

MAGYARORSZÁG HIVATALOS LAPJA
2018. július 9., hétfő

Tartalomjegyzék

15/2018. (VII. 9.) AM rendelet	A földművelésügyi miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 56/2016. (VIII. 19.) FM rendelet módosításáról	9168
20/2018. (VII. 9.) EMMI rendelet	A közművelődési alapszolgáltatások, valamint a közművelődési intézmények és a közösségi szintek követelményeiről	9177
21/2018. (VII. 9.) EMMI rendelet	Az egészségügyi szolgáltatások nyújtása során ionizáló sugárzásnak nem munkaköri kötelezettségük keretében kitett személyek egészsége védelmének szabályairól	9184
22/2018. (VII. 9.) EMMI rendelet	Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 16/2000. (VI. 8.) EüM rendelet és az egészségügyi szakértői tevékenységgel kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 40/2009. (XI. 20.) EüM rendelet módosításáról	9198
5/2018. (VII. 9.) ITM rendelet	A szakképzési kerettantervekről szóló 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet és a szakképzési kerettantervekről szóló 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet módosításáról szóló 24/2017. (VIII. 31.) NGM rendelet módosításáról	9200
9/2018. (VII. 9.) AB határozat	Az Alaptörvény E) cikk (2) és (4) bekezdéseinek, a Q) cikk (3) bekezdésének, valamint a 25. cikkének értelmezéséről	26599
308/2018. (VII. 9.) KE határozat	Kitüntetés adományozásáról	26614
309/2018. (VII. 9.) KE határozat	Egyetemi tanári kinevezésről	26615
310/2018. (VII. 9.) KE határozat	Egyetemi tanári kinevezésről	26615
311/2018. (VII. 9.) KE határozat	Állampolgárság visszavonással történő megszüntetéséről	26616
1309/2018. (VII. 9.) Korm. határozat	A Budapest XXIII. ker. Grassalkovich út 3. szám alatti társasházi ingatlanban bekövetkezett károk következményeinek enyhítéséről	26616

V. A Kormány tagjainak rendeletei

Az agrárminiszter 15/2018. (VII. 9.) AM rendelete a földművelésügyi miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 56/2016. (VIII. 19.) FM rendelet módosításáról

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 90. § a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 79. § 1., 4., 5. és 12. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 116. § 23. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró innovációért és technológiáért felelős miniszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

- 1. §** (1) A földművelésügyi miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 56/2016. (VIII. 19.) FM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
(2) Az R. 2. melléklete a 2. melléklet szerint módosul.
(3) Az R. 4. melléklete a 3. melléklet szerint módosul.
- 2. §** Hatályát veszti az R. 2. melléklet „A 28. sorszámú Erdésztechnikus megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye” alcím 4. pontjában foglalt táblázat 4.4. sora.
- 3. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

1. melléklet a 15/2018. (VII. 9.) AM rendelethez

1. Az R. 1. mellékletében foglalt táblázat a következő 85a. sorral egészül ki:

	A		B		C
Sorszám	Szakképesítés azonosító száma		Szakképesítés/részsakképesítés/ szakképesítés-ráépülés megnevezése		Szakmacsoport megnevezése]

"

85a.	34	541	11	Pék-cukrász	Élelmiszeripar
------	----	-----	----	-------------	----------------

"

2. melléklet a 15/2018. (VII. 9.) AM rendelethez

1. Az R. 2. melléklet „A 4. sorszámú Állattartó szakmunkás megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye” alcím 7. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„7. EGYEBEK

A Mezőgazdaság ismeretek vagy a Mezőgazdasági ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga szóbeli vizsgarészének sikeres teljesítése mentesíti a vizsgázót a szóbeli vizsgatevékenység 5.3.3. pont B alpontjában foglaltak teljesítése alól. Az ágazati szakmai érettségi vizsga előzőekben meghatározott ágazati szakmai vizsgatárgyának eredményes teljesítését a komplex szakmai vizsga 5.3.3. pont B alpontjában meghatározott vizsgatevékenységébe azonos eredménnyel kell beszámítani.”

2. Az R. 2. melléklet „A 19. sorszámú Édesipari termékgyártó megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye” alcím 3. pont 3.3. alpontjában foglalt táblázat a következő 3.3.15. sorral egészül ki:

	A	B	C
3.3.1.	A kapcsolódó szakképesítés, részsakképesítés, szakképesítés-ráépülés		
3.3.2.	azonosító száma	megnevezése	a kapcsolódás módja

3.3.15.	34 541 11	Pék-cukrász	azonos ágazat
---------	-----------	-------------	---------------

3. Az R. 2. melléklet „A 21. sorszámú Élelmiszeripari analitikus technikus megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye” alcím 3. pont 3.3. alpontjában foglalt táblázat a következő 3.3.14. sorral egészül ki:

	A	B	C
3.3.1.	A kapcsolódó szakképesítés, részsakképesítés, szakképesítés-ráépülés		
3.3.2.	azonosító száma	megnevezése	a kapcsolódás módja

3.3.14.	34 541 11	Pék-cukrász	azonos ágazat
---------	-----------	-------------	---------------

4. Az R. 2. melléklet „A 22. sorszámú Élelmiszeripari gépészmérnök megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye” alcím 2. pont 2.6. és 2.7. alpontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„2.6. Elméleti képzési idő aránya: 50%

2.7. Gyakorlati képzési idő aránya: 50%”

5. Az R. 2. melléklet „A 25. sorszámú Élelmiszeripari technikus megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye” alcím 3. pont 3.3. alpontjában foglalt táblázat a következő 3.3.21. sorral egészül ki:

	A	B	C
3.3.1.	A kapcsolódó szakképesítés, részsakképesítés, szakképesítés-ráépülés		
3.3.2.	azonosító száma	megnevezése	a kapcsolódás módja

3.3.21.	34 541 11	Pék-cukrász	azonos ágazat
---------	-----------	-------------	---------------

6. Az R. 2. melléklet „A 28. sorszámú Erdésztechnikus megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye” alcím 5. pont 5.1. alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„5.1. A komplex szakmai vizsgára bocsátás feltételei:

A szakmai vizsga megkezdésének feltétele a „B” vagy „T” kategóriás vezetői engedély megléte.

Az iskolai rendszerű szakképzésben az évfolyam teljesítését igazoló bizonyítványban foglaltak szerint teljesített tantárgyak – a szakképzési kerettantervben meghatározottak szerint – egyenértékűek az adott követelménymodulhoz tartozó modulzáró vizsga teljesítésével.”

7. Az R. 2. melléklet „A 31. sorszámú Erjedés- és üdítőital-ipari termékgyártó megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye” alcím 3. pont 3.3. alpontjában foglalt táblázat a következő 3.3.17. sorral egészül ki:

	A	B	C
3.3.1.	A kapcsolódó szakképesítés, részsakképesítés, szakképesítés-ráépülés		
3.3.2.	azonosító száma	megnevezése	a kapcsolódás módja

3.3.17.	34 541 11	Pék-cukrász	azonos ágazat
---------	-----------	-------------	---------------

8. Az R. 2. melléklet „A 49. sorszámú Húsipari termékgyártó megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye” alcím 3. pont 3.3. alpontjában foglalt táblázat a következő 3.3.19. sorral egészül ki:

	A	B	C
3.3.1.	A kapcsolódó szakképesítés, részsakképesítés, szakképesítés-ráépülés		
3.3.2.	azonosító száma	megnevezése	a kapcsolódás módja

3.3.19.	34 541 11	Pék-cukrász	azonos ágazat
---------	-----------	-------------	---------------

9. Az R. 2. melléklet „A 60. sorszámú Kistermelői élelmiszerelőállító, falusi vendéglátó megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye” alcím 3. pont 3.3. alpontjában foglalt táblázat a következő 3.3.15. sorral egészül ki:

	A	B	C
3.3.1.	A kapcsolódó szakképesítés, részsakképesítés, szakképesítés-ráépülés		
3.3.2.	azonosító száma	megnevezése	a kapcsolódás módja

”

3.3.15.	34 541 11	Pék-cukrász	azonos ágazat
---------	-----------	-------------	---------------

”

10. Az R. 2. melléklet „A 78. sorszámú Molnár megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye” alcím 3. pont 3.3. alpontjában foglalt táblázat a következő 3.3.14. sorral egészül ki:

	A	B	C
3.3.1.	A kapcsolódó szakképesítés, részsakképesítés, szakképesítés-ráépülés		
3.3.2.	azonosító száma	megnevezése	a kapcsolódás módja

”

3.3.14.	34 541 11	Pék-cukrász	azonos ágazat
---------	-----------	-------------	---------------

”

11. Az R. 2. melléklet „A 80. sorszámú Növényvédelmi szaktechnikus megnevezésű szakképesítés-ráépülés szakmai és vizsgakövetelménye” alcím 2. pont 2.6. és 2.7. alpontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„2.6. Elméleti képzési idő aránya: 40%

2.7. Gyakorlati képzési idő aránya: 60%”

12. Az R. 2. melléklet „A 85. sorszámú Pék megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye” alcím 3. pont 3.3. alpontjában foglalt táblázat a következő 3.3.15. sorral egészül ki:

	A	B	C
3.3.1.	A kapcsolódó szakképesítés, részsakképesítés, szakképesítés-ráépülés		
3.3.2.	azonosító száma	megnevezése	a kapcsolódás módja

”

3.3.15.	34 541 11	Pék-cukrász	azonos ágazat
---------	-----------	-------------	---------------

”

13. Az R. 2. melléklete a következő 85a. alcímmel egészül ki:

„A 85a. sorszámú Pék-cukrász megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye

1. AZ ORSZÁGOS KÉPZÉSI JEGYZÉKBEN SZEREPLŐ ADATOK

1.1. A szakképesítés azonosító száma: 34 541 11

1.2. Szakképesítés megnevezése: Pék-cukrász

1.3. Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 3

1.4. Iskolarendszeren kívüli szakképzésben az óraszám: 960–1440

2. EGYÉB ADATOK

2.1. A képzés megkezdésének feltételei: iskolai előképzettség vagy bemeneti kompetenciák teljesítése

2.1.1. Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

2.1.2. Bemeneti kompetenciák: iskolai előképzettség hiányában a képzés megkezdhető a 3. mellékletben az élelmiszeripari szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

2.2. Szakmai előképzettség: –

2.3. Előírt gyakorlat: –

2.4. Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

2.5. Pályaalkalmassági követelmények: szükségesek

2.6. Elméleti képzési idő aránya: 40%

2.7. Gyakorlati képzési idő aránya: 60%

2.8. Szintvizsga: nappali rendszerű oktatás vagy a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatás esetén kötelező

2.9. Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

3 évfolyamos képzés esetén a 9. évfolyamot követően 140 óra, a 10. évfolyamot követően 140 óra

2 évfolyamos képzés esetén az első szakképzési évfolyamot követően 160 óra

3. PÁLYATÜKÖR**3.1. A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakörök, foglalkozások**

	A	B	C
3.1.1.	FEOR száma	FEOR megnevezése	A szakképesítéssel betölthető munkakörök
3.1.2.	7114	Pék, édesipari-termékgyártó	Pék
3.1.3.	7114	Pék, édesipari-termékgyártó	Gyorspékésségi sütő és eladó
3.1.4.	7114	Pék, édesipari-termékgyártó	Fagyasztott pékáru sütő (látványsütőde)
3.1.5.	7114	Pék, édesipari-termékgyártó	Gyorsfagyasztott tésztát gyártó
3.1.6.	7114	Pék, édesipari-termékgyártó	Finompékáru-gyártó
3.1.7.	7114	Pék, édesipari-termékgyártó	Dagasztó
3.1.8.	7114	Pék, édesipari-termékgyártó	Morzsakészítő
3.1.9.	7114	Pék, édesipari-termékgyártó	Péksütemény-készítő
3.1.10.	7114	Pék, édesipari-termékgyártó	Pereckészítő
3.1.11.	7114	Pék, édesipari-termékgyártó	Perecsütő
3.1.12.	7114	Pék, édesipari-termékgyártó	Pászkatészta-készítő
3.1.13.	7114	Pék, édesipari-termékgyártó	Réteslapkészítő
3.1.14.	7114	Pék, édesipari-termékgyártó	Sütőipari munkás
3.1.15.	7114	Pék, édesipari-termékgyártó	Nyerstésztafeladó
3.1.16.	7114	Pék, édesipari-termékgyártó	Sütőipari táblázó
3.1.17.	7114	Pék, édesipari-termékgyártó	Sütőipari vető
3.1.18.	7114	Pék, édesipari-termékgyártó	Mézeskalács-készítő
3.1.19.	7114	Pék, édesipari-termékgyártó	Teasütemény gyártó
3.1.20.	7114	Pék, édesipari-termékgyártó	Tésztakészítő
3.1.21.	5135	Cukrász	Süteménykészítő
3.1.22.	5135	Cukrász	Tortakészítő

3.2. A szakképesítés munkaterületének rövid leírása:

A pék-cukrász termékgyártó sütőipari, illetve cukrászipari üzemekben önállóan vagy irányítással az élelmiszer alapanyagainak minőségi és mennyiségi átvételében, vizsgálatában, tárolásában, feldolgozásában, termékek előállításában, a félkész- vagy késztermékek tárolási, csomagolási és forgalmazási munkáiban vesz részt.

A szakképesítéssel rendelkező képes

- kiszámolni, kimérni, kiméretni a szükséges nyersanyagokat,
- cukrásztechnológiai alpműveleteket végezni,
- cukrászati félkésztermékeket készíteni,
- cukrászati késztermékeket készíteni,
- díszítő műveleteket végezni,
- cukrászati és sütőipari töltelékeket, krémeket készíteni,
- cukorkészítményeket főzni, olvasztani,
- fagyaltot, parfét készíteni,
- pohárkrémet készíteni,
- sütőipari nyersanyagokat előkészíteni,
- kenyérféléket készíteni,
- péksüteményeket és finom pékárukat készíteni,
- sütőipari termékeket fagyasztani, kelesztést készletetni,
- zsemlemorzst gyártani,
- célzott táplálkozási igényt kielégítő termékeket készíteni,
- sütőipari és cukrászati termékeket minősíteni,
- minőségbiztosítási dokumentumokat vezetni,
- minőségbiztosítási ellenőrzéseket végezni,
- a gyártásközi fizikai, kémiai, érzékszervi vizsgálatokat elvégezni, a késztermékeket ellenőrizni és minősíteni,

- a technológiai berendezéseket, gépeket beállítani, üzemeltetni, tisztítani az élelmiszeriparban használható tisztító- és fertőtlenítőszer alkalmazásával,
- a hulladékokat kezelni,
- a melléktermékek felhasználásáról gondoskodni,
- a munkafolyamatok munka-, tűz-, környezetvédelmi és higiéniai szabályait betartani,
- vállalkozást indítani, működtetni.

3.3. Kapcsolódó szakképesítések

	A	B	C
3.3.1.	A kapcsolódó szakképesítés, részsakképesítés, szakképesítés-ráépülés		
3.3.2.	azonosító száma	megnevezése	a kapcsolódás módja
3.3.3.	34 541 01	Édesipari termékgyártó	azonos ágazat
3.3.4.	54 541 01	Élelmiszeripari analitikus technikus	azonos ágazat
3.3.5.	54 541 02	Élelmiszeripari technikus	azonos ágazat
3.3.6.	34 541 07	Erjedés- és üdítőital-ipari termékgyártó	azonos ágazat
3.3.7.	34 541 03	Húsipari termékgyártó	azonos ágazat
3.3.8.	34 541 08	Kistermelői élelmiszerelőállító, falusi vendéglátó	azonos ágazat
3.3.9.	34 541 04	Molnár	azonos ágazat
3.3.10.	34 541 05	Pék	azonos ágazat
3.3.11.	34 541 06	Szőlész-borász	azonos ágazat
3.3.12.	34 541 09	Tartósítóipari szakmunkás	azonos ágazat
3.3.13.	34 541 10	Tejipari szakmunkás	azonos ágazat

4. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK

	A	B
4.1.	A szakképesítés szakmai követelménymoduljainak az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló kormányrendelet szerinti	
4.2.	azonosító száma	megnevezése
4.3.	10917-12	Sütőipari és cukrászati termékgyártás
4.4.	11919-16	Élelmiszerelőállítási alapismeretek
4.5.	11497-12	Foglalkoztatás I.
4.6.	11499-12	Foglalkoztatás II.

5. VIZSGÁZTATÁSI KÖVETELMÉNYEK

5.1. A komplex szakmai vizsgára bocsátás feltételei:

Az iskolarendszeren kívüli szakképzésben az 5.2. pontban előírt valamennyi modulzáró vizsga eredményes letétele. Az iskolai rendszerű szakképzésben az évfolyam teljesítését igazoló bizonyítványban foglaltak szerint teljesített tantárgyak – a szakképzési kerettantervben meghatározottak szerint – egyenértékűek az adott követelménymodulhoz tartozó modulzáró vizsga teljesítésével.

5.2. A modulzáró vizsga vizsgatevékenysége és az eredményesség feltétele:

	A	B	C
5.2.1.	A szakképesítés szakmai követelménymoduljainak		
5.2.2.	azonosító száma	megnevezése	a modulzáró vizsga vizsgatevékenysége
5.2.3.	10917-12	Sütőipari és cukrászati termékgyártás	szóbeli, gyakorlat
5.2.4.	11919-16	Élelmiszerelőállítási alapismeretek	szóbeli
5.2.5.	11497-12	Foglalkoztatás I.	szóbeli
5.2.6.	11499-12	Foglalkoztatás II.	írásbeli

Egy szakmai követelménymodulhoz kapcsolódó modulzáró vizsga akkor eredményes, ha a modulhoz előírt feladat végrehajtása legalább 51%-osra értékelhető.

5.3. A komplex szakmai vizsga vizsgatevékenységei és vizsgafeladatai:

5.3.1. Gyakorlati vizsgatevékenység

A.) A vizsgafeladat megnevezése: Sütőipari termékek előállítása

A vizsgafeladat ismertetése:

A következő feladatok közül egy vizsgafeladat végrehajtása:

– „A” vizsgafeladat: Kenyérfélét gyárt közvetlen vagy közvetett technológiával, többféle tömegben és alakkal rendelkezésre bocsátott anyagösszetétel alapján. Ellenőrzi és minősíti az elkészült késztermékek tömegét és érzékszervi tulajdonságait a vonatkozó jogszabályi előírások alapján. Munkája során betartja a vonatkozó munkavédelmi és higiéniai előírásokat.

– „B” vizsgafeladat: Péksüteményeket gyárt egy adott tézscsoportból, legalább háromféle különböző tömeggel vagy alakkal rendelkezésre bocsátott anyagösszetétel alapján. Ellenőrzi és minősíti az elkészült késztermékek tömegét és érzékszervi tulajdonságait a vonatkozó jogszabályi előírások alapján. Munkája során betartja a vonatkozó munkavédelmi és higiéniai előírásokat.

– „C” vizsgafeladat: Finom pékárut gyárt egy adott tézscsoportból, legalább kettőféle különböző tömeggel vagy alakkal rendelkezésre bocsátott anyagösszetétel alapján. Ellenőrzi és minősíti az elkészült késztermékek tömegét és érzékszervi tulajdonságait a vonatkozó jogszabályi előírások alapján. Munkája során betartja a vonatkozó munkavédelmi és higiéniai előírásokat.

– „D” vizsgafeladat: Célzott táplálkozási igényt kielégítő terméket készít rendelkezésre bocsátott anyagösszetétel alapján. Ellenőrzi és minősíti az elkészült késztermékek tömegét és érzékszervi tulajdonságait a vonatkozó jogszabályi előírások alapján. Munkája során betartja a vonatkozó munkavédelmi és higiéniai előírásokat.

A gyakorlati tételsornak a felsorolt termékcsoportokat le kell fednie.

A vizsgafeladat időtartama: 300 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 35%

B.) A vizsgafeladat megnevezése: Cukrászati termékek előállítása

A vizsgafeladat ismertetése:

Két különböző cukrászati termék elkészítése: ezen belül egy uzsonnasütemény vagy teasütemény készítése és egy kikészített sütemény készítése a rendelkezésre bocsátott anyagösszetétel alapján és a rendelkezésre álló berendezések működtetésével, a terméken egyszerű díszítési műveletek elvégzése, a késztermékek minősítése.

A vizsgafeladat időtartama: 300 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 35%

5.3.2. Központi írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Komplex írásbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése: az írásbeli vizsga komplex feladat, amely négy részből áll:

– sütőipari szakmai számítások elvégzése: anyagszükséglet kiszámítása adott termékmennyiség és megadott termékösszetétel alapján (vizsgafeladaton belüli tartalmi aránya: 20%),

– sütőipari termékcsoportokba tartozó termékek gyártástechnológiájának és minőségi követelményeinek ismertetése (vizsgafeladaton belüli tartalmi aránya: 30%),

– rajz vagy kép alapján egy adott sütőipari gép vagy berendezés kezelése, munkavédelme, higiénijája, és rajz vagy kép alapján egy adott cukrászati gép vagy berendezés kezelése, munkavédelme, higiénijája (vizsgafeladaton belüli tartalmi aránya: 20%),

– cukrászati félkész és késztermékek készítésének technológiája (vizsgafeladaton belüli tartalmi aránya: 30%).

A vizsgafeladat időtartama: 180 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 15%

5.3.3. Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Sütőipari és cukrászati termékek nyersanyagai, a gyártás műveletei, folyamatai, jellemzői, minőségre gyakorolt hatásai, gépei és berendezései.

A vizsgafeladat ismertetése: A sütőipari és a cukrászati nyersanyagok bemutatása, minőségi követelményei, tárolásuk, előkészítésük a feldolgozás előtt. A sütőipari gyártástechnológia műveleteinek ismertetése, céljuk, feltételeik, paramétereik, hatásuk, lejátszódó folyamatok. A cukrászati nyersanyagok, félkésztermékek, tartósított gyümölcskészítmények készítésének és a díszítés műveleteinek ismertetése.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 15%

5.4. A vizsgatevékenységek szervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra, a vizsgatevékenységek vizsgatételre, értékelési útmutatóira és egyéb dokumentumaira, a vizsgán használható segédeszközökre vonatkozó részletes szabályok:

A szóbeli vizsgafeladat során a Magyar Élelmiszerkönyvnek a sütőipari termékekre vonatkozó fejezete segédanyagként használható. A szóbeli felelethez a sütőipari és cukrászati termékek képei segédanyagként használhatóak. A gyakorlati vizsgán az adott üzemben alkalmazott anyagösszetételek használhatóak. A gyakorlati vizsgatételknél figyelembe kell venni a sütőipari, illetve a cukrászati termékek előállítására vonatkozó, a vizsga időpontjában hatályban lévő jogszabályokat.

A szakképesítéssel kapcsolatos előírások az állami szakképzési és felnőttképzési szerv honlapján érhetők el a Vizsgák menüpont alatt.

5.5. A szakmai vizsga értékelésének a szakmai vizsgaszabályzattól eltérő szempontjai: –

6. ESZKÖZ- ÉS FELSZERELÉSI JEGYZÉK

A	
6.1.	A képzési és vizsgáztatási feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök minimumát meghatározó eszköz- és felszerelési jegyzék
6.2.	Rozsdamentes, fa és márványlapos munkaasztalok
6.3.	Csokoládéolvastó berendezések
6.4.	Asztali gyúró-, keverő-, habverő gép, 2 tanulóként 1 darab
6.5.	Habfúvó gép
6.6.	Léghűtő
6.7.	Mérlegek, előkészítő gépek, berendezések, eszközök
6.8.	Dagasztógépek
6.9.	Tésztafeldolgozó gépek és eszközök
6.10.	Kelesztők
6.11.	Kemencék és sütőberendezések
6.12.	Sütőipari és cukrászati kéziszerszámok és eszközök
6.13.	Tűzhely
6.14.	Hűtő-, fagyasztó- és sokkoló-berendezések
6.15.	Fagylaltgyártás gépei és berendezései
6.16.	Számítógépek
6.17.	Csomagolás eszközei
6.18.	Környezetvédelmi eszközök és berendezések
6.19.	Munkabiztonsági eszközök, felszerelések
6.20.	Tehermozgató eszközök, berendezések

7. EGYEBEK

A gyakorlati képzés során, a sütőipari és a cukrászati tartalmú gyakorlatok óraszámainak 50-50% arányban kell megvalósulniuk.”

14. Az R. 2. melléklet „A 94. sorszámú Szőlész-borász megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye” alcím 3. pont 3.3. alpontjában foglalt táblázat a következő 3.3.16. sorral egészül ki:

	A	B	C
3.3.1.	<i>A kapcsolódó szakképesítés, részzakképesítés, szakképesítés-ráépülés</i>		
3.3.2.	<i>azonosító száma</i>	<i>megnevezése</i>	<i>a kapcsolódás módja]</i>
”			
3.3.16.	34 541 11	Pék-cukrász	azonos ágazat
”			

15. Az R. 2. melléklet „A 95. sorszámú Tartósítóipari szakmunkás megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye” alcím 3. pont 3.3. alpontjában foglalt táblázat a következő 3.3.17. sorral egészül ki:

	A	B	C
3.3.1.	A kapcsolódó szakképesítés, részsakképesítés, szakképesítés-ráépülés		
3.3.2.	azonosító száma	megnevezése	a kapcsolódás módja]

”

3.3.17.	34 541 11	Pék-cukrász	azonos ágazat
---------	-----------	-------------	---------------

”

16. Az R. 2. melléklet „A 98. sorszámú Tejipari szakmunkás megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye” alcím 3. pont 3.3. alpontjában foglalt táblázat a következő 3.3.15. sorral egészül ki:

	A	B	C
3.3.1.	A kapcsolódó szakképesítés, részsakképesítés, szakképesítés-ráépülés		
3.3.2.	azonosító száma	megnevezése	a kapcsolódás módja]

”

3.3.15.	34 541 11	Pék-cukrász	azonos ágazat
---------	-----------	-------------	---------------

”

17. Az R. 2. melléklet „A 107. sorszámú Vadgazdálkodási technikus megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye” alcím 5. pont 5.1. alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„5.1. A komplex szakmai vizsgára bocsátás feltételei:

A szakmai vizsga megkezdésének feltétele a „B” vagy „T” kategóriás vezetői engedély megléte.

Az iskolai rendszerű szakképzésben az évfolyam teljesítését igazoló bizonyítványban foglaltak szerint teljesített tantárgyak – a szakképzési kerettantervben meghatározottak szerint – egyenértékűek az adott követelménymodulhoz tartozó modulzáró vizsga teljesítésével.”

3. melléklet a 15/2018. (VII. 9.) AM rendelethez

1. Az R. 4. mellékletében foglalt táblázat a következő 85a. sorral egészül ki:

	A		B		C	D	E
	A szakképesítés 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendeletben szereplő adatai (2016. 03. 04-től hatályos)		A 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet szerinti szakképesítés, azonosító száma és megnevezése (2016. 03. 03-ig hatályos)		A 133/2010. (IV. 22.) Korm. rendelet szerinti szakképesítés, azonosító száma és megnevezése	Az 1/2006. (II. 17.) OM rendelet szerinti szakképesítés azonosító száma és megnevezése	A 37/2003. (XII. 27.) OM rendelet szerinti szakképesítés azonosító száma és megnevezése
	azonosító szám	megnevezés	azonosító szám	megnevezés]			

„

85a.	34 541 11*	Pék-cukrász*	–	–	33 541 05 1000 00 00 Pék-cukrász	33 541 05 1000 00 00 Pék-cukrász	33 5212 02 Pék-cukrász
------	------------	--------------	---	---	-------------------------------------	-------------------------------------	------------------------

”

2. Az R. 4. mellékletében foglalt táblázat a 116. sorát követően a következő rendelkezéssel egészül ki:

„* A 2018. 01. 01-től hatályos az egyes szakképzési tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 504/2017. (XII. 29.) Korm. rendelettel módosított 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendeletben szereplő szakképesítés.”

Az emberi erőforrások minisztere 20/2018. (VII. 9.) EMMI rendelete a közművelődési alapszolgáltatások, valamint a közművelődési intézmények és a közösségi szinterek követelményeiről

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 100. § (3) bekezdés c) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 92. § (1) bekezdés 7. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A rendelet hatálya

1. §

A rendelet hatálya kiterjed

- a) a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Kultv.) 77. § (2) bekezdésében meghatározott fenntartóra és működtetőre, valamint a közművelődési megállapodás keretében közművelődési alapszolgáltatást biztosító természetes vagy jogi személyre,
- b) a közművelődési intézményre és a közösségi szintérre, függetlenül annak szervezeti formájától.

2. Értelmező rendelkezések

2. §

E rendelet alkalmazásában

1. *alkotóműhely*: kézműves vagy képzőművészeti alkotótevékenység folytatásához szükséges mobil vagy rögzített eszközökkel ellátott, természetes fénnel is megvilágítható, szellőzéssel rendelkező helyiség;
2. *feladatellátó*: a közművelődési intézmény, a közművelődési intézmény vagy a közösségi szintér Kultv. 77. § (2) bekezdésében meghatározott működtetője, továbbá a közművelődési megállapodás keretében közművelődési alapszolgáltatást biztosító természetes vagy jogi személy;
3. *felsőfokú közművelődési szakképzettség*: felsőfokú oktatási intézményben szerzett népművelő, közművelődési előadó, művelődésszervező, művelődési menedzser, művelődési (és felnőttképzési) menedzser, andragógus (művelődésszervező szakirány), kulturális mediátor, kulturális közösségsszervező, ifjúsági közösségsszervező, humánfejlesztő, közösségi művelődés tanár szakképzettség, továbbá ezzel egyenértékű, az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott, felsőfokú végzettségi szintre épülő közművelődési szakember, kulturális menedzser, közművelődési menedzser szakképesítés is;
4. *játszóhely*: előadás nyilvános bemutatására technikailag alkalmas épület, épületrész vagy színpad;
5. *kiállítótér*: kulturális javak bemutatására alkalmas, megfelelő mobil vagy rögzített függesztési- és installációs rendszerrel rendelkező helyiség;
6. *középfokú közművelődési szakképzettség*: szakképzésben szerzett népművelési szervező, ügyintéző, középfokú közművelődési szakember szakképesítés;
7. *közművelődési szakmai munkakör*: a közművelődési alapszolgáltatásokat szervező, azok szakszerű biztosításában közreműködő, közművelődési szakképzettséghez kötött munkakör;
8. *táncterem*: táncfoglalkozásokra, próbákra alkalmas olyan helyiség, amelynek padlóburkolata parketta vagy balettszőnyeg, legalább egy oldalfala mentén rögzített vagy mobil tükörrel felszerelt, és amely rendelkezik a megfelelő hangtechnikai eszközökkel;
9. *többfunkciós helyiség*: több közművelődési alapszolgáltatás biztosítására alkalmas, mobil berendezésekkel rendelkező, természetes fénnel is megvilágítható, szellőzéssel rendelkező helyiség.

II. FEJEZET A KÖZMŰVELŐDÉSI ALAPSZOLGÁLTATÁSOK

3. Általános szabályok

- 3. §** (1) A feladatellátó az általa nyújtott közművelődési alapszolgáltatás megszervezéséhez éves szolgáltatási tervet készít a tárgyév március 1-jéig.
- (2) Az éves szolgáltatási terv tartalmazza
- a biztosított közművelődési alapszolgáltatások keretében tervezett közösségi programok, tevékenységek és folyamatok (a továbbiakban együtt: közösségi tevékenység) megnevezését,
  - a közösségi tevékenység céljának rövid leírását,
  - az egyes közösségi tevékenységek közművelődési alapszolgáltatásokba való besorolását azzal, hogy minden egyes közösségi tevékenység csak egy alapszolgáltatásba sorolható be,
  - a közösségi tevékenység rendszerességét vagy tervezett időpontját és a résztvevők tervezett számát, valamint
  - a helyi lakosság közösségi tevékenységek megtervezésében, megvalósításában és értékelésében való részvételének módjait.
- (3) Az éves szolgáltatási terv a helyi lakosság és annak önszerveződő közösségei érdeklődésén, igényein és szükségletein alapul, azt a feladatellátó a helyi lakosság és annak önszerveződő közösségei, valamint – ha az adott településen működik – a Közművelődési Kerekasztal bevonásával készíti elő.
- (4) A feladatellátó a (3) bekezdésben foglaltak figyelembevételével meghatározza, hogy az adott közművelődési alapszolgáltatáson belül mely szakmai feladatokat milyen módon és mértékben látja el.
- (5) A feladatellátó az éves szolgáltatási tervet a feladatellátás helyén, továbbá a közművelődési intézményben vagy a közösségi szintérben, illetve a helyben szokásos módon közzéteszi legkésőbb a fenntartói jóváhagyást követő 15 napon belül.
- (6) Közművelődési intézmény esetében az éves szolgáltatási terv a közművelődési intézmény éves munkatervének részét képezi.
- 4. §** A közművelődési alapszolgáltatások megszervezésének helyszínén vagy a közművelődési intézményben és közösségi szintérben biztosítani kell
- legalább egy, legalább 25 fő befogadására, közösségi események, rendezvények, tanácskozások, képzések megtartására egyaránt alkalmas többfunkciós helyiséget,
  - az a) pontban meghatározott helyiség méretének és funkciójának megfelelő számú asztalt és széket,
  - polcrendszerrel, amely lehetővé teszi a dokumentumok (könyvek, folyóiratok, szórólapok stb.) elhelyezését,
  - legalább 1 db bemutatót, előadások megtartására alkalmas prezentációs eszközt,
  - legalább 1 db audiovizuális anyagok lejátszására alkalmas eszközt,
  - legalább 1 db számítógépet, illetve korlátozás- és térítésmentesen igénybe vehető internet kapcsolatot.

4. Művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása

- 5. §** A Kultv. 76. § (3) bekezdés a) pontja szerinti közművelődési alapszolgáltatást a feladatellátó felsőfokú közművelődési szakképzettséggel vagy közösségi és civil fejlesztő szakember szakképzettséggel, képesítéssel, tanúsítvánnyal vagy szakmai tapasztalattal rendelkező szakember bevonásával valósítja meg.

5. A közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése

- 6. §** (1) A feladatellátó a Kultv. 76. § (3) bekezdés b) pontja szerinti közművelődési alapszolgáltatás biztosítása érdekében az alábbi szakmai feladatokat láthatja el:
- a helyi társadalom kapcsolatrendszerének, közösségi életének, érdekérvényesítésének, az állampolgári részvétel fejlődését elősegítő, közösségfejlesztő programokat, tevékenységeket vagy szolgáltatásokat szervez,
  - támogatja az önkéntes tevékenységeket, az önkéntességgel kapcsolatos programokat, vagy szolgáltatásokat szervez,

- c) a gyermekek, az ifjúság, az idősek művelődését segítő, a családi életre nevelő családbarát, a generációk közötti kapcsolatokat, együttműködést elősegítő programokat, tevékenységeket vagy szolgáltatásokat szervez,
  - d) a különböző kultúrák közötti kapcsolatok kiépítését és fenntartását elősegítő programokat, tevékenységeket vagy szolgáltatásokat szervez,
  - e) a szegénységben vagy más hátránnyal élő csoportok társadalmi, kulturális részvételét fejlesztő, a megértést, a befogadást, a felzárkózást, az esélyegyenlőség megvalósulását elősegítő programokat, tevékenységeket vagy szolgáltatásokat szervez,
  - f) a lelki egészség megőrzését szolgáló, a függőséget, devianciát, áldozattá válást megelőző programokat, tevékenységeket vagy szolgáltatásokat szervez,
  - g) a települési önkormányzattal együttműködésben szakmai támogatást biztosít a helyi partnerségi egyeztetési, együttműködési folyamatok kialakításához és működtetéséhez, biztosítja a közösségi tervezési folyamatok szakmai, szervezési és technikai feltételeit, valamint
  - h) az a)–g) pontban foglalt tevékenységek megvalósításában szakmai és infrastrukturális támogatást nyújt.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti közművelődési alapszolgáltatást a feladatellátó felsőfokú közművelődési szakképzettséggel, közösségi és civil fejlesztőszakember, ifjúságsegítő, mentálhigiénés, szociális munkás vagy pedagógus szakképzettséggel, képesítéssel vagy szakmai tapasztalattal rendelkező szakember bevonásával valósítja meg.
- (3) Az (1) bekezdés szerinti közművelődési alapszolgáltatás megszervezésének helyszínén a 4. §-ban foglaltakon túl biztosítani kell:
- a) legalább egy, legalább 60 fő befogadására, a művelődő közösségek bemutatkozására, ünnepségek megtartására is alkalmas többfunkciós helyiséget,
  - b) legalább egy, legalább 2 fő befogadására, tanácsadásra is alkalmas helyiséget,
  - c) az a) és b) pont szerinti helyiség méretének és funkciójának megfelelő számú asztalt és széket,
  - d) fény- és hangtechnikai eszközöket.

6. Az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítása

- 7. §** (1) A feladatellátó a Kultv. 76. § (3) bekezdés c) pontja szerinti közművelődési alapszolgáltatás biztosítása érdekében az alábbi szakmai feladatokat láthatja el:
- a) iskolarendszeren kívüli tanfolyamokat, képzési alkalmakat szervez, támogatja azok megvalósítását,
  - b) iskolarendszeren kívüli öntevékeny, önképző szakkörök, klubok, közösségek megalakulását, tevékenységét szervezi, támogatja azok megvalósítását,
  - c) az életminőséget és életesélyt javító tanulási lehetőségeket szervez, támogatja azok megvalósulását,
  - d) népfőiskolai programokat, szabadegyetemeket szervez, támogatja azok megvalósítását,
  - e) ismeretterjesztő alkalmakat szervez, támogatja azok megvalósítását és ismeretszerző lehetőségeket teremt, valamint
  - f) hozzásegít az elektronikus közszolgáltatások megismeréséhez, a digitális világban történő eligazodáshoz, az ezeket szolgáló eszközök alkalmazásához.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti közművelődési alapszolgáltatást a feladatellátó felsőfokú közművelődési szakképzettséggel, andragógus vagy pedagógus szakképzettséggel, szakképesítéssel vagy tanulásszervezési tapasztalattal rendelkező szakember bevonásával valósítja meg.
- (3) Az (1) bekezdés szerinti közművelődési alapszolgáltatás megszervezésének helyszínén a 4. §-ban foglaltakon túl biztosítani kell a tevékenységekhez szükséges alapvető oktatástechnikai eszközöket.

7. A hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítása

- 8. §** (1) A feladatellátó a Kultv. 76. § (3) bekezdés d) pontja szerinti közművelődési alapszolgáltatás biztosítása érdekében az alábbi szakmai feladatokat láthatja el:
- a) a helytörténettel, a népművészettel, a népi iparművészettel és a település szellemi kulturális örökségével kapcsolatos csoportot, szakkört, klubot működtet, támogatja a művelődő közösségek ezirányú munkáját,
  - b) részt vesz a helyi művelődési szokások gondozásában, gazdagításában, értéktárak kialakításában, gondozásában, a települési értékeket bemutató és népszerűsítő programokat, tevékenységeket, szolgáltatásokat szervez, és támogatja azok megvalósítását,

- c) az anyanyelvőpolás érdekében programokat, tevékenységeket, szolgáltatásokat szervez, támogatja a művelődő közösségek ezirányú munkáját,
  - d) a nemzeti, az európai és az egyetemes kultúra, továbbá a külhoni nemzetrészek kulturális értékeinek megismertetése érdekében programokat, tevékenységeket, szolgáltatásokat szervez, támogatja azok megvalósítását,
  - e) a helyi vagy térségi nemzetiségi vagy kisebbségi közösségek bevonásával a nemzetiségi és más kisebbségi kultúra értékeinek megismertetése érdekében programokat, tevékenységeket, szolgáltatásokat szervez, támogatja azok megvalósítását, valamint
  - f) az ünnepek kultúrájának gondozása érdekében a helyi szokások figyelembevételével, a művelődő közösségek, illetve a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítésével foglalkozó közösségek bevonásával szervezi az állami, a nemzeti, a társadalmi és településhez kötődő ünnepek helyi alkalmait, támogatja azok megvalósítását.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti közművelődési alapszolgáltatást a feladatellátó
- a) felsőfokú közművelődési szakképzettséggel, néprajz alapszakos vagy mesterszakos bölcsész, kulturális antropológus vagy pedagógus szakképzettséggel,
  - b) népi előadó- és tárgyalkotó művész, népi iparművész címmel,
  - c) a művészet, a népművészet vagy a közművelődés terén állami kitüntetéssel vagy elismeréssel vagy
  - d) a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése területén tapasztalattal rendelkező személy bevonásával valósítja meg.
- (3) Az (1) bekezdés szerinti közművelődési alapszolgáltatás megszervezésének helyszínén a 4. §-ban foglaltakon túl biztosítani kell:
- a) legalább egy, kézműves tevékenységek oktatására, végzésére alkalmas alkotóműhelyt,
  - b) legalább egy kiállítóteret,
  - c) legalább egy, legalább 60 fő befogadására, előadó-művészeti csoportok próbáinak, előadásainak, továbbá ünnepségek megtartására is alkalmas, játszóhellyel rendelkező többfunkciós helyiséget,
  - d) az a)–c) pontban meghatározott helyiség méretének és funkciójának megfelelő számú asztalt és széket,
  - e) az adott program megfelelő lebonyolításához szükséges fény- és hangtechnikai eszközöket, paravánokat, posztamenseket, installációs eszközöket.
- (4) A (3) bekezdés a) és b) pontja szerinti alkotóműhely és kiállítóter egy helyiségben is biztosítható.

8. Az amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosítása

- 9. §** (1) A feladatellátó a Kultv. 76. § (3) bekezdés e) pontja szerinti közművelődési alapszolgáltatás biztosítása érdekében az alábbi szakmai feladatokat láthatja el:
- a) a képzőművészet, a zeneművészet, a táncművészet, a színház- és bábművészet, a versmondás, a film- és médiaművészetek, az irodalom területén tevékenységet folytató amatőr művészeti csoportot, szakkört, klubot szervez, elősegíti azok létrejöttét, támogatja azok működését, valamint
  - b) az a) pont szerinti közösségek tevékenységének támogatása érdekében szakmai és infrastrukturális támogatást nyújt.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti közművelődési alapszolgáltatást a feladatellátó
- a) felsőfokú közművelődési szakképzettséggel vagy pedagógus szakképzettséggel rendelkező,
  - b) alkotó-, illetve előadó-művészeti tevékenységet folytató,
  - c) a művészet vagy a közművelődés terén állami kitüntetéssel, elismeréssel rendelkező vagy
  - d) az amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenység területén tapasztalattal rendelkező személy bevonásával valósítja meg.
- (3) Az (1) bekezdés szerinti közművelődési alapszolgáltatás megszervezésének helyszínén a 4. §-ban foglaltakon túl biztosítani kell:
- a) legalább egy, az (1) bekezdés a) pontja szerinti művészeti tevékenységek oktatására, végzésére alkalmas alkotóműhelyt,
  - b) legalább egy kiállítóteret,
  - c) legalább egy, legalább 60 fő befogadására, előadó-művészeti csoportok próbáinak, előadásainak, továbbá ünnepségek megtartására is alkalmas többfunkciós helyiséget,
  - d) a foglalkozások megtartásához szükséges szakmai eszközöket,
  - e) az a)–c) pontban meghatározott helyiség, tér méretének és funkciójának megfelelő számú asztalt és széket,

- f) az adott program megfelelő lebonyolításához szükséges fény- és hangtechnikai eszközöket, paravánokat, posztamenseket, installációs eszközöket.
- (4) A (3) bekezdés a) és b) pontja szerinti alkotóműhely és kiállítótér egy helyiségben is biztosítható.

9. A tehetséggondozás és -fejlesztés feltételeinek biztosítása

- 10. §** (1) A feladatellátó a Kultv. 76. § (3) bekezdés f) pontja szerinti közművelődési alapszolgáltatás biztosítása érdekében az alábbi szakmai feladatokat láthatja el:
- a) a településen élő vagy tanuló hátrányos helyzetű személyek tehetségének kibontakoztatása, kompetenciáinak fejlesztése érdekében művészeti és egyéb foglalkozásokat, szakköröket, klubokat működtet, támogatja azok megvalósítását, valamint
  - b) felzárkóztatást segítő tanórán kívüli foglalkozásokat biztosít.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti közművelődési alapszolgáltatást a feladatellátó felsőfokú közművelődési szakképzettséggel vagy közösségi és civil fejlesztő szakember, ifjúságsegítő, ifjúsági közösség-szervező, pedagógus szakképzettséggel, szakképesítéssel vagy tehetséggondozási, tehetségfejlesztési tapasztalattal rendelkező szakember bevonásával valósítja meg.
- (3) Az (1) bekezdés szerinti közművelődési alapszolgáltatás megszervezésének helyszínén a 4. §-ban foglaltakon túl biztosítani kell:
- a) legalább egy, legalább 60 fő befogadására, előadó- és alkotóművészeti előadások bemutatására is alkalmas többfunkciós helyiséget,
  - b) legalább egy, legalább 4 fő befogadására, fejlesztő tevékenységekre is alkalmas helyiséget,
  - c) az a) és b) pontban meghatározott helyiség méretének és funkciójának megfelelő számú asztalt és széket.

10. Kulturális alapú gazdaságfejlesztés

- 11. §** (1) A feladatellátó a Kultv. 76. § (3) bekezdés g) pontja szerinti közművelődési alapszolgáltatás biztosítása érdekében az alábbi szakmai feladatokat láthatja el:
- a) a helyi szellemi, épített és természeti örökségre építő közösségi és kreatív gazdaságot fejlesztő programokat, tevékenységeket és szolgáltatásokat szervez, támogatja azok megvalósítását,
  - b) az egyéni és közösségi tudást és kreativitást erőforrásként értelmező és használó helyi gazdaságot fejlesztő programokat kezdeményez, támogatja azok megvalósítását,
  - c) a kulturális terület- és településfejlesztéssel, helyi vállalkozás- és termékfejlesztéssel, kreatív iparral, a kulturális turizmussal kapcsolatos programokat, tevékenységeket, szolgáltatásokat szervez, támogatja azok megvalósulását, valamint
  - d) hozzásegít az információs és kommunikációs technológiák, a digitalizáció kulturális alapú használatához.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti közművelődési alapszolgáltatást a feladatellátó felsőfokú közművelődési szakképzettséggel, közgazdász, okleveles közösségi és civil fejlesztő szakember, kommunikációs- és médiaszakértő szakképzettséggel, vagy a vállalkozásfejlesztés, a gazdaságfejlesztés területén szakmai tapasztalattal rendelkező szakember bevonásával valósítja meg.
- (3) Az (1) bekezdés szerinti közművelődési alapszolgáltatás megszervezésének helyszínén a 4. §-ban foglaltakon túl biztosítani kell:
- a) legalább egy, legalább 25 fő befogadására, közösségi események, rendezvények, tanácskozások, képzések megtartására egyaránt alkalmas többfunkciós helyiséget,
  - b) az a) pont szerinti helyiség méretének és funkciójának megfelelő számú asztalt és széket.

III. FEJEZET

A KÖZÖSSÉGI MŰVELŐDÉS INTÉZMÉNYEINEK SZEMÉLYI, TÁRGYI, MŰKÖDÉSI FELTÉTELEI

11. Közösségi szintér

- 12. §** (1) A közösségi szintérben a feladatellátó a közművelődési alapszolgáltatások zavartalan biztosítása érdekében legalább egy, legalább középfokú közművelődési szakképzettséggel (szakképesítéssel) rendelkező szakembert foglalkoztat.

- (2) A közösségi szintér nyitvatartási idejét a közösségi szintérnek helyet adó épületben ki kell függeszteni. A közösségi szintér – illeszkedve a közösségi kezdeményezésekhez – legalább a hét három napján, legalább napi 4 órában nyitva tart, melyből legalább egy napnak szabadnapra vagy munkaszüneti napra kell esnie, továbbá legalább a hét egy napján magába kell foglalnia a 16.00–19.00 óra közötti időszakot.
- (3) A kifüggesztett nyitvatartástól eltérni évente legfeljebb három hónap időtartamban lehet úgy, hogy a feladatellátó az eltérést legalább egy hónappal megelőzően a közösségi szintérnek helyet adó épületben közzéteszi.

12. Művelődési ház

- 13. §**
- (1) A művelődési ház a 4. §-ban foglaltakon túl rendelkezik legalább egy, legalább 100 fő befogadására, a művelődő közösségek, előadó-művészeti csoportok próbáinak, előadásainak, továbbá ünnepek megtartására alkalmas, játszóhellyel rendelkező többfunkciós helyiséggel, valamint legalább egy kiállítóterrel.
  - (2) A művelődési házban a feladatellátó a közművelődési alapszolgáltatások zavartalan biztosítása érdekében szükséges létszámban közművelődési szakmai munkakörben szakembert foglalkoztat úgy, hogy legalább egy, felsőfokú közművelődési szakképzettséggel rendelkező szakembert teljes munkaidőben foglalkoztat.
  - (3) A művelődési ház nyitvatartási idejét a művelődési házban ki kell függeszteni. A művelődési ház – illeszkedve a közösségi kezdeményezésekhez – legalább a hét öt napján, legalább napi 8 órában nyitva tart, melyből legalább egy napnak szabadnapra vagy munkaszüneti napra kell esnie, továbbá legalább a hét három napján magába kell foglalnia a 16.00–19.00 óra közötti időszakot.
  - (4) A kifüggesztett nyitvatartástól eltérni évente legfeljebb két hónap időtartamban lehet úgy, hogy a feladatellátó az eltérést legalább egy hónappal megelőzően a művelődési házban közzéteszi.

13. Művelődési központ

- 14. §**
- (1) A művelődési központ a 4. §-ban foglaltakon túl rendelkezik
    - a) legalább egy, legalább 25 fő befogadására, közösségi események, rendezvények, tanácskozások, képzések megtartására egyaránt alkalmas többfunkciós helyiséggel,
    - b) legalább egy, legalább 200 fő befogadására, a művelődő közösségek, előadó-művészeti csoportok próbáinak, előadásainak, továbbá ünnepek megtartására, színpadi produkciók bemutatására alkalmas, játszóhellyel rendelkező többfunkciós helyiséggel,
    - c) legalább egy kiállítóterrel,
    - d) legalább egy, kézműves vagy más alkotóművészeti tevékenységek oktatására, végzésére alkalmas alkotóműhelyel,
    - e) legalább egy, legalább 25 fő befogadására, táncművészeti csoportok próbáinak, mozgással, rekreációval kapcsolatos foglalkozások megtartására alkalmas táncteremmel.
  - (2) A művelődési központban a feladatellátó a közművelődési alapszolgáltatások zavartalan biztosítása érdekében szükséges létszámban közművelődési szakmai munkakörben szakembereket foglalkoztat úgy, hogy az intézmény vezetője mellett legalább egy felsőfokú közművelődési szakképzettséggel rendelkező szakembert teljes munkaidőben foglalkoztat.
  - (3) A művelődési központ nyitvatartási idejét a művelődési központban ki kell függeszteni. A művelődési központ – illeszkedve a közösségi kezdeményezésekhez – legalább a hét hat napján, legalább napi 8 órában nyitva tart, továbbá legalább a hét négy napján magába kell foglalnia a 16.00–19.00 óra közötti időszakot.
  - (4) A kifüggesztett nyitvatartástól eltérni évente legfeljebb két hónap időtartamban lehet úgy, hogy a feladatellátó az eltérést legalább egy hónappal megelőzően a művelődési központban közzéteszi.

14. Kulturális központ

- 15. §**
- (1) A kulturális központ a 4. §-ban foglaltakon túl rendelkezik
    - a) legalább három, egyenként legalább 25 fő befogadására, közösségi események, rendezvények, tanácskozások, képzések megtartására egyaránt alkalmas többfunkciós helyiséggel,
    - b) legalább egy, legalább 275 fő befogadására, a művelődő közösségek, előadó-művészeti csoportok előadásainak, színpadi produkciók bemutatására, továbbá ünnepek megtartására alkalmas, játszóhellyel rendelkező helyiséggel,
    - c) legalább két kiállítóterrel,

- d) legalább egy, kézműves tevékenységek oktatására, végzésére alkalmas alkotóműhellyel,
  - e) legalább egy, legalább 25 fő befogadására, táncművészeti csoportok próbáinak, mozgással, rekreációval kapcsolatos foglalkozások megtartására alkalmas táncteremmel.
- (2) A kulturális központban a feladatellátó a közművelődési alapszolgáltatások zavartalan biztosítása érdekében szükséges létszámban közművelődési szakmai munkakörben szakembereket foglalkoztat úgy, hogy az intézmény vezetője mellett felsőfokú közművelődési szakképzettséggel rendelkező szakembereket teljes munkaidőben foglalkoztat.
- (3) A kulturális központ nyitvatartási idejét a kulturális központban ki kell függeszteni. A kulturális központ – illeszkedve a közösségi kezdeményezésekhez – legalább a hét hat napján, legalább napi 8 órában nyitva tart, továbbá legalább a hét öt napján magába kell foglalnia a 16.00–19.00 óra közötti időszakot.
- (4) A kifüggesztett nyitvatartástól eltérni évente legfeljebb két hónap időtartamban lehet úgy, hogy a feladatellátó az eltérést legalább egy hónappal megelőzően a kulturális központban közzéteszi.

15. Népfőiskola

- 16. §**
- (1) A népfőiskola a 4. §-ban foglaltakon túl rendelkezik
- a) legalább három, egyenként legalább 25 fő befogadására, közösségi események, rendezvények, tanácskozások, képzések megtartására egyaránt alkalmas többfunkciós helyiséggel,
  - b) legalább egy, legalább 100 fő befogadására alkalmas többfunkciós helyiséggel,
  - c) melegítőkonyhával,
  - d) szabadtéri mozgásos, rekreációs lehetőséget biztosító területtel.
- (2) A népfőiskolában a feladatellátó a közművelődési alapszolgáltatások zavartalan biztosítása érdekében szükséges létszámban felnőttképzési vagy közművelődési szakmai munkakörben szakembert foglalkoztat úgy, hogy legalább egy, a felsőoktatásban szerethető képesítések jegyzékéről és új képesítések jegyzékbe történő felvételéről szóló kormányrendelet szerint meghatározott felsőfokú andragógus vagy közművelődési szakképzettséggel rendelkező szakembert teljes munkaidőben foglalkoztat.
- (3) A népfőiskola a tevékenységéhez igazítja a nyitvatartását azzal, hogy ha a Kultv. 76. § (3) bekezdés c) pontja szerinti közművelődési alapszolgáltatáson kívül további közművelődési alapszolgáltatást is biztosít, annak megfelelően állapítja meg a nyitvatartási rendjét.
- (4) A népfőiskola nyitvatartási idejét a népfőiskolában ki kell függeszteni. A kifüggesztett nyitvatartási időtől való eltérésre az adott intézményi formára vonatkozó előírásokat kell alkalmazni.

16. Népi kézműves alkotóház

- 17. §**
- (1) A népi kézműves alkotóház a 4. §-ban foglaltakon túl rendelkezik legalább egy kiállítóterrel és legalább kettő kézműves tevékenységek oktatására, végzésére alkalmas alkotóműhellyel.
- (2) A népi kézműves alkotóházban a feladatellátó legalább egy, felsőfokú közművelődési szakképzettséggel rendelkező szakembert teljes munkaidőben foglalkoztat.
- (3) A népi kézműves alkotóház a tevékenységéhez igazítja a nyitvatartását azzal, hogy ha a Kultv. 76. § (3) bekezdés d) pontja szerinti közművelődési alapszolgáltatáson kívül további közművelődési alapszolgáltatást is biztosít, annak megfelelően állapítja meg a nyitvatartási rendjét.
- (4) A népi kézműves alkotóház nyitvatartási idejét a népi kézműves alkotóházban ki kell függeszteni. A kifüggesztett nyitvatartástól eltérni évente legfeljebb két hónap időtartamban lehet úgy, hogy a feladatellátó az eltérést legalább egy hónappal megelőzően a népi kézműves alkotóházban közzéteszi.

17. A közművelődési intézmények speciális formáira vonatkozó külön szabályok

- 18. §**
- (1) A többfunkciós közművelődési intézmény, a gyermek- és ifjúsági ház, a szabadidőközpont, valamint az integrált kulturális intézmény esetében e rendelet szabályait az adott közművelődési intézmény intézményi formájának, valamint az általa megszervezett közművelődési alapszolgáltatásnak megfelelően kell alkalmazni.
- (2) Amennyiben az intézmény a közművelődési alapszolgáltatáson kívül az alapító okirata szerint egyéb közfeladatot is ellát, e rendelet szabályait csak a közművelődési alapszolgáltatást biztosító szervezeti egysége vonatkozásában kell megfelelően alkalmazni.

IV. FEJEZET
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

- 19. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.
- 20. §** (1) Ha a feladatellátó e rendelet hatálybalépésekor a 4. §-ban, a 6. § (3) bekezdésében, a 7. § (3) bekezdésében, a 8. § (3) bekezdésében, a 9. § (3) bekezdésében, a 10. § (3) bekezdésében, a 11. § (3) bekezdésében, a 13. § (1) bekezdésében, a 14. § (1) bekezdésében, a 15. § (1) bekezdésében, a 16. § (1) bekezdésében, valamint a 17. § (1) bekezdésében meghatározott valamennyi követelményt nem tudja biztosítani, akkor a hiányzó követelményeket legkésőbb 2020. január 1-jéig kell teljesíteni.
- (2) Ha a feladatellátó e rendelet hatálybalépésekor a 12. § (1) bekezdésében, a 13. § (2) bekezdésében, a 14. § (2) bekezdésében, a 15. § (2) bekezdésében, a 16. § (2) bekezdésében, valamint a 17. § (2) bekezdésében meghatározott valamennyi követelményt nem tudja biztosítani, akkor a hiányzó követelményeket legkésőbb 2021. január 1-jéig kell teljesíteni.

Dr. Kásler Miklós s. k.,
emberi erőforrások minisztere

**Az emberi erőforrások minisztere 21/2018. (VII. 9.) EMMI rendelete
az egészségügyi szolgáltatások nyújtása során ionizáló sugárzásnak nem munkaköri kötelezettségük
keretében kitett személyek egészsége védelmének szabályairól**

Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 68. § (2) bekezdés r) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 92. § 3. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

I. FEJEZET
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A rendelet hatálya, értelmező rendelkezések

- 1. §** E rendelet hatálya kiterjed
- a) minden olyan személy orvosi sugárterhelésére, aki
- aa) orvosi vizsgálaton vagy kezelésen,
- ab) munkaköri és egyéb egészségügyi alkalmassági vizsgálaton,
- ac) egészségügyi szűrővizsgálaton,
- ad) orvosi vagy orvosbiológiai kutatási programban vagy
- ae) igazságügyi orvosszakértői vizsgálaton vesz részt,
- b) a gondozók és segítők orvosi sugárterhelésére.
- 2. §** (1) E rendelet alkalmazásakor az ionizáló sugárzás elleni védelemről és a kapcsolódó engedélyezési, jelentési és ellenőrzési rendszerről szóló 487/2015. (XII. 30.) Korm. rendelet 4. §-a szerinti fogalom-meghatározásokat kell alkalmazni az aktivitás, aktivitás-koncentráció, becquerel, besugárzás, bevitel, dekontaminálás, dóziskorlát, dózismegszorítás, effektív dózis, egészségkárosodás, orvosi radiológiai, orvosi radiológiai létesítmény, orvosi sugárterhelés, minőségbiztosítás, minőség-ellenőrzés, zárt sugárforrás, végtagok kifejezések tekintetében.
- (2) E rendelet alkalmazásában:
1. *beutaló orvos*: ionizáló sugárzás alkalmazásával járó vizsgálatra vagy kezelésre való beutalásra jogosult orvos;
2. *diagnosztikai irányadó szint*: az intervenciós radiológiai eljárásokra, a radiológiai diagnosztikai és a nyitott izotópokkal történő diagnosztikai vizsgálatok leggyakoribb eljárásaira és az eljárások során alkalmazott berendezésekre, felszerelésekre vonatkozó, azok átfogó felméréséből meghatározott dózisszintek vagy

- a radiofarmakonok esetében olyan aktivitásszintek, amelyek a betegek sugárterhelésének optimalását szolgálják;
3. *egészségügyi szolgáltató*: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 3. § f) pontjában meghatározott szolgáltatók közül a sugárterheléssel járó diagnosztikai vizsgálatot vagy kezelést végrehajtó szolgáltató;
  4. *egészségügyi szűrővizsgálat*: az Eütv. 3. § k) pont ka) alpontjában meghatározott, ionizáló sugárzással járó orvosi eljárás alkalmazásával járó vizsgálat;
  5. *egyéni károsodás*: olyan klinikailag megfigyelhető ártalmas hatás, amely az egyéneknél vagy azok utódaiban jelentkezik, és amely megjelenése lehet azonnali vagy késleltetett, és az utóbbi esetben nem következik be teljes bizonyossággal, de valószínűsíthető;
  6. *engedélyes*: ionizáló sugárzást létrehozó berendezés vagy radioaktív anyag használatára feljogosított egészségügyi szolgáltató;
  7. *intervenciós radiológia*: eszközök beteg testébe történő bevezetését és könnyebb irányíthatóságát elősegítő diagnosztikai vagy kezelési célú röntgen-képképző technikák alkalmazása;
  8. *ionizáló sugárzással járó orvosi eljárás*: olyan eljárás, amely orvosi sugárterhelést okoz;
  9. *ionizáló sugárzással járó orvosi eljárás gyakorlati vonatkozásai*: az orvosi sugárterhelés fizikai lezajlása és az ahhoz kapcsolódó szempontok, ideértve az orvosi radiológiai berendezések kezelését és használatát, a műszaki és fizikai paraméterek (többek között a sugárdózisok) meghatározását, a berendezések hitelesítését és karbantartását, a radiofarmakonok elkészítését és adagolását és a képfeldolgozást is;
  10. *kezelőorvos*: az önálló orvosi tevékenységről szóló 2000. évi II. törvény 1. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott, ionizáló sugárzás alkalmazásával járó vizsgálat vagy kezelés végrehajtására jogosult személy;
  11. *klinikai audit*: az orvosi sugárterheléssel járó eljárások kapcsán végzett, olyan rendszeres, átfogó, dokumentált, független felmérés, mely az eljárásoknak az útmutatókban, szakmai protokollokban és jogszabályokban előírt feltételeknek való megfelelését vizsgálja, értékeli, és helyesbítő intézkedésekre tesz javaslatot a szolgáltatás színvonalának és a betegellátás minőségének javítása érdekében vagy a feltételek megváltoztatása iránt;
  12. *nem-tervezett besugárzás*: szándékolatlan vagy olyan mértékű orvosi sugárterhelés, mely az előírt vagy tervezett besugárzási dózistól különbözve nem kívánt mértékű sztochasztikus kockázatot vagy szándékolatlan determinisztikus hatást okoz;
  13. *orvosi fizikus szakértő*: az egészségügyi szakértői tevékenységgel kapcsolatos egyes kérdésekről szóló rendelet szerint elismert szakértő;
  14. *orvosi sugárdiagnosztika*: az in vivo izotópdiaagnosztika, az ionizáló sugárzást alkalmazó orvosi radiológiai diagnosztika, az intervenciós radiológia és a fogászati radiológia;
  15. *üzemképességet befolyásoló karbantartás*: a berendezésen a villamosenergia-ellátó rendszert, sugárforrás-egységet, sugárhatároló eszközöket vagy a képképző rendszert érintő javítás vagy módosítás, amely befolyásolja a berendezés dozimetriai jellemzőit.

2. Ionizáló sugárzással járó orvosi eljárások

- 3. §**
- (1) Egészségügyi tevékenység végzése során ionizáló sugárzással járó orvosi eljárást csak szakmailag indokolt esetben és mértékben, a sugárterheléssel érintett személy érdekében lehet alkalmazni, ha annak az összes lehetséges diagnosztikai vagy terápiás előnye – többek között az adott személy egészségében közvetlenül és a társadalom szintjén közvetetten jelentkező előny – meghaladja az orvosi sugárterhelésből származó esetleges egyéni károsodás hátrányait, figyelembe véve az azonos célra rendelkezésre álló olyan alternatív eljárások hatékonyságát, előnyeit és hátrányait is, amelyek kisebb mértékű kockázattal járnak.
  - (2) A Magyarországon alkalmazható ionizáló sugárzással járó orvosi eljárásokról az országos tisztifőorvos az alábbi adattartalommal nyilvántartást vezet:
    - a) az eljárás megnevezése,
    - b) az eljáráshoz alkalmazható berendezések.
  - (3) A (2) bekezdés szerinti nyilvántartást az országos tisztifőorvos az általa működtetett honlapon elérhetővé teszi.
- 4. §**
- (1) Ionizáló sugárzással járó új orvosi eljárást csak az országos tisztifőorvos jóváhagyását és az eljárás nyilvántartásba vételét követően lehet alkalmazni.

- (2) A jóváhagyás iránti kérelmet az első hazai alkalmazást megelőzően az egészségügyi szolgáltatóknak kell az országos tisztifőorvoshoz benyújtania az új orvosi radiológiai eljárás indokoltságát alátámasztó alábbi dokumentumokkal együtt:
- a) a klinikai vizsgálatok kivitelezése során elvégzett, az ionizáló sugárzás által okozott kockázatok elemzése,
  - b) az ionizáló sugárzással járó orvosi eljárás leírása az alábbiak szerint:
    - ba) az eljárás megnevezése,
    - bb) az eljáráshoz alkalmazható berendezések, kiegészítő berendezések,
    - bc) az eljárás helyes kivitelezésének leírása,
    - bd) az eljárás kivitelezéséhez javasolt technikai paraméterek,
    - be) az eljárás indikációi és kontraindikációi, alkalmazása terhesség esetén, és
    - bf) az eljárás várható sugárterhelése és kockázatai a beteg, a gondozó és a segítő vonatkozásában,
  - c) az Egészségügyi Szakmai Kollégium alkalmazási terület szerint illetékes tagozatának ajánlása és
  - d) az Országos Közegészségügyi Intézet (a továbbiakban: OKI) szakvéleménye.

5. § (1) Az e rendelet szerint jóváhagyott ionizáló sugárzással járó orvosi eljárásokat az Egészségügyi Szakmai Kollégium háromévenként felülvizsgálja, és a felülvizsgálat eredményéről tájékoztatja az országos tisztifőorvost.

- (2) Ha az Egészségügyi Szakmai Kollégium az (1) bekezdés szerinti felülvizsgálat során megállapítja, hogy a jóváhagyott orvosi radiológiai eljárás alkalmazásának 3. § (1) bekezdése szerinti indokoltága már nem áll fenn, a nyilvántartásból való törlés érdekében megkeresi az országos tisztifőorvost.

6. § (1) Az Egészségügyi Szakmai Kollégium az ionizáló sugárzással járó orvosi eljárások módszertanára, alkalmazására, azok beutalási feltételeire, a betegek, a gondozók és a segítők sugárterhelésével járó kockázatokra, a diagnosztikai irányadó szintek alkalmazására minden berendezés figyelembevételével szakmai útmutatót ad ki.

- (2) Az Egészségügyi Szakmai Kollégium által kiadott szakmai útmutatók az Egészségügyi Közlönyben kerülnek közzétételre.

(3) A szakmai útmutatók elektronikus elérhetőségét az országos tisztifőorvos az általa működtetett honlapon biztosítja.

7. § (1) A 4. § (1) bekezdésétől eltérően, egyedi, előre nem látható egészségügyi esetek speciális diagnosztikájának vagy kezelésének dokumentált elvégzésére az Egészségügyi Szakmai Kollégium illetékes tagozatának ajánlása alapján az országos tisztifőorvos esetileg jóváhagyhatja a nyilvántartásban nem szereplő ionizáló sugárzással járó orvosi eljárás elvégzését az engedélyes részére egy adott személyt érő egyéni orvosi sugárterhelés vonatkozásában.

- (2) Az eseti jellegű ionizáló sugárzással járó orvosi eljárás elvégzésének jóváhagyásához a 4. § (2) bekezdés b) pontja szerinti dokumentumokat kell benyújtani.

3. Optimálás

8. § (1) Az egészségügyi szolgáltatóknak az orvosi diagnosztikai és az intervenció radiológiai, tervezési, irányítási vagy ellenőrzési célból alkalmazott orvosi sugárterhelésből származó valamennyi dózist az elérhető legalacsonyabb szinten kell tartania, és a kívánt diagnosztikai eredményt az elérhető legalacsonyabb sugárterheléssel kell megszereznie.

- (2) A diagnosztikai irányadó szinteket – a 19. § szerinti országos páciensdózis felmérés adatainak alapulvételével és az európai diagnosztikai irányadó szinteknek a figyelembevételével – az Egészségügyi Szakmai Kollégium állapítja meg, és vizsgálja felül háromévenként. Az Egészségügyi Szakmai Kollégium által megállapított, illetve felülvizsgált szinteket az Egészségügyi Közlönyben közzé kell tenni.

(3) Az engedélyes köteles a diagnosztikai irányadó szintek ismétlődő túllépése esetén vizsgálatot elrendelni a szükséges javító intézkedések megállapítása céljából.

- (4) Az engedélyes köteles az országos tisztifőorvos által működtetett elektronikus bejelentő rendszerben a (3) bekezdés szerinti eseményeket haladéktalanul, a vizsgálat eredményét és a szükséges javító intézkedéseket a vizsgálat lezárultát követő 15 napon belül bejelenteni.

9. § (1) A kutatási célból, önkéntesen vállalt besugárzásokra dózisszintet, a gondozókat és a segítőket érő besugárzásokra dózismegszorításokat kell megállapítani.

- (2) Az egészségügyi szolgáltató a beteg dózisének becslése érdekében az összes általa végrehajtott besugárzás kapcsán gondoskodik a 4. melléklet szerinti információ rögzítéséről és megőrzéséről.

- (3) A (2) bekezdés szerinti információ az Eütv. 136. § (3) bekezdése szerinti dokumentáció részét képezi, amelyben fel kell tüntetni a betegen végrehajtott összes expozícióra vonatkozó információt.

4. A kezelőorvos felelőssége

- 10. §** (1) A kezelőorvos a beteg kezelése során köteles gondoskodni arról, hogy tervezett expozíciós helyzetben tényleges indikáció nélkül ne következhesen be sugárterhelés.
- (2) A kezelőorvos gondoskodik a beteg sugárterhelésének optimalásáról. A megfelelő optimalás kiterjed a megfelelő típusú berendezés kiválasztására, a diagnosztikai adatok és terápiás eredmények következetes előállítására, az ionizáló sugárzással járó orvosi eljárások gyakorlati vonatkozásaira, a minőségbiztosításra, a páciensdózisok meghatározására és értékelésére, és az alkalmazott aktivitások ellenőrzésére.
- (3) Az ionizáló sugárzással járó orvosi eljárás csak abban az esetben végezhető el, ha azt beutaló orvos javasolja, és nem áll rendelkezésre olyan más módszer, amely az eljárás eredményei tekintetében legalább azonos eredménnyel, de csekélyebb vagy elhanyagolható kockázattal jár.
- (4) Ha a kezelőorvos nem ért egyet az ionizáló sugárzással járó orvosi eljárás indokoltságával, az eljárás elvégzésének megtagadása előtt köteles a beutaló orvossal konzultációt kezdeményezni.
- (5) Tünetmentes személyeken betegség korai diagnosztikája céljából kizárólag abban az esetben hajtható végre orvosi sugárdiagnosztikai eljárás, ha
- a) egészségügyi szűrővizsgálati program részeként történik, vagy
  - b) a kezelőorvos a beutaló orvossal konzultálva, figyelemmel a szakmai útmutatóban foglaltakra, azt az adott személy vonatkozásában dokumentált módon indokolja.
- (6) Sugárterápiás célból alkalmazott orvosi sugárterhelés esetében a kezelőorvos irányításával a beteg vonatkozásában a céltérfogatra irányuló sugárterhelést meg kell tervezni, figyelembe véve azt, hogy a céltérfogaton kívüli részeket és szöveteket érő dózisoknak – a sugárterhelés szándékolt sugárterápiás céljával összhangban – a lehető legalacsonyabb szintűnek kell lenniük.
- (7) A diagnosztikai és terápiás eljárások megfelelő alkalmazása érdekében, sugárvédelmi szempontból a sugárterhelés indokoltságának és az optimalás megalapozásának érdekében a beutaló orvosnak és a kezelőorvosnak törekednie kell a tervezett sugárterhelés szempontjából releváns korábbi diagnosztikai információk és egészségügyi dokumentáció beszerzésére.
- (8) A kezelőorvos az Eütv. 134. és 135. §-a szerinti tájékoztatási kötelezettsége részeként az eljárás megkezdése előtt köteles tájékoztatni az ionizáló sugárzás kockázatairól a beteget, a gondozót és segítő, valamint a törvényes képviselőt.
- (9) A kezelőorvos orvosi sugárterhelés alkalmazásával kapcsolatos felelőssége kiterjed
- a) az eljárás indokolására,
  - b) a sugárterhelés optimalására,
  - c) a diagnosztikai eredmények klinikai értékelésére,
  - d) szükség esetén a más szakértőkkel és egészségügyi dolgozókkal való gyakorlati együttműködésre,
  - e) a rendelkezésre álló adatoknak és egyéb információknak a beutaló orvos vagy más kezelőorvos részére történő átadására és
  - f) a betegeknek és vizsgálatban érintett személyeknek az ionizáló sugárzás alkalmazásával járó eljárás kockázatairól szóló tájékoztatására.
- (10) Az ionizáló sugárzással járó orvosi eljárások bármely orvosi alkalmazásáért a kezelőorvos felel. Az eljárás kivitelezését vagy annak egy részét a kezelőorvos átruházhatja a megfelelő szakképesítéssel rendelkező egészségügyi dolgozóra, amelynek tényét írásban dokumentálni kell. A kivitelezés átruházása nem érinti a kezelőorvos Eütv. szerinti felelősségét.

5. Az ionizáló sugárzást létrehozó, vagy a képkalkotáshoz szükségszerűen radioaktív izotópot felhasználó gyógyászati berendezések vizsgálata

- 11. §** (1) Az ionizáló sugárzást létrehozó, vagy a képkalkotáshoz szükségszerűen radioaktív izotópot felhasználó gyógyászati berendezések (a továbbiakban: berendezések) üzemeltetése során a berendezések nem megfelelő vagy hibás üzemelésének kiküszöbölése, a dózisok meghatározása és az alkalmazott aktivitások ellenőrzése érdekében az engedélyes köteles gondoskodni a berendezések napi, heti és havi minőségbiztosítási vizsgálatáról (a továbbiakban: minőségbiztosítási program).

- (2) Az OKI a minőségbiztosítási program kialakításának támogatása érdekében módszertani útmutatót készít, amely tartalmazza a berendezések megfelelőségére vonatkozó feltételeket, amelyek alapján eldönthető, hogy mikor van szükség megfelelő korrekciós intézkedésekre, vagy a berendezés üzemén kívül helyezésére. A módszertani útmutatót az országos tisztifőorvos által üzemeltett honlapon közzé kell tenni.
- (3) A berendezések üzemeltetésének sugáregészségügyi minőség-ellenőrző felügyeletét az OKI látja el.
- (4) Az OKI a (3) bekezdés szerinti felügyelet keretében a (2) bekezdés szerinti útmutató alapján
  - a) a klinikai célú első használatbavétel előtt átvételi vizsgálatot és
  - b) az átvételi vizsgálatot követően rendszeres időközönként állapotvizsgálatot végez.
- (5) Az engedélyes köteles a berendezéseken a klinikai célú első használatbavétel előtt átvételi vizsgálatot, később pedig évente – az 5. mellékletben meghatározott berendezések esetében 2 évente – állapotvizsgálatot végeztetni az OKI-val.
- (6) Az engedélyes köteles a berendezésen állapotvizsgálatot végeztetni minden üzemképességet befolyásoló karbantartást követően.
- (7) Ha az OKI a minőség-ellenőrző vizsgálat során megállapítja, hogy a berendezés az OKI módszertani útmutatójában rögzített feltételrendszer alapján alkalmatlan a rendeltetésszerű használatra, hatósági intézkedés céljából értesíti az Országos Atomenergia Hivatalt és az egészségügyi államigazgatási szervet.
- (8) Az OKI valamennyi, a (4) bekezdés szerinti vizsgálattal érintett berendezésről, azok működési jellemzőiről, valamint az átvételi és az állapotvizsgálati jegyzőkönyvekről nyilvántartást vezet.

6. Képzés

- 12. §**
- (1) Az ionizáló sugárzással járó orvosi eljárások nyújtása során kizárólag olyan személyzet foglalkoztatható, aki az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges szakmai minimumfeltételekről szóló rendelet szerinti megfelelő szakmai képzettséggel és az ionizáló sugárzás elleni védelemről és a kapcsolódó engedélyezési, jelentési és ellenőrzési rendszerről szóló rendeletben előírt sugárvédelmi képzettséggel rendelkezik, továbbá rendszeres elméleti és gyakorlati továbbképzésben vesz részt.
  - (2) Az engedélyes köteles gondoskodni arról, hogy az újonnan üzembe helyezett, ionizáló sugárzást létrehozó berendezés használatbavételét megelőzően a gyártó vagy a forgalmazó szakembere magyar nyelven képzést tartson a berendezés helyes üzemeltetéséről, beleértve a berendezés alapvető sugárvédelmi, villamos- és mechanikai biztonsági előírásait is. A képzésről jegyzőkönyvet kell felvenni, amely tartalmazza a jelenléti ívet, valamint a képzés tananyagának rövid vázlatát is.

7. Orvosi fizikusok

- 13. §**
- (1) Orvosi fizikus szakértőnek részt kell vennie
    - a) a terápiás célú nukleáris medicina keretébe tartozó általános tevékenységtől eltérő sugárterápiás eljárások,
    - b) a nagy dózissal járó terápiás célú nukleáris medicina keretébe tartozó standard eljárások és
    - c) a nagy dózissal járó orvosi diagnosztikai és az intervenció radiológiai eljárások lefolytatásában.
  - (2) Az (1) bekezdésbe nem tartozó ionizáló sugárzással járó orvosi eljárások vonatkozásában konzultáció és tanácsadás érdekében az engedélyesnek gondoskodnia kell orvosi fizikus szakértő elérhetőségéről.
  - (3) Az orvosi fizikus szakértő az alábbi feladatok ellátásában működik közre:
    - a) a betegek és az orvosi sugárterhelésnek kitétt más személyek sugárvédelmének optimalálása, beleértve a diagnosztikai irányadó szintek alkalmazását is,
    - b) a leképező-képkötő berendezések minőségbiztosítási programjának meghatározása és végrehajtása,
    - c) a besugárzás-tervezés és dozimetriai vizsgálatok végrehajtása,
    - d) az új berendezések üzembe helyezésekor végzett átvételi és állapotvizsgálata,
    - e) az új berendezések beszerzését megelőzően az azokkal és a helyiségek kialakításával szemben támasztott követelmények kialakítása, ellenőrzése,
    - f) orvosi radiológiai létesítmény felügyelete,
    - g) a 22. § (2) bekezdése szerinti események kivizsgálása és a nyilvántartó rendszer üzemeltetése, az események elemzése,
    - h) a sugárvédelem fejlesztéséhez szükséges berendezések és védőeszközök beszerzésére vonatkozó tanácsadás és

- i) az engedélyes munkavállalóinak berendezések üzemeltetésére vonatkozó belső képzése, a velük folytatott rendszeres konzultáció.
- (4) Az orvosi fizikus szakértő felelős a dozimetriáért, beleértve a betegeken és az orvosi sugárterhelésnek kitett egyéb személyeken alkalmazott dózisos értékelése céljából végzett fizikai méréseket.

14. § Orvosi fizikus szakértői tevékenységre jogosító engedélyt az egészségügyi szakértői tevékenységgel kapcsolatos egyes kérdésekről szóló rendelet szabályai szerint az alábbi feltételeknek megfelelő, szakismerettel rendelkező személy kaphat:

- a) klinikai sugárfizikus szakvizsga és az azt követően megszerzett legalább 5 éves gyakorlat, vagy
- b) fizikus MSc, orvosi biológiai mérnök MSc, egészségügyi mérnök MSc alapképzést követően megszerzett legalább 10 év szakmai gyakorlat orvosi fizikus munkakörben (sugárterápia, nukleáris medicina vagy radiológia szakterületen), és PhD-fokozat.

8. Klinikai audit

15. § Az engedélyes legalább ötévente az ionizáló sugárzással járó orvosi eljárások megfelelőségének vizsgálatára irányuló klinikai auditot végeztet a szakterületének megfelelő, az 1. melléklet 1. pontja szerinti auditáló csoporttal.

- 16. §**
- (1) Az auditáló csoport tagja olyan, a szakterületén szakképesítéssel, speciális szakértelemmel és gyakorlattal rendelkező személy lehet, aki az országos tisztifőorvos által az 1. melléklet 2. pontjában foglalt adattartalommal vezetett auditorok névjegyzékében szerepel.
  - (2) Az országos tisztifőorvos a névjegyzéket az általa működtetett honlapon közzéteszi, az abban foglalt adatokat karbantartja.
  - (3) Kérelmére a névjegyzékbe fel kell venni azt, aki a szakterülete szerinti, az 1. melléklet 1. pontjában foglalt szakképesítést és gyakorlatot igazolja.
  - (4) Az auditáló személy köteles a névjegyzékben szereplő adatainak megváltozását a változást követő 15 napon belül az országos tisztifőorvosnak bejelenteni.
  - (5) Az auditáló személyt a névjegyzékből törölni kell, ha
    - a) azt az auditáló kéri,
    - b) az auditáló az engedéllyessel kötött megbízásnak – felhívást követően – nem tesz eleget, vagy
    - c) ismételten előfordul, hogy a klinikai auditot nem a 17. § (2) bekezdése szerinti módszertani útmutatónak megfelelően készíti el.
  - (6) Az auditáló személy adatai csak a névjegyzékből való törlés időpontjáig tarthatóak nyilván.

- 17. §**
- (1) Az országos tisztifőorvos az Egészségügyi Szakmai Kollégium bevonásával minden év november 30-ig elkészíti a következő évben klinikai audit alá eső engedélyesek jegyzékét (a továbbiakban: auditáló terv), és azt az általa működtetett honlapon elérhetővé teszi.
  - (2) Az országos tisztifőorvos az OKI és az Egészségügyi Szakmai Kollégium bevonásával a klinikai audit lefolytatásának szempontrendszerére vonatkozóan módszertani útmutatót készít. A módszertani útmutatót az országos tisztifőorvos minden év november 30-ig az előző évben elvégzett klinikai auditok szakmai tapasztalatai és a tudomány mindenkori állásának megfelelően aktualizálja, és azt az általa működtetett honlapon elérhetővé teszi.

- 18. §**
- (1) Az éves auditáló tervben kijelölt engedélyes a 16. § (1) bekezdése szerinti névjegyzékben szereplő auditáló csoport tagjaival a klinikai audit lefolytatására megbízási szerződést köt.
  - (2) A megbízási szerződés meghatározott feladat ellátására szól.
  - (3) Az auditáló csoport tagjai a megbízásnak személyesen kötelesek eleget tenni.
  - (4) Az auditáló csoport tagja nem végezhet klinikai auditot olyan engedélyesnél, ahol ő vagy közeli hozzátartozója munkaviszonyban, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban, közalkalmazotti jogviszonyban, önkéntes segítői jogviszonyban van, vagy amellyel szerződéses kapcsolatban áll.
  - (5) Az auditáló csoport tagja köteles az auditálással érintett engedélyesre vonatkozóan a (4) bekezdésben foglaltak figyelembevételével összeférhetlenségi nyilatkozatot tenni, amely a megbízási szerződés részét képezi.
  - (6) Az engedélyes a megbízási szerződés megkötését követő 15 napon belül köteles tájékoztatni az országos tisztifőorvost a klinikai audit kezdő időpontjáról.

- (7) Az engedélyes a klinikai auditról készült jegyzőkönyvet és az összefoglaló értékelést a klinikai audit lefolytatását követő 8 napon belül megküldi az országos tisztifőorvos részére.

9. A népességi dózisok becslése

- 19. §** (1) Az engedélyes nyilvántartást vezet a betegeket érő összes expozícióról és besugárzásról a 4. melléklet szerinti adattartalommal, amelyet személyazonosító adatok nélkül minden év június 30-ig továbbít az OKI részére.
- (2) Az OKI az (1) bekezdés szerint megküldött adatok alapján statisztikai értékelést végez, amelyből becslést ad a lakosság dózisára, és a nemzetközi szervezetek felé teljesíti adatszolgáltatási kötelezettségét.

II. FEJEZET

KÜLÖNLEGES ELŐÍRÁSOK

10. Berendezések üzemeltetésére vonatkozó különleges előírások

- 20. §** (1) Az engedélyes átvilágító röntgenberendezést kizárólag képerősítővel, automatikus dózisteljesítmény-szabályozóval vagy más, ezzel egyenértékű eszközzel üzemeltethet.
- (2) 1 MeV-ot meghaladó névleges nyalábenergiájú sugárterápiás berendezés kizárólag olyan kiegészítő berendezéssel üzemeltethető, amely méréssel ellenőrzi a besugárzási dozimetriai paraméterek helyességét.
- (3) Minden ionizáló sugárzást létrehozó berendezésnek alkalmasnak kell lennie arra, hogy a vizsgálat vagy kezelés során a beteg dózisának meghatározásához szükséges paramétereket kijelje.
- (4) Kizárólag olyan számítógépes rétegfelvétel-készítő, intervenciós képalkotó, átvilágító és mammográfias röntgenberendezés alkalmazható, amely a (3) bekezdésben foglaltakon túl képes a beteg dózisának meghatározásához szükséges paramétereket elektronikusan továbbítani.
- (5) Az engedélyes köteles gondoskodni a betegek megfelelő kezeléséhez és vizsgálatához szükséges eszközök meglétéről és azok megfelelő állapotáról.
- (6) Az engedélyesnek biztosítania kell továbbá, hogy 18 év alatti személyeket érő vagy egészségügyi szűrőprogramok keretében végzett besugárzásnál, vagy nagy sugárterhelést okozó beavatkozások végzésénél (intervenciós radiológia, nyitott sugárforrással végzett kezelés vagy vizsgálat, számítógépes rétegfelvétel-készítés, sugárterápia) megfelelő berendezések, gyakorlati technikák és kiegészítő berendezések (technikai segédeszközök, sugárvédelmi eszközök) álljanak rendelkezésre.

11. Fogamzóképes korú nők vizsgálatára és terápiás kezelésére vonatkozó előírások

- 21. §** (1) Fogamzóképes korban lévő nők esetében a beutaló orvos és a kezelőorvos egyaránt tájékozódni köteles a szoptatás tényéről vagy a várandósság esetleges fennállásáról, szükség esetén terhességi vizsgálat végeztetésével.
- (2) A kezelést végző orvosnak az Eütv. 134. és 135. §-a szerinti általános tájékoztatási kötelezettségén felül várandós és szoptató anyák esetén különös gondot kell fordítania arra, hogy a vizsgálattal vagy terápiás kezeléssel járó, az ionizáló sugárzás alkalmazásával összefüggő kockázatokról tájékoztassa a beteget.
- (3) Várandósság esetén, vagy ha annak lehetősége nem kizárható, az anya és a magzat sugárvédelme érdekében különös figyelmet kell fordítani az ionizáló sugárzással járó orvosi eljárás indokoltságára, annak sürgősségére és a sugárterhelés mértékére, főként, ha az hasi vagy medencei tájékot érint.
- (4) Szoptató nőknél izotópdiagnosztikai vizsgálatok vagy kezeléseket csak olyan indokolt esetben végezhetők, ahol az eljárás alkalmazásával járó haszon egyértelműen meghaladja a radioaktív izotóp alkalmazásával járó kockázatot. A radioizotóp-alkalmazást követően a szoptatást a radioizotóp fajtájától és mennyiségétől függően meghatározott időszakokra be kell szüntetni, és a gyermek sugárvédelme érdekében külön gondot kell fordítani az anya tájékoztatására.
- (5) Minden ionizáló sugárzással járó orvosi eljárást alkalmazó orvosi radiológiai létesítményben feliratot kell elhelyezni, amely figyelmezteti a nőket a fennálló veszélyekre, és felhívja figyelmüket arra, hogy várandósság és szoptatás esetén ennek tényéről a kezelést végző orvost tájékoztatniuk kell.

12. Baleseti, nem tervezett, szándékolatlan vagy nem a tervezett szerint végrehajtott besugárzások

- 22. §**
- (1) Az engedélyes köteles a tevékenysége során mindent elkövetni annak érdekében, hogy a baleseti, nem tervezett, szándékolatlan és nem a besugárzási terv szerint végrehajtott besugárzások súlyosságát és gyakoriságát a lehető legalacsonyabbra szorítsa.
  - (2) Az engedélyes a baleseti és nem tervezett sugárterhelések kockázatának elemzése érdekében nyilvántartó rendszert működtet az olyan események nyilvántartására és elemzésére, amelyek baleseti vagy nem tervezett orvosi sugárterheléssel járnak, vagy azzal járhatnak.
  - (3) Az engedélyes köteles a (2) bekezdésben felsorolt események bekövetkeztekor azokat kivizsgálni, és a szükséges javító intézkedéseket megtenni.
  - (4) Az engedélyes gondoskodik arról, hogy az (1) bekezdésben felsorolt besugárzásokról értesüljön a kezelőorvos, a beutaló orvos, a beteg és annak törvényes képviselője.
  - (5) Az engedélyes köteles az országos tisztifőorvos által működtetett elektronikus bejelentő rendszerben a (6) bekezdés szerinti jelentős eseményeket haladéktalanul, a (3) bekezdés szerinti vizsgálat eredményét és a szükséges javító intézkedéseket a vizsgálat lezárultát követő 15 napon belül bejelenteni.
  - (6) Jelentős eseménynek minősülnek mindazok, amelyek az egyének szándékolatlan
    - a) determinisztikus vagy irreverzibilis egészségkárosodáshoz vezetnek,
    - b) végtagok vagy szervfunkciók végleges elvesztéséhez vezetnek,
    - c) súlyos sztochasztikus sugárhatásnak kitettségekhez vezetnek,
    - d) életük veszélyeztetését okozhatják,
    - e) halálukat okozhatják, vagy
    - f) sugárterhelését okozzák, azonban az alkalmatlan dózírozás miatt a kezelés nem éri el a célját.
  - (7) Az országos tisztifőorvos az OKI részére hozzáférést biztosít az elektronikus bejelentő rendszer adatbázisához a bejelentett események elemzése céljából. Az OKI a bejelentett események elemzéséről készített jelentését a tárgyévét követő év április 30-ig megküldi az országos tisztifőorvosnak, aki azt az általa működtetett honlapon közzéteszi.

13. Gondozók és segítők orvosi sugárterhelése

- 23. §**
- (1) Az orvosi sugárterhelés akkor végezhető el, ha a gondozókat és segítőköt érő sugárterhelés előnyei – figyelembe véve a beteg egészségében közvetlenül bekövetkező, és a gondozóknál és a segítőknel esetleg jelentkező előnyöket – meghaladják a sugárterhelésből származó esetleges károsodás hátrányait.
  - (2) Az engedélyesnek a gondozókat és a segítőköt érő besugárzásokra dózismegszorítást kell megállapítania.
  - (3) Röntgenasszisztens, radiográfus és olyan egészségügyi dolgozó, aki rendszeresen ionizáló sugárzással járó orvosi eljárásokban közreműködik, gondozóként és segítőként csak életmentéssel összefüggő esetben járhat el. Ilyen esetekben a többlet-sugárterhelésének tényét minden alkalommal írásban rögzíteni kell, hatósági személyi dozimetriai ellenőrzés alatt álló személy esetén pedig az Országos Személyi Dozimetriai Nyilvántartás felé is jelezni kell.
  - (4) Várandós anyák ionizáló sugárzással járó orvosi eljárások során gondozóként és segítőként nem járhatnak el.

14. A nyitott radioaktív izotóppal végzett vizsgálatokra és kezelésekre vonatkozó elbocsátási feltételek és a zárt sugárforrások tartós beültetésére alkalmazandó szabályok

- 24. §**
- (1) Nyitott sugárforrásokkal végzett vizsgálatot vagy terápiát követően nem bocsátható el a beteg, amíg a radioaktív anyag a szervezetében olyan mértékű, hogy az várhatóan a környezetében tartózkodók 30 $\mu\text{Sv-t}$ meghaladó sugárterhelését okozhatja, vagy a teste középtengelyétől bárhol, 1 méter távolságban, erre alkalmas és hitelesített környezeti dózisegyenérték-teljesítménymérővel mért érték meghaladja a 25 $\mu\text{Sv/h-t}$.
  - (2) A kezelőorvos a radiofarmakon-tulajdonságok, a beteg fizikai, fiziológiás és pszichoszociális állapota, valamint szociális helyzete alapján az elbocsáthatóság vonatkozásában az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérhet.
  - (3) Az elbocsátáskor mért dózisteljesítményt és az ebből becsült maradék aktivitás értékét a zárójelentésben fel kell tüntetni.
  - (4) Nyitott sugárforrásokkal végzett vizsgálatot vagy terápiát, vagy zárt sugárforrás tartós beültetésével járó kezeléseket követően a beteg támogatását, gondozását a szükséges mértékre kell korlátozni.

- (5) Radioaktív izotópokkal végzett diagnosztikai vagy terápiás eljárás alkalmazása esetén a betegnek a 2. melléklet szerinti írásbeli tájékoztatót kell átadni, amely tartalmazza a beteggel kapcsolatba kerülő személyek sugárterhelése csökkentésének módszereit és a kezelés kockázatát.
- (6) Az olyan nyitott sugárforrással végzett vizsgálatok vagy kezelések, vagy a zárt sugárforrás tartós beültetésével járó kezelések alkalmával, melyek esetén a beteg környezetében az (1) bekezdés szerint meghatározott dózisteljesítmény meghaladhatja az 1 $\mu\text{Sv/h}$ értéket, a (3) bekezdésben foglaltakon túl, a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő tájékoztatást követően, a beteg rendelkezésére kell bocsátani egy, a 3. melléklet szerinti adattartalommal rendelkező kártyát, mely tájékoztatást ad a beteg vizsgálatával vagy kezelésével kapcsolatos legfontosabb információkról.

III. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

- 25. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.
- 26. §** A 3. § szerinti nyilvántartás részét képezik az e rendelet hatálybalépése előtt az Egészségügyi Szakmai Kollégium által jóváhagyott ionizáló sugárzással járó orvosi eljárások.
- 27. §** A 20. § (2)–(4) bekezdése szerinti, a gyógyászati célú, ionizáló sugárzást létrehozó berendezésekre vonatkozó előírásokat az e rendelet hatálybalépése előtt üzembe helyezett berendezésekre nem kell alkalmazni.
- 28. §** Ez a rendelet az ionizáló sugárzás miatti sugárterhelésből származó veszélyekkel szembeni védelmet szolgáló alapvető biztonsági előírások megállapításáról, valamint a 89/618/Euratom, a 90/641/Euratom, a 96/29/Euratom, a 97/43/Euratom és a 2003/122/Euratom irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 5-i 2013/59/EURATOM tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.
- 29. §** Hatályát veszti az egészségügyi szolgáltatások nyújtása során ionizáló sugárzásnak kitett személyek egészségének védelméről szóló 31/2001. (X. 3.) EüM rendelet.

Dr. Kásler Miklós s. k.,
emberi erőforrások minisztere

1. melléklet a 21/2018. (VII. 9.) EMMI rendelethez

1. A klinikai auditot végző csoportok tagjaira, azok szakképesítésére és gyakorlatára vonatkozó követelmények

1. Nukleáris medicina
  - 1.1. egy nukleáris medicina szakorvos legalább 5 éves szakorvosi gyakorlattal,
  - 1.2. egy orvosi fizikus szakértő a nukleáris medicina szakterületen,
  - 1.3. radiológusgyógyász gyártást végző nukleáris medicina munkahely esetén radiológusgyógyász vagy radiovegyész, egyéb esetben egy felsőfokú (legalább BSc) képzéssel rendelkező orvosi képző diagnosztikai analitikus vagy nukleáris medicina szakasszisztens legalább 5 éves klinikai gyakorlattal.
2. Radiológia
  - 2.1. egy radiológus szakorvos legalább 5 éves szakorvosi gyakorlattal,
  - 2.2. egy orvosi fizikus szakértő radiológia szakterületen,
  - 2.3. egy felsőfokú (legalább BSc) képzéssel rendelkező képző orvosi diagnosztikai analitikus (radiográfia specializáció) szakasszisztens legalább 5 éves klinikai gyakorlattal.
3. Sugárterápia
  - 3.1. egy sugárterápiás szakorvos legalább 5 éves szakorvosi gyakorlattal,

- 3.2. egy orvosi fizikus szakértő a sugárterápia szakterületen,
- 3.3. egy felsőfokú (legalább BSc) képzéssel rendelkező sugárterápiás vagy orvosi diagnosztikai analitikus (radiográfia specializáció) asszisztens legalább 5 éves sugárterápiás munkahelyi gyakorlattal.

2. A névjegyzék tartalmi elemei

1. családi és utónév (utónevek)
2. orvosi pecsétszám, szakdolgozók esetében a működési nyilvántartási szám, orvosi fizikus szakértők esetében a szakértői engedély száma,
3. levelezési cím,
4. egyéb elérhetőség (telefon, elektronikus levelezési cím),
5. szakképzettség, szakterület megnevezése,
6. névjegyzékbe vétel száma, kelte,
7. névjegyzékből törlés időpontja.

2. melléklet a 21/2018. (VII. 9.) EMMI rendelethez

A nyitott izotóppal végzett vizsgálatokat és kezeléseket vagy zárt sugárforrás tartós beültetését követő betegjékoztatás tartalma

1. Tájékoztatás a vizsgálat és kezelés szükségességéről, indokoltságáról.
2. A radioaktív anyag szervezetbe jutásának, a szervezetben történő transzportjának (halmozódás, kiválasztás, ürülés, mennyisége az exkrétumokban, anyatejben) ismertetése.
3. A beteg környezetében tartózkodók sugárterhelésének csökkentésére vonatkozó életmódbeli tanácsok ismertetése.
  - 3.1. Fizikai kapcsolattartás várandós és szoptatós anyákkal, gyermekekkel és újszülöttekkel, valamint időskorúakkal.
  - 3.2. Gyermeknemzés és fogantatás, nemi érintkezés.
  - 3.3. Gyermekgondozás.
  - 3.4. Szoptatás.
  - 3.5. Együttélés másokkal.
  - 3.6. Látogatók és vendégek fogadása.
  - 3.7. Munkavégzés és annak speciális követelményei.
  - 3.8. Közösségi terek látogatása.
  - 3.9. Tömegközlekedés és személyszállító szolgáltatás igénybevétele.
  - 3.10. Közös használatú tárgyak kezelése, higiénia.

3. melléklet a 21/2018. (VII. 9.) EMMI rendelethez

A nyitott sugárforrással végzett vizsgálatot vagy kezelést, vagy a zárt sugárforrás beültetésével járó kezelést követő elbocsátáskor az 1 $\mu\text{Sv/h}$ környezeti dózisegyenérték-teljesítményt meghaladó sugárzási teret okozó esetekben kiállítandó információs kártya adattartalma és kivitelezése

1. A kártyát kötelezően olyan formában kell a beteg rendelkezésére bocsátani, hogy az a radioaktív anyag kiürüléséig tartósan olvasható maradjon.
2. A kártyát a betegnek mindig magánál kell tartania a kártyán jelzett időpontig.
3. A kártya kötelező adattartalma:
Jelen kártya birtokosa, {NÉV} sugárforrás testbe kerülésével járó kezelésben részesült vagy vizsgálaton esett át.
Rosszulléte, balesete, kórházba szállítása esetén értesítendő:

Kezelőorvos neve: {KEZELŐORVOS}
 Sugárvédelmi szolgálatvezető / Orvosi fizikus neve: {SZOLGÁLATVEZETŐ v. ORVOSI FIZIKUS}
 A beteg kezelését, vizsgálatát végző egészségügyi szolgáltató: {KEZELŐ INTÉZMÉNY MEGNEVEZÉSE, CÍME, TELEFONSZÁMA}
 Radionuklid: {RADIONUKLID MEGNEVEZÉSE}
 Aktivitás: {AKTIVITÁSA A BEADÁSKOR/BEÜLTETÉSKOR}
 Beadás dátuma: {DÁTUM1}
 További információt az e kártyán feltüntetett kezelőorvos vagy sugárvédelmi szolgálatvezető / orvosi fizikus adhat.
 A beteg elhunytakor az egészségügyi szolgáltatóval fel kell venni a kapcsolatot!
 Ezt a kártyát {DÁTUM2}-ig mindig tartsa magánál!

4. melléklet a 21/2018. (VII. 9.) EMMI rendelethez

A besugárzások, expozíciók során releváns paraméterek

1. Általánosan minden expozíció során számon tartandóak az alábbi adatok:
  - 1.1. A beteg testmagassága a vizsgálat vagy kezelés megkezdésekor.
  - 1.2. A beteg tömege a vizsgálat vagy kezelés megkezdésekor.
  - 1.3. A vizsgálat vagy kezelés során alkalmazott modalitás megnevezése.
  - 1.4. Az alkalmazott berendezés vagy berendezések, eszközök gyártói.
  - 1.5. Az alkalmazott berendezés vagy eszköz típusának megnevezése.
  - 1.6. Az alkalmazott berendezés egyértelmű azonosítása (pl. gyári szám).
  - 1.7. Az eljárás végzéséért felelős személy neve, beosztása.
  - 1.8. Gondozó vagy segítő részvétele esetén a sugárterhelésének becsült értéke.
2. Röntgenberendezéssel végzett felvételezéskor:
  - 2.1. Az alkalmazott röntgensőfeszültség (kV).
  - 2.2. A berendezés állandó és a vizsgálat során alkalmazott kiegészítő szűrőrei.
  - 2.3. A beállított vagy visszajelzett röntgensőáram-idő szorzat (mAs).
  - 2.4. A fókusztávolság.
  - 2.5. A beállított mezőméret.
  - 2.6. A fókusztávolság és a beteg belépőoldali bőrfelszíne közötti legkisebb távolság.
  - 2.7. A felvételezett anatómiai régió.
  - 2.8. A berendezésre szerelt dózis-terület szorzat mérő eszköz által kijelzett érték és annak kalibrációs faktora, ha rendelkezésre áll.
  - 2.9. A képalkotás módja (film-fóliás képalkotó rendszer, foszforlemez, egyéb digitális képreceptor).
3. Röntgen átvilágításkor:
  - 3.1. Az alkalmazott röntgensőfeszültségek (kV).
  - 3.2. A berendezés állandó és az átvilágítások során alkalmazott kiegészítő szűrőrei.
  - 3.3. A beállított vagy visszajelzett röntgensőáram (mA).
  - 3.4. A generátor beállítása az átvilágításhoz, üzemmód és beállított impulzussűrűség.
  - 3.5. A vizsgálat során a berendezés által visszajelzett effektív sugármeneti idő.
  - 3.6. A fókusztávolság.
  - 3.7. A beállított mezőméret.
  - 3.8. A fókusztávolság és a beteg belépőoldali bőrfelszíne közötti legkisebb távolság.
  - 3.9. A felvételezett anatómiai régió.
  - 3.10. A berendezésre szerelt dózis-terület szorzat mérő eszköz által kijelzett érték és annak kalibrációs faktora, ha rendelkezésre áll.
4. Mammográfiai vizsgálat során:
  - 4.1. Az alkalmazott röntgensőfeszültség (kV).
  - 4.2. A berendezés állandó és a vizsgálat során alkalmazott kiegészítő szűrőrei.

- 4.3. A berendezés névleges vagy az átvételi és állapotvizsgálatok során meghatározott felezőréteg-vastagságának értéke, amelyek a vizsgálat során alkalmazott anód-szűrő kombinációhoz tartoznak, alumínium egyenértékben.
- 4.4. A beállított vagy visszajelzett röntgensóáram-idő szorzat (mAs).
- 4.5. A fókusz-képreceptor távolság.
- 4.6. A felvétel irányultsága.
- 4.7. A fókusz-emplő belépőoldali bőrfelszín távolsága.
- 4.8. Kompressziós erő.
- 4.9. Komprimált emlővastagság.
- 4.10. A berendezés által kijelzett belépőoldali bőrdózis.
- 4.11. A berendezés által kijelzett átlagos mirigy dózis.
5. CT-vizsgálat során:
  - 5.1. Az alkalmazott röntgensóáramfeszültség(ek) (kV).
  - 5.2. Csóáram-idő szorzat a teljes vizsgálat alatt (mAs).
  - 5.3. Csóáram-modulációs mód indikálása.
  - 5.4. Vizsgálati módok felsorolása (axiális, helikális, léptetett, kettős energiájú, EKG kapuzott, retrospektív EKG kapuzott).
  - 5.5. Körülfordulási idő.
  - 5.6. A vizsgálat teljes időtartama.
  - 5.7. Pitch faktor.
  - 5.8. A leképezett anatómiai régió.
  - 5.9. A leképezett anatómiai régió hossza.
  - 5.10. Kiválasztott kollimáció (leképezett összes szelet száma körülfordulásonként).
  - 5.11. Képrekonstrukció módja (szűrt visszavetítés vagy iteratív képrekonstrukció).
  - 5.12. Rekonstrukciós szeletvastagság.
  - 5.13. Rekonstrukciós szűrő.
  - 5.14. A képmező mérete.
  - 5.15. A vizsgálat során a berendezés által kijelzett CTDI és annak jelzése, hogy azt milyen fantom segítségével határozták meg.
  - 5.16. A vizsgálat során a berendezés által kijelzett DLP.
6. Izotópdiagnosztikai vizsgálatok során:
  - 6.1. A beadott radiofarmakonban található radioizotóp.
  - 6.2. A beadott aktivitás.
  - 6.3. A beadás időpontja.
  - 6.4. A vizsgálatig eltelt időtartam.
  - 6.5. A vizsgálat teljes időtartama.
  - 6.6. A radioizotóp fizikai felezési ideje.
  - 6.7. A radiofarmakon becsült biológiai felezési ideje.
7. Nyitott izotóppal végzett terápiás eljárások során:
  - 7.1. A beadott radiofarmakonban található radioizotóp.
  - 7.2. A beadott aktivitás.
  - 7.3. A beadás időpontja.
  - 7.4. A radioizotóp fizikai felezési ideje.
  - 7.5. A radiofarmakon becsült biológiai felezési ideje.
8. Felületi, közel- vagy mélyterápiás röntgenberendezésekkel végzett külső terápiás besugárzások során:
  - 8.1. Az alkalmazott röntgensóáramfeszültségek (kV).
  - 8.2. A berendezés állandó és a terápia során alkalmazott kiegészítő szűrősei.
  - 8.3. A kezelés során alkalmazott tubusok, takarások és a beteg sugárvédelmét kiegészítő további eszközök.
  - 8.4. A beállított vagy visszajelzett röntgensóáram (mA) a kezelés során.
  - 8.5. Az egyes frakciók besugárzási ideje.
  - 8.6. Besugarazott anatómiai régió leírása.
  - 8.7. A kezelésre előírt dózis.
  - 8.8. A kezelésre előírt frakciók száma.
  - 8.9. A tényleges kezelések során leadott dózis.

- 8.10. A tényleges kezelések (frakciók) száma.
- 8.11. Ha a kezelések során a besugárzási tervet módosítani kell, úgy annak indoklását és a további kezelések során alkalmazott, a fentiekben részletezett információkat is rögzíteni kell.
- 8.12. A berendezés és a beteg pontos geometriai elrendezése.
- 8.13. A kezelések során beállított összes olyan további paraméter vagy elrendezés leírása, amely befolyásolja a besugárzás kivitelezését.
9. Külső besugárzás (> 1 MeV) során:
- Az egészségügyi szolgáltató a sugárterápiás kezelés befejezését követően köteles a betegek sugárterápiás kezelésének minden paraméterét a besugárzástervező rendszerek elektronikus dokumentációjának felhasználásával digitális fájlokban és nyomtatott dokumentációban is megőrizni.
- 9.1. A nyomtatott dokumentáció elemei:
- 9.1.1. Általános adatok
- 9.1.1.1. A kezelés teljes dózisa, a frakció dózisa.
- 9.1.1.2. A kezelő orvos, a besugárzást tervező orvosi fizikus és a tervet ellenőrző (orvosi fizikus és/vagy orvos) neve és aláírása.
- 9.1.1.3. A tumorlokalizációnak megfelelő betegrögzítés és betegbeállítás rövid leírása.
- 9.1.1.4. A terápiás CT-vizsgálat vagy CT-szimuláció adatai (a CT-vizsgálat során előírt paraméterek).
- 9.1.1.5. A besugárzási terv kezelt lokalizációra utaló elnevezése. A besugárzási terv véglegesítésének időpontja, ha kezelés közben abban változtatás történt, akkor annak ideje, oka és módja.
- 9.1.1.6. Tervezőrendszer általános adatai: tervezőrendszer neve, verziószáma, gyártója, alkalmazott számolási algoritmus, kezelés módja [konvencionális technika, konformális technika, intenzitás modulált sugárterápia (IMRT)].
- 9.1.1.7. Besugárzókészülék típusa, neve. Kezelési mezőnként feltüntetni a névleges energiát, sugárzás típusát (foton, elektron), mezőméretet, súlyfaktort, az előírt monitor egységet (MU), a számított referencia dózist, gantry, kollimátor és asztal helyzetének szögét. Izocentrikus technika esetén az egyes mezők forrás-felszín távolságát (SSD).
- 9.1.1.8. Mezőmódosító eszközök: blokk, ék (típusa, ékszöge, helyzete), MLC (multi-leaf collimator, sokleves kollimátor), bólus (anyaga, helyzete), elektron-besugárzás esetén applikátor mérete.
- 9.1.1.9. Az izocentrum pozíciójának CT-koordinátái, illetve elhelyezkedését jelző beállítási ortogonális DRR (digitálisan rekonstruált röntgen) képpárok.
- 9.1.1.10. CT-alapú tervezés esetén a 2 dimenziós dóziseloszlás legalább az izocentrum síkjában, axiális, sagittális és koronális metszetekben.
- 9.1.1.11. A céltérfogatok és védendő szervek térfogata, minimum, maximum és átlag dózisa, valamint azok dózis-térfogat hisztogramja (DVH) abszolút dózis értékben.
- 9.1.1.12. A dóziselőírás (normálás).
- 9.1.1.13. A teljes kezelés időbeli lefolyása, az egyes frakciók leadásának dátuma.
- Az egészségügyi szolgáltató egyes besugárzási technikák és berendezések alkalmazása esetén eltérhet e melléklet szerinti paraméterek dokumentálásától, azonban ebben az esetben biztosítani kell, hogy a besugárzási terv az összes olyan kapcsolódó paraméter és körülmény részletes leírását tartalmazza, amely alapján a besugárzás reprodukálható, és annak megfelelősége ellenőrizhető.
- Ha a besugárzási terv megfelelő dokumentálásához a számítógépes tervezőrendszer az e melléklet szerinti releváns paramétereket nem képes előállítani, a dokumentációt a hiányzó adatokkal ki kell egészíteni.
- 9.1.2. A kezelés technikájától függő, az alapadatokat kiegészítő paraméterek:
- 9.1.2.1. Konvencionális technika:
- a. A mezők DRR képeinek nyomtatása.
- b. Betegbeállítás ellenőrző felvételei az intézeti minőségbiztosítási protokollja alapján.
- 9.1.2.2. Konformális besugárzási technika:
- a. A mezők DRR képeinek nyomtatása.
- b. Betegbeállítás ellenőrző felvételei az intézeti minőségbiztosítási protokollja alapján.

- 9.1.2.3. Intenzitás modulált sugárterápia (IMRT) és sztereotaxiás sugárterápia:
- a. Az IMRT és sztereotaxiás technika módja [„Step and shoot”, „Sliding window”, intenzitás modulált forgó besugárzás (VMAT vagy RapidArc), egyéb].
  - b. Az alkalmazott képvezérlési (IGRT), mozgáskövetési technika rövid leírása.
- 9.2. Az elektronikus dokumentáció tartalmazza a nyomtatott dokumentáció elemeit és azon felül a következő paramétereket:
- 9.2.1. A beteg tervezési CT-képkészlete, esetenként a pontosabb daganat lokalizáció érdekében MR, illetve PET/CT képi modalitás használata is szükséges lehet, ekkor e felvételsorozatok is
  - 9.2.2. A céltérfogatok és védendő szervek 2D és 3D megjelenítésben
  - 9.2.3. A céltérfogatok dóziselőírásai és a védendő szervek dóziskorlátai
  - 9.2.4. Az MLC-k mezőnkénti alakja, súlyfaktorai, egyéb paraméterei
  - 9.2.5. A dóziseloszlás 2D és 3D megjelenítése
10. Nagy dózisteljesítményű brachyterápia alkalmazása során:
- 10.1. Az alkalmazott sugárforrás megnevezése
  - 10.2. A sugárforrás aktuális aktivitása és levegőkerma-teljesítménye
  - 10.3. Alkalmazott applikátorok, katéterek, tűk megnevezése és száma (ha több van)
  - 10.4. Forrásmegállási pozíciók és megállási idők az egyes csatornáknál
  - 10.5. Teljes besugárzási idő és TRAK (total reference air kerma, vagyis összesített referencia levegőkerma)
  - 10.6. Az applikátor/katéterek/tűk helyzetéről képi verifikáció
  - 10.7. A kezelésre előírt frakció dózisa, frakció száma a frakcionálási sémával együtt
  - 10.8. Dóziselőírás módja (referencia pontokra, izodózis görbére, térfogatra)
  - 10.9. Dózisoptimalizálás típusa (nincs, dózispontokra, geometriai, grafikus, inverz)
  - 10.10. Besugárzástervező rendszer neve, verziószáma, gyártója
  - 10.11. Metszetképalkotó eljárásokon alapuló tervezés esetén a céltérfogatra és a védendő szervekre vonatkozó dózis-térfogat paraméterek
  - 10.12. A céltérfogat nagysága és az előírt dózissal besugárzott százalékos aránya
  - 10.13. Dóziseloszlás legalább három síkban (axiális, sagittalis, coronalis)
11. Alacsony aktivitású sugárforrások végleges beültetésével végzett brachyterápia során:
- 11.1. Alkalmazott radioaktív izotóp megnevezése, sugárforrások típusa, gyártója
  - 11.2. A sugárforrások aktivitása és levegőkerma-teljesítménye a beültetés napján
  - 11.3. A sugárforrások elhelyezkedésének módja (szabad, kötött)
  - 11.4. A sugárforrások tűkbe juttatásának módja (manuális betöltés, Mick applikátor, automatikus utántöltés, egyéb)
  - 11.5. Alkalmazott tűk száma és a beültetett sugárforrások száma
  - 11.6. Beültetett sugárforrások teljes aktivitása
  - 11.7. Előírt dózis nagysága
  - 11.8. Verifikációs röntgenfelvétel a sugárforrások elhelyezkedésének és számának ellenőrzésére
  - 11.9. Besugárzástervező rendszer neve, verziószáma, gyártója
  - 11.10. Tervezésre használt képalkotó eljárás megnevezése, a készülék típusa, gyártója
  - 11.11. A céltérfogat nagysága és az előírt dózissal besugárzott százalékos aránya
  - 11.12. A céltérfogatra és a védendő szervekre vonatkozó dózis-térfogat paraméterek
  - 11.13. Dóziseloszlás legalább három síkban (axiális, sagittalis, coronalis)

Az e mellékletben felsorolt eljárásokra vonatkozó paraméterek dokumentálhatóak a berendezések által kijelzett idegen nyelven is, azonban az adatok és információk pontos értelmezése és rögzítése érdekében az egészségügyi szolgáltató köteles a kezelőszemélyzetet megfelelő képzésben részesíteni, továbbá biztosítani a berendezés magyar nyelvű kézikönyvének elérhetőségét.

5. melléklet a 21/2018. (VII. 9.) EMMI rendelethez

A kétéves üzemképességi vizsgálati kötelezettséggel érintett berendezések

1. Intraorális fogászati röntgenberendezések
2. Kórtermi és gördíthető röntgenberendezések
3. Csontsűrűségmérő berendezések

Az emberi erőforrások minisztere 22/2018. (VII. 9.) EMMI rendelete az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 16/2000. (VI. 8.) EüM rendelet és az egészségügyi szakértői tevékenységgel kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 40/2009. (XI. 20.) EüM rendelet módosításáról

Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 68. § (2) bekezdés n) és o) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 92. § 3. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva,

a 2. alcím és az 1. melléklet tekintetében az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 247. § (2) bekezdés g) pont gg) alpontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 92. § 3. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva

a következőket rendelem el:

1. Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 16/2000. (VI. 8.) EüM rendelet módosítása

- 1. §** Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 16/2000. (VI. 8.) EüM rendelet [a továbbiakban: 16/2000. (VI. 8.) EüM rendelet] 30. §-a a következő (8) bekezdéssel egészül ki:
- „(8) Ez a rendelet az ionizáló sugárzás miatti sugárterhelésből származó veszélyekkel szembeni védelmet szolgáló alapvető biztonsági előírások megállapításáról, valamint a 89/618/Euratom, a 90/641/Euratom, a 96/29/Euratom, a 97/43/Euratom és a 2003/122/Euratom irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 5-i 2013/59/EURATOM tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.”
- 2. §** Hatályát veszti a 16/2000. (VI. 8.) EüM rendelet
- a) 2. számú melléklete,
  - b) 12. számú melléklet 4. pontja.

2. Az egészségügyi szakértői tevékenységgel kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 40/2009. (XI. 20.) EüM rendelet módosítása

- 3. §** Az egészségügyi szakértői tevékenységgel kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 40/2009. (XI. 20.) EüM rendelet [a továbbiakban: 40/2009. (XI. 20.) EüM rendelet] 8. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:
- „(7) Ez a rendelet az ionizáló sugárzás miatti sugárterhelésből származó veszélyekkel szembeni védelmet szolgáló alapvető biztonsági előírások megállapításáról, valamint a 89/618/Euratom, a 90/641/Euratom, a 96/29/Euratom, a 97/43/Euratom és a 2003/122/Euratom irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 5-i 2013/59/EURATOM tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.”
- 4. §** A 40/2009. (XI. 20.) EüM rendelet 1. melléklete helyébe az 1. melléklet lép.

3. Záró rendelkezések

- 5. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

- 6. §** Ez a rendelet az ionizáló sugárzás miatti sugárterhelésből származó veszélyekkel szembeni védelmet szolgáló alapvető biztonsági előírások megállapításáról, valamint a 89/618/Euratom, a 90/641/Euratom, a 96/29/Euratom, a 97/43/Euratom és a 2003/122/Euratom irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 5-i 2013/59/EURATOM tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

Dr. Kásler Miklós s. k.,
emberi erőforrások minisztere

1. melléklet a 22/2018. (VII. 9.) EMMI rendelethez

„1. melléklet a 40/2009. (XI. 20.) EüM rendelethez

Az egészségügy területén engedélyhez kötött szakértői tevékenység szakterületei

1. Élelmezés- és táplálkozás-egészségügy
2. Farmakológiai-toxikológia
3. Fertőtlenítés, valamint az erre használatos anyagok, gépek és eszközök vizsgálata és ellenőrzése
4. Fogászati ellátást szolgáló fogtechnikai eszközök
5. Foglalkozás-egészségügy
6. Gyógyászati segédeszközök
7. Gyógyszer analitika
8. Gyógyszerek preklinikai, klinikai dokumentációjának értékelése
9. Gyógyszerellátás
10. Gyógyszerellenőrzés
  - 10.1. kémiai (fizikai-kémiai),
  - 10.2. biológiai,
  - 10.3. mikrobiológiai,
  - 10.4. farmakognóziaszakágban
11. Gyógyszertechnológia
12. Kémiai biztonság
13. Klinikai vizsgálati protokollok orvosbiológiai dokumentációjának értékelése
14. Kórházhigiéné, infekciókontroll tevékenység
15. Kórházi-klinikai gyógyszerészet
16. Környezet-egészségügy
17. Közegészségügyi-járványügyi mikrobiológia
18. Lézersugárzás elleni védelem
19. Megelőző orvostan
20. Méregtartalmú (mérgező) növények okozta egészségkárosodások megelőzése és diagnosztizálása
21. Munkaegészségügyi szaktevékenység
22. Munkahigiéné
23. Nem-ionizáló sugárzás és a sugárzás elleni védelem
24. Népegészségügy
25. Ortopéd technikai ellátást szolgáló gyógyászati segédeszközök
26. Orvosi entomológia
27. Orvosi fizika
  - 27.1. a sugárterápiában,
  - 27.2. a nukleáris medicinában,
  - 27.3. a radiológiai diagnosztikában
28. Orvosi mikrobiológia
29. Orvosi virológia
30. Radioaktív anyagok csomagolása és szállítása

31. Radiofarmakonok
  - 31.1. gyártástechnológiája,
  - 31.2. farmakológiája,
  - 31.3. toxikológiája,
  - 31.4. ellenőrzése
32. Rovar- és rágcsálóirtás
33. Sürgősségi ellátás
34. Sterilizálás, valamint az erre használatos gépek és eszközök vizsgálata és ellenőrzése
35. Toxikomorphológia
36. Üzemorvostan"

Az innovációért és technológiáért felelős miniszter 5/2018. (VII. 9.) ITM rendelete a szakképzési kerettantervekről szóló 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet és a szakképzési kerettantervekről szóló 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet módosításáról szóló 24/2017. (VIII. 31.) NGM rendelet módosításáról

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 89. § e), f), g) és h) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 116. § 14., 18. és 23. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 14., 20. és 25. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró belügyminiszterrel, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 64. § (1) bekezdés 1., 10. és 11. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró pénzügyminiszterrel, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 79. § 1., 4., 5., 6., 7., 9., 11. és 12. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró agrárminiszterrel, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 92. § (1) bekezdés 3., 4., 7., 8., 9. és 11. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró emberi erőforrások miniszterével, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 107. §-ában meghatározott feladatkörében eljáró honvédelmi miniszterrel, valamint a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 144. § 5. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró, a nemzeti vagyon kezeléséért felelős tárca nélküli miniszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

1. A szakképzési kerettantervekről szóló 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet módosítása

- 1. §** A szakképzési kerettantervekről szóló 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet (a továbbiakban: R.) 4. § (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:
- „(2) A szakgimnáziumi szakképesítésre kiadott szakképzési kerettanterv az ágazati szakmai tartalomtól függően
- a) az Nkt. 12. § (1) bekezdése, valamint az Nkt. 12. § (4) bekezdése szerinti képzés vagy
  - b) az Nkt. 12. § (4) bekezdése szerinti képzés óratervét tartalmazza.
- (3) A (2) bekezdés a) pontja szerinti szakképzési kerettanterv tartalmazza az ágazathoz tartozó szakképesítések közös tartalmi elemeit – figyelembe véve az ágazaton belüli specializációt is –, valamint a mellék-szakképesítés szakmai tartalmát is.”
- 2. §** Az R. 7. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
- „7. § (1) A szakképzési kerettanterv az egyes évfolyamok között összefüggő szakmai gyakorlati óraszámokat határozhat meg, amelyek az összefüggő gyakorlat egészére vonatkoznak.
- (2) A szakképző iskola a kerettanterv szerinti tanévenkénti tagolásnak megfelelően a szakképzési kerettanterveket – a (4) bekezdésben foglaltakat is figyelembe véve – építi be szakmai programjába, és kiegészíti az iskola helyi sajátosságai alapján.
- (3) A szakképzési kerettanterv nem kötelezően alkalmazandó elemei a tantárgyak témaköreire meghatározott óraszámok, valamint a szakképzési kerettanterv ajánlásként megfogalmazott elemei. A szakképző iskola a nem kötelező elemeket a szakmai programjában szabadon alkalmazhatja, vagy azoktól eltérhet.

(4) A szakgimnázium a szakképzési kerettanterv helyi alkalmazása során a tizenegyedik és tizenkettedik évfolyamok szakmai tantárgyait, azok óraszámait – az Nkt. 6. mellékletében meghatározott heti időkeret és a tananyagtartalom megtartásával – a két évfolyam között átcsoportosíthatja.”

3. § Az R. 3. alcíme a következő 7/A. §-sal egészül ki:

„7/A. § A szakgimnázium a szakmai programjában a szakképzési kerettantervben a szakképzési évfolyamon megszerezhető szakképesítés (a továbbiakban: főszakképesítés) tanítására biztosított órakereten túli órakeretben

- mellék-szakképesítés megszerzésére irányuló képzés,
- a tanulóval tanulószerveződést kötött gyakorlati képzést folytató szervezet által – az Szt. 42. § (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel – összeállított és a gazdasági kamara által elfogadott szakmai program alapján folytatott tanulószerveződéses gyakorlati képzés,
- a főszakképesítés magasabb színvonalon való elsajátítását elősegítő, ágazati szakmai kompetenciákat, készségeket erősítő képzés,
- ágazati szakmai ismeretekhez közvetlenül kapcsolódó, azt alapozó közismereti tárgy vagy tananyagtartalom, szakmai idegen nyelvi, szakmai informatikai ismeretek, digitális íráskészség erősítése,
- ágazati szakmai ismeretekből vagy ahhoz közvetlenül kapcsolódó, azt alapozó közismereti tárgyból közép- vagy emelt szintű érettségire történő felkészítés,
- etikus vállalkozói ismeretek, jogi, közgazdasági és pénzügyi ismeretek megerősítése,
- az a)–f) pontok mellett fent maradó órakeretben, de legfeljebb a teljes órakeret húsz százalékában a tanult tantárgyak körében tudásmegerősítés, gyakorlás

elemekből szabadon összeállított, a nem a főszakképesítés tanítására biztosított teljes órakeretet kitöltő, legalább két alternatív tanulási lehetőséget ajánl fel, amelyek egyike mindenképpen tartalmaz mellék-szakképesítés megszerzésére irányuló képzést.”

4. § Az R. 4. alcíme a következő 10. §-sal egészül ki:

„10. § A tanulmányaikat a 2016/2017. tanévben vagy a 2017/2018. tanévben 9. évfolyamon megkezdett szakgimnáziumi tanulók tanulmányaikat a tanulmányaik megkezdésekor hatályos kerettantervek szerint fejezik be, azzal, hogy a 2018/2019. tanévtől a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet tanulmányaik megkezdésekor hatályos 14. melléklete szerinti táblázatokban szereplő tantárgyi struktúrában az „Érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés” tantárgy órakerete a szakgimnázium által – a szakképzési kerettantervekről szóló 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet és a szakképzési kerettantervekről szóló 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet módosításáról szóló 24/2017. (VIII. 31.) NGM rendelet módosításáról szóló 5/2018. (VII. 9.) ITM rendelet által megállapított 7/A. § szerint – biztosított alternatív tanulási lehetőségek közül a tanuló által választott tanulási lehetőségnek megfelelően kerül felhasználásra.”

5. § Az R.

1. melléklete az 1. melléklet,
  2. melléklete a 2. melléklet,
  3. melléklete a 3. melléklet,
  4. melléklete a 4. melléklet
- szerint módosul.

2. A szakképzési kerettantervekről szóló 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet módosításáról szóló 24/2017. (VIII. 31.) NGM rendelet módosítása

6. § Hatályát veszti a szakképzési kerettantervekről szóló 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet módosításáról szóló 24/2017. (VIII. 31.) NGM rendelet 2. § (1) bekezdésében az „– a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel –” szövegrész.

7. § Nem lép hatályba a szakképzési kerettantervekről szóló 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet módosításáról szóló 24/2017. (VIII. 31.) NGM rendelet

1. § (5) és (6) bekezdése,
2. § (2) bekezdése, valamint
5. és 6. melléklete.

3. Záró rendelkezések

- 8. §** (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
(2) Az 1–5. §, valamint az 1–4. melléklet 2018. szeptember 1-jén lép hatályba.

Dr. Palkovics László s. k.,
innovációért és technológiáért felelős miniszter

1–4. melléklet az 5/2018. (VII. 9.) ITM rendelethez*

---

* Az ITM rendelet 1–4. mellékletei jelen Magyar Közlöny mellékleteiként, az MK_18_107_ITMRend_1_mell.pdf, az MK_18_107_ITMRend_2_mell.pdf, az MK_18_107_ITMRend_3_mell_1_45.pdf, az MK_18_107_ITMRend_3_mell_46_87.pdf, az MK_18_107_ITMRend_3_mell_88_135.pdf, az MK_18_107_ITMRend_3_mell_136_194.pdf és az MK_18_107_ITMRend_4_mell.pdf fájlnevek alatt találhatóak. Az ITM rendelet ezen részei jelen Magyar Közlöny 9203-tól 26598-ig oldalait képezik.

VI. Az Alkotmánybíróság határozatai, teljes ülési állásfoglalásai és végzései

Az Alkotmánybíróság 9/2018. (VII. 9.) AB határozata az Alaptörvény E) cikk (2) és (4) bekezdéseinek, a Q) cikk (3) bekezdésének, valamint a 25. cikkének értelmezéséről

Az Alkotmánybíróság teljes ülése az Alaptörvény értelmezése tárgyában – *dr. Pokol Béla* alkotmánybíró párhuzamos indokolásával, valamint *dr. Dienes-Oehm Egon* és *dr. Stumpf István* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság megállapítja: az olyan megerősített együttműködés keretében létrejövő nemzetközi szerződés, amely az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés a) pontja szerinti magánjogi jogviták egy csoportjának elbírálására vonatkozó joghatóságot az Európai Unió alapító szerződéseiben nem szereplő nemzetközi intézményre ruhazza át, és ezáltal ezen jogviták elbírálását, illetve az azokban született bírói döntéseknek az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) és d) pontjai szerinti alkotmányos felülvizsgálatát a magyar állami joghatóság alól teljes mértékben kivonja, az Alaptörvény hatályos rendelkezései alapján nem hirdethető ki.

Az Alkotmánybíróság e határozatát a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. Magyarország Kormánya nevében az igazságügyi miniszter – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 38. § (1) bekezdése alapján – az Alaptörvény E) cikk (2) és (4) bekezdéseinek, a Q) cikk (3) bekezdésének, valamint a 25. cikkének értelmezését kérte az Alkotmánybíróságtól. A Kormány a hivatkozott alaptörvényi rendelkezésekkel összefüggésben a következő konkrét kérdéseket terjesztette elő:
- [2] „I.) Sérti-e Magyarország alkotmányos önazonosságát – különös tekintettel az Alaptörvény bírói hatalomról szóló 25. cikkére – az olyan nemzetközi szerződésnek az Alaptörvény E) cikk (2) és (4) bekezdése alapján történő kihirdetése, amely
- a) nem tartozik az Európai Unió alapító szerződesei közé, illetve ami nem minősül uniós jogi aktusnak, de amelynek kizárólag az Európai Unió tagállamai lehetnek részesei,
  - b) egy, az uniós jog keretében létrehozott megerősített együttműködés hatékony végrehajtásának feltétele, és
  - c) egy olyan nemzetközi bírósági szervezetet hoz létre, amely
- ca) egy adott – részben uniós jog, részben annak közvetítésével más nemzetközi megállapodás által körülhatárolt – ügycsoportban kizárólagos hatáskörrel rendelkezik,
  - cb) eljárása során az uniós jog, a részes tagállamok által – akár nem részes tagállamokkal vagy azok részvételével – kötött egyéb nemzetközi megállapodások és a nemzeti jog értelmezésére és alkalmazására is jogosult, és
  - cc) döntéseivel szemben a jogorvoslat kizárólag a felállítandó bíróság szervezetén belül biztosított.
- [3] II.) Amennyiben az I.) pontban foglalt nemzetközi szerződés az Alaptörvény E) cikk (2) és (4) bekezdése alapján nem hirdethető ki, melyek a feltételei az Alaptörvény Q) cikk (3) bekezdés második mondata alapján történő kihirdetésnek, különös tekintettel az Alaptörvény bírói hatalomról szóló 25. cikkére?”
- [4] 2. Az indítvány szerint az Alaptörvény hivatkozott rendelkezéseinek értelmezése az Egységes Szabadalmi Bíróságról szóló megállapodás (Agreement on a Unified Patent Court, a továbbiakban: ESZB Megállapodás) esetleges ratifikációja miatt szükséges.

- [5] Az indítványban a Kormány ismertette a nemzeti szabadalmak európai egységesítését célzó előzményeket. Ennek keretében hivatkozott az Európai Unió valamennyi tagállama által ratifikált, az európai szabadalmak megadásáról szóló 1973. október 5-i Münchener Egyezményre, amelyet az európai szabadalmak megadásáról szóló 1973. október 5-i Münchener Egyezmény (Európai Szabadalmi Egyezmény) kihirdetéséről szóló 2002. évi L. törvény hirdetett ki. Az egyezményt később felülvizsgálták, amelyet az Európai Szabadalmi Egyezmény 2000-ben felülvizsgált szövegének kihirdetéséről szóló 2007. évi CXXX. törvény hirdetett ki (a továbbiakban: ESZE Megállapodás).
- [6] Később megfogalmazódott az igény az Európai Unió egésze számára egységes szabadalom kialakítására. Az erre vonatkozó együttműködési hajlandóságot a Tanácsnak az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén megvalósítandó megerősített együttműködésre való felhatalmazásról szóló 2011/167/EU határozata (2011. március 10.) juttatta kifejezésre. A megerősített együttműködés célja az Unió érdekeinek védelme és az integráció erősítése. E célok megvalósítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács elfogadta az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén megvalósítandó megerősített együttműködés végrehajtásáról szóló 1257/2012/EU rendeletet (2012. december 17.), illetve a Tanács az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén megvalósítandó megerősített együttműködésnek az alkalmazandó fordítási szabályok tekintetében történő végrehajtásáról szóló 1260/2012/EU rendeletet (2012. december 17.). A rendeletek célja a megerősített együttműködésben részt vevő tagállamok területén egységes hatályú európai szabadalom létrehozása, illetve a szabadalmakkal kapcsolatos nyelvi kérdések rendezése. A rendeletek nem tartalmaznak szabályokat a jogviták elbírálására, ezért – érvényesülésüket biztosítandó – a hatálybalépésük az ESZB Megállapodás hatálybalépéséhez kötődik.
- [7] Az indítványozó az ESZB Megállapodásra hivatkozással előadta, hogy az Európai Szabadalmi Bíróság (a továbbiakban: ESZB) olyan szupranacionális bírói fórum, amely a „hagyományos” európai és az egységes hatályú európai szabadalmak bitorlásával és érvényességével kapcsolatos jogvitákban jár majd el. Az ESZB Elsőfokú Bíróságból, illetve Fellebbviteli Bíróságból áll, döntései bármelyik részes államban végrehajthatóak.
- [8] Az ESZB Megállapodást az Európai Unió 25 tagállama – köztük Magyarország – írta alá, ennek ellenére az ESZB nem esik az Európai Unióról szóló szerződés (a továbbiakban: EUSZ) 13. cikk (1) bekezdése alá, amely az Unió intézményeit sorolja fel taxatív módon. Ebből következőleg az ESZB nem az Európai Unió intézménye, hanem vélhetően egy, a nemzetközi jog általános szabályai szerint létrejövő intézmény. Ezzel együtt az ESZB az ESZB Megállapodás 24. cikk (1) bekezdése szerint az uniós jog, az ESZB megállapodás, az ESZE Megállapodás, a szabadalmakra alkalmazandó és valamennyi szerződő tagállamra nézve kötelező egyéb nemzetközi megállapodások, valamint a nemzeti jog alapján jár el.
- [9] Az ESZB Megállapodás hatálybalépéséhez legalább 13 aláíró állam csatlakozási okiratának letétbe helyezése (ratifikációja) szükséges. A hatálybalépés további feltétele, hogy a ratifikáló államok között kell lennie annak a három aláíró országnak, amelyben az ESZB Megállapodás aláírása előtti évben – tehát 2012-ben – a legtöbb európai szabadalom volt hatályban (ezek Németország, Franciaország és az Egyesült Királyság). Az ESZB Megállapodás ezen feltételek teljesülésétől számított negyedik hónap első napján vagy az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 1215/2012/EU (2012. december 12.) számú rendelete azon módosításainak hatálybalépésétől számított negyedik hónap első napján lép hatályba, amelyek a rendeletnek az ESZB Megállapodással való viszonyát rendezik.
- [10] A Kormány szerint az indítványban felvetett konkrét kérdések alapvető alkotmányjogi jelentőséggel vetik fel az Alaptörvény értelmezését, különös tekintettel az Alaptörvényben nevesített intézmények hatásköreit korlátozó vagy azokat elvonó nemzetközi szerződések kihirdethetőségére. E tekintetben előkérdés az ESZB Megállapodás jogi karaktere, vagyis az, hogy az ESZB Megállapodás a nemzetközi jog vagy az Európai Unió joga szerint értelmezendő. Miközben az Európai Unió hivatkozott rendeletei hatálybalépésük feltételeként szabják az ESZB Megállapodás hatálybalépését, az nem számít az Európai Unió jogforrásának. Az ESZB Megállapodás kormányközi nemzetközi szerződésként jött létre, azonban annak kizárólag az Európai Unió tagállamai lehetnek a részesei. Ezzel összefüggésben a Kormány utal az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: EUB) gyakorlatára is, amely az Unió intézményei által okozott károk tekintetében kiterjesztően értelmezte az „Európai Unió intézményei” fogalmát, és az Európai Unió szervének tekintette mindazon intézményeket, amelyek az „Unió nevében és érdekében” járnak el. Az indítványozó szerint kérdéses, hogy az EUSZ 13. cikkének, valamint az Alaptörvény E) cikkének szóhasználata azonos-e; az Alaptörvény E) cikk (2) bekezdése szerinti „az Európai Unió intézményei útján” fordulatnak tulajdonítható-e olyan sui generis értelmezés, amely eltér az Európai Unió alapszerződéseinek fogalomhasználatától; és kérdés, hogy az ESZB Megállapodás az Alaptörvény E) cikk (2) és (4) bekezdéseinek hatálya alá tartozik-e.

- [11] Ezzel szemben, az ESZB Megállapodás hatálybalépésének körülményeire tekintettel, kérdéses, hogy az E) cikk keretében hogyan teljesülhet a (2) bekezdésnek a „többi tagállammal közösen” fordulata, hiszen már tizenhárom tagállam ratifikációja elégséges az ESZB Megállapodás hatálybalépéséhez, és azt eleve csak huszonöt tagállam írta alá.
- [12] Ezenkívül az indítványozó álláspontja szerint az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 118. cikke nem nevesíti a Szabadalmi Bíróság felállítására vonatkozó hatáskört, az ugyanis „a szellemi tulajdonjogok Unión belüli egységes oltalmát biztosító európai oltalmi jogcímek létrehozására, valamint egy uniós szintű központi engedélyezési, koordinációs és ellenőrzési rendszer megteremtésére”, emellett pedig „az európai oltalmi jogcímekre vonatkozó nyelvhasználati rend” elfogadására vonatkozik. A Kormány álláspontja szerint amennyiben ezek alapján nem az E) cikk keretében értelmezhető az ESZB Megállapodás, úgy az döntően befolyásolja a kihirdethetőség feltételeit. Amennyiben azonban az ESZB Megállapodás mégis az Alaptörvény E) cikk (2) és (4) bekezdéseinek hatálya alá esik, úgy szükségesnek mutatkozik az alkotmányos önzonosság érintettségére vonatkozó, a 22/2016. (XII. 5.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh1.) kidolgozott teszt lefolytatása. Ennek keretében az Alaptörvény értelmezése biztosíthatja azt, hogy a szabadalmi ügyekben felmerülő jogviták elbírálásának az ESZB Megállapodás szerinti eljárásrendje nem ütközik az alkotmányos intézmények és értékek Alaptörvényben tételezett rendjébe. Az indítványozó felvetette, hogy ennek vizsgálata abban az esetben is szükséges lehet, ha az ESZB Megállapodás nem uniós, hanem nemzetközi szerződésen alapuló szuverenitásátranzsfernek minősül.
- [13] Az ESZB Megállapodás jogi jellegén túlmenően a Kormány álláspontja szerint az alkotmányjogi problémát az okozza, hogy az ESZB Megállapodás az Alaptörvénynek a bírói hatalomról szóló 25. cikkét érintheti, mivel olyan változást idézne elő a magyar bírósági struktúrában, amely nem az Alaptörvényben és nem sarkalatos törvényekben foglalt szabályozásra vezethető vissza. Lényegében a magyar bíróságok igazságszolgáltatási monopóliumában következne be változás: az ESZB Megállapodás ugyanis kivenne egy jelentős ügycsoportot a magyar bíróságok joghatósága alól, és azt a kizárólagos hatáskörrel rendelkező ESZB feladatkörébe utalná. Vagyis, bár az Alaptörvény 25. cikk (1) bekezdése meghatározza a magyar bírósági rendszer szervezeti felépítését, azt az ESZB Megállapodás megbontaná.
- [14] A Kormány álláspontja szerint léteznek olyan esetek, amikor egy-egy adott ügyben külföldi anyagi jog alkalmazandó, vagy külföldi bírói fórum jár el, ez azonban az ügyek egyedi sajátosságaira tekintettel történik, vagy pedig nem zárja ki a magyar fórumok eljárását, hanem csak kiegészíti azokat. Az olyan megállapodás azonban, amelynek következtében egyes ügycsoportok tekintetében megszűnne az Alaptörvényben meghatározott bíróságok eljárási lehetősége, felvetheti Magyarország alkotmányos önzonosságának sérelmét. Ezzel összefüggésben az indítványozó hivatkozott az Abh1. indokolásának [65] bekezdésére, amely a bírói hatalomgyakorlást az alkotmányos önzonosság részének ismerte el.
- [15] Mindezekre tekintettel a Kormány szerint szükséges annak vizsgálata, hogy az ESZB Megállapodáshoz hasonló nemzetközi szerződések – amennyiben az Alaptörvény E) cikk (2) és (4) bekezdésének hatálya alá tartoznak – felvetik-e az alkotmányos önzonosság sérelmét.
- [16] Amennyiben az ESZB Megállapodáshoz hasonló karakterű nemzetközi szerződések mégsem az Alaptörvény E) cikk (2) és (4) bekezdésének hatálya alá esnek, úgy az Alaptörvény Q) cikkét érintő, a nemzetállami szuverenitás körébe tartozó aggályok merülnek fel. Ez utóbbi esetben a Kormány szerint az Alaptörvény értelmezését igényli az, hogy milyen feltételek mentén hirdethető ki az olyan nemzetközi szerződés, amely a bírósági rendszer szervezeti és hatásköri struktúrája mellett sarkalatos törvényi tárgyköröket is érint.
- [17] Ebben a vonatkozásban az indítványozó – az Alkotmánybíróság gyakorlatára hivatkozással – előadta, hogy a nemzetközi jog szuverenitást korlátozó hatása nem valamely államok feletti jogrend által valósul meg, hanem az állam önkorlátozása következtében. Álláspontja szerint az Alaptörvény a szuverenitáskorlátozás feltételeivel kapcsolatban csupán az uniós jog vonatkozásában, az E) cikk (2) és (4) bekezdéseiben ad támpontokat. Nem fogalmaz meg ugyanakkor tételes szabályt az Alaptörvény arra, hogy az Alaptörvényben foglalt struktúrákat érintő nemzetközi szerződés kihirdetésének vannak-e speciális feltételei. A Kormány álláspontja szerint az a nemzetközi szerződés, amely olyan mértékű szuverenitáskorlátozással jár, amely egyes alkotmányos intézményeket megillető hatáskörök elvonását jelenti más állam vagy szupranacionális szervezet, illetve nemzetközi együttműködési mechanizmus javára, a szuverenitásátranzsfer oldaláról nézve nem kezelhető eltérően az Alaptörvény E) cikk (4) bekezdésére vonatkozó szabályozás lényegétől. Ellenkező esetben egy, az európai uniós együttműködés keretében létrehozott bírói fórum az Alaptörvény E) cikk (4) bekezdése alapján több alkotmányos garanciát, magasabb legitimációs szintet igényelne, mint egy sui generis nemzetközi jogon alapuló együttműködés létrehozása. E két esetben, a szuverenitásátadás tekintetében ugyanis pusztán a transzfer „fogadó fele” különbözik, miközben a szuverenitásról való lemondás mértékének szempontjából a két esetkör azonosnak tűnik. A Kormány

álláspontja szerint az Alaptörvényből levezethetőnek kell lenniük azoknak a sajátos érvényességi kellékeknek, amelyek az alkotmányos identitást érintő szuverenitástranszferhez társulnak. Mindezek alapján a Kormány álláspontja szerint az, hogy a kihirdetés követelményeit az Alaptörvényben tételezett struktúrák, feladatkörök, alapelvek érintettsége esetén hogyan kell a jogalkotásnak biztosítania, az Alaptörvény értelmezését igényli.

II.

[18] Az Alaptörvény értelmezni kért rendelkezései:

„E) cikk (2) Magyarország az Európai Unióban tagállamként való részvétele érdekében nemzetközi szerződés alapján – az alapító szerződésekből fakadó jogok gyakorlásához és kötelezettségek teljesítéséhez szükséges mértékig – az Alaptörvényből eredő egyes hatásköreit a többi tagállammal közösen, az Európai Unió intézményei útján gyakorolhatja.

[...]

(4) A (2) bekezdés szerinti nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismerésére adott felhatalmazáshoz az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.”

„Q) cikk (2) Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját.

(3) Magyarország elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait. A nemzetközi jog más forrásai jogszabályban történő kihirdetésükkel válnak a magyar jogrendszer részévé.”

„25. cikk (1) A bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységet látnak el. A legfőbb bírósági szerv a Kúria.

(2) A bíróság dönt

a) büntetőügyben, magánjogi jogvitában, törvényben meghatározott egyéb ügyben;

b) a közigazgatási határozatok törvényességéről;

c) az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről;

d) a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapításáról.

(3) A Kúria a (2) bekezdésben meghatározottak mellett biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét, a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz.

(4) A bírósági szervezet többszintű. Az ügyek meghatározott csoportjaira külön bíróságok létesíthetők.

(5) A bíróságok igazgatásának központi feladatait az Országos Bírósági Hivatal elnöke végzi. Az Országos Bírői Tanács felügyeli a bíróságok központi igazgatását. Az Országos Bírői Tanács és más bírői önkormányzati szervek közreműködnek a bíróságok igazgatásában.

(6) Az Országos Bírósági Hivatal elnökét a bírák közül kilenc évre a köztársasági elnök javaslatára az Országgyűlés választja. Az Országos Bírósági Hivatal elnökének megválasztásához az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges. Az Országos Bírői Tanács tagja a Kúria elnöke, további tagjait sarkalatos törvényben meghatározottak szerint a bírák választják.

(7) Törvény egyes jogvitákban más szervek eljárását is lehetővé teheti.

(8) A bíróságok szervezetének, igazgatásának és központi igazgatása felügyeletének, a bírák jogállásának részletes szabályait, valamint a bírák javadalmazását sarkalatos törvény határozza meg.”

III.

[19] 1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdése határozza meg, amely az a)–h) pontok között nem nevesíti az Alaptörvény rendelkezéseinek értelmezésére vonatkozó hatáskört. A g) pont szerint ugyanakkor sarkalatos törvény további hatáskörök gyakorlására jogosíthatja fel az Alkotmánybíróságot. Ennek megfelelően rendelkezik az Abtv. 38. §-a az Alaptörvény értelmezésére vonatkozó hatáskorról. Az indítványozó az Abtv. 38. § (1) bekezdése alapján kezdeményezte az Alkotmánybíróság eljárását. Eszerint az „Országgyűlés vagy annak állandó bizottsága, a köztársasági elnök, a Kormány, illetve az alapvető jogok biztosa indítványára az Alkotmánybíróság az Alaptörvény rendelkezését konkrét alkotmányjogi problémával összefüggésben értelmezi, ha az értelmezés közvetlenül levezethető az Alaptörvényből.” Az Abtv. szövege alapján tehát az Alaptörvény értelmezését csak meghatározott szervek (személyek) és csak meghatározott tartalmú indítványban kezdeményezhetik.

[20] Az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kellett, hogy az indítvány jogosulttól származik-e, az Alaptörvény konkrét rendelkezésének értelmezésére irányul-e, összefügg-e konkrét alkotmányjogi problémával, és az értelmezés

- közvetlenül levezethető-e az Alaptörvényből {8/2014. (III. 20.) AB határozat, Indokolás [20]–[27], Abh1., Indokolás [23]–[27]}.
- [21] Az Alkotmánybíróság arra a megállapításra jutott, hogy az indítvány érdemben vizsgálható. Az indítványt a Kormány nevében, kormányhatározatban foglalt felhatalmazás alapján az igazságügyi miniszter terjesztette elő. Az indítvány alapján a Kormány által feltett kérdések megválaszolása érdekében az Alkotmánybíróságnak két konkrét alkotmányjogi problémára kell válaszolnia az Alaptörvény három konkrét rendelkezésének értelmezése révén.
- [22] Az indítvány tartalma alapján az első alkotmányjogi kérdés az, hogy az Alkotmánybíróság az Európai Unió jogában szereplő ún. „megerősített együttműködést” az uniós jog részének tekinti-e [így az E) cikk hatálya alá tartozik-e, és az első kérdésben meghatározott szempontoknak megfelelő bírósági szervezetet létrehozó megállapodás sértheti-e Magyarország alkotmányos önazonosságát], vagy pedig nemzetközi jog alapján kötött szerződésként kezeli [vagyis a Q) cikk hatálya alá tartozik]. A második eldöntendő kérdés ennek folyamányaként az, hogy az aláírt nemzetközi szerződés (megerősített együttműködés) ratifikációjához milyen érvényességi kellékek társulnak.
- [23] Az Alaptörvény értelmezésének további feltételét, az Alaptörvényből való közvetlen levezethetőségét, az Alkotmánybíróság arra tekintettel vizsgálta meg, hogy e hatáskörét mindig is megszorítóan értelmezte, mivel enélkül az alkotmányértelmezések azzal a veszéllyel fenyegetnek, hogy az Alkotmánybíróság magára vállalja a törvényhozó, sőt a végrehajtó hatalom felelősségét is, és ezáltal egyfajta alkotmánybírósági kormányzás alakulna ki {31/1990. (XII. 18.) AB határozat, ABH 1990, 137, 138., megerősítve: 17/2013. (VI. 26.) AB határozat, Indokolás [10]}. Ezért az alkotmányértelmezési hatáskör gyakorlását az Alkotmánybíróság következetesen igyekszik távol tartani egyrészt valamely alkotmányos rendelkezés teljesen elvont, parttalan értelmezésétől, másrészt attól, hogy az értelmezés konkrét ügyet döntsön el, vagy jogszabályt értelmezzen. Az utóbbi feltétellel az Alkotmánybíróság más hatalmi ágak feladatától is távol kívánja tartani magát [21/1996. (V. 17.) AB határozat, ABH 1996, 74, 75.].
- [24] Az Alkotmánybíróság megítélése szerint az indítvány tartalma alapján megállapított két absztrakt kérdésre adandó válasz az Alaptörvény értelmezésével – jogszabály közbejötté nélkül – közvetlenül levezethető. Ez azt jelenti, hogy Alaptörvény értelmezési hatáskörében eljárva az Alkotmánybíróság olyan szempontrendszer nyújt, amelynek az ESZB Megállapodásra való konkretizálása a Kormány és az Országgyűlés felelőssége. Ellenkező esetben az Alkotmánybíróság túllépne az értelmezés keretein, és absztrakt normakontrollt végezne.
- [25] 2. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt utal arra, hogy az EUB az Európai Unió Tanácsa kérelmére megvizsgálta az ESZB Megállapodás tervezetét, és 2011. március 8-án meghozott 1/09. számú véleményében arra a következtetésre jutott, hogy a szabadalmi jogviták rendezésének egységes rendszere létrehozásáról szóló tervezett megállapodás nem egyeztethető össze az EUSZ és az EUMSZ rendelkezéseivel. Ennek oka az volt, hogy a korábbi megállapodástervezet úgy adott volna a felállítandó nemzetközi bíróságnak kizárólagos hatáskört a magánszemélyek által indított keresetek jelentős részének elbírálására, hogy az az Unió intézményi és bírósági keretén kívül helyezkedik el, ami megfosztaná a tagállami bíróságokat az uniós jog értelmezésére és alkalmazására vonatkozó hatáskörüktől, valamint az EUB-t attól a hatáskörétől, hogy előzetes döntéshozatali eljárás keretében megválaszolja a tagállami bíróságok által elé terjesztett kérdéseket. Az EUB szerint mindez aránytalanul megváltoztatta volna az alapító szerződések által az uniós intézmények és a tagállamok részére megadott azon hatásköröket, amelyek alapvető fontosságúak magának az uniós jog jellegének megőrzését illetően. E döntés hatására az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2013. június 20-án megjelent ESZB Megállapodás már a preambulumban is rögzíti: „FIGYELEMBE VÉVE, hogy a nemzeti bíróságokhoz hasonlóan az egységes szabadalmi bíróságnak is tiszteletben kell tartania és alkalmaznia kell az uniós jogot, valamint hogy az uniós jog öréne szerepét betöltő Európai Unió Bíróságával együttműködve biztosítania kell az uniós jog helyes alkalmazását és egységes értelmezését; az egységes szabadalmi bíróságnak különösen együtt kell működnie az Európai Unió Bíróságával az Unió jogának megfelelő értelmezésében, amihez az Európai Unió Bíróságának ítélezési gyakorlatára kell támaszkodnia, valamint az EUMSZ 267. cikkének megfelelően előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket kell ahhoz benyújtania.” Ennek megfelelően az ESZB Megállapodás 20. cikke rögzíti az uniós jog elsőbbségét, a 21. cikke pedig az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet az uniós jog helyes alkalmazása érdekében.
- [26] Az Alkotmánybíróság foglalkozott már azon nemzetközi szerződések kérdésével, amelyek nem tartoznak az Európai Unió alapító szerződéséi közé, illetve amelyek nem minősülnek uniós jogi aktusnak, de amelyek kizárólag az Európai Unió tagállamai lehetnek részesei. Az Alkotmánybíróság a 22/2012. (V. 11.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh2.) megerősítette, hogy „minden olyan szerződéshez, amely Magyarország Alaptörvényben megjelölt hatásköreinek további átadásához vezet az Európai Unió intézményei útján történő közös hatáskörgyakorlás révén, az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával adott felhatalmazás szükséges. Vagyis az E) cikk (2) és (4) bekezdése nemcsak a csatlakozási szerződésre, és az alapító szerződésekre, vagy

ezek módosítására vonatkozik, hanem minden olyan szerződésre, amelynek kidolgozásában – az Európai Unió reformjában – Magyarország már tagállamként vesz részt. [...] Azt, hogy milyen szerződést kell ilyennek tekinteni, a szerződés alanyai, tárgya, a szerződésből eredő jogok és kötelezettségek alapján lehet esetenként megállapítani” (Indokolás [50]–[51]).

- [27] Az Abh2. meghozatalát az igazságügyért felelős miniszternek a gazdasági és monetáris unióbéli stabilitásról, koordinációról és kormányzásról szóló szerződéssel összefüggésben kért Alaptörvény-értelmezés iránti indítványa indokolta. A megkeresés olyan konkrét alkotmányjogi problémával összefüggésben kérte az Alaptörvény rendelkezéseinek értelmezését, amely a jelen indítványhoz hasonlóan az Alaptörvényből – más jogszabály közbejötté nélkül – közvetlenül levezethető. Az Alkotmánybíróság az Abh2.-ben hangsúlyozta: „az Alaptörvény értelmezésére irányuló hatáskörében nem értelmezheti önmagában a Szerződés rendelkezéseit. Az Alkotmánybíróság – miként azt az indítvány is tartalmazza – azt határozza meg, hogy valamely nemzetközi szerződés milyen esetben tartozik az Alaptörvény E) cikke (2) és (4) bekezdése hatálya alá. Az Alkotmánybíróság ennek során azonban felhívhatja a figyelmet a Szerződés egyes olyan lényeges tulajdonságaira, amelyeknek szerepük kell legyen ennél a döntésnél. Ez nem jelenti a Szerződés értelmezését, csak annak meghatározását, hogy az Alaptörvény E) cikke (2) és (4) bekezdése, és a Szerződés egymásra vonatkoztatott értelmezésénél milyen körülményeket kell mérlegelni” (Indokolás [53]).
- [28] Ezzel összefüggésben az Abh2. utalt arra is, hogy „a nemzetközi szerződés kihirdetésére irányuló törvényjavaslatot a Kormány terjeszti elő. Ezért az arról való állásfoglalás, hogy valamely nemzetközi szerződés az Alaptörvény E) cikke (2) és (4) bekezdései hatálya alá tartozik-e, elsődlegesen a Kormány, mint a törvényjavaslat előterjesztője és az Országgyűlés, mint a nemzetközi szerződést kihirdető törvény alkotójának feladata. Ez nem zárja ki annak lehetőségét, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvénnyel való összhang szempontjából megvizsgálja az elfogadott, de ki nem hirdetett törvényt [Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdés a) pont]” (Indokolás [58]).
- [29] Jelen esetben az indítványra okot adó nemzetközi szerződés megerősített együttműködés formájában jön létre. A megerősített együttműködésre vonatkozó szabályokat az Európai Unióról szóló szerződés 20. cikke és az EUMSZ 326–334. cikkei tartalmazzák. Ennek értelmében a megerősített együttműködés folytatására vonatkozó felhatalmazást a Bizottság javaslatára az Európai Parlament jóváhagyását követően a Tanács adja meg. Ennek keretében legalább kilenc uniós ország továbbfejleszti integrációs együttműködését egyes uniós struktúrába tartozó területen anélkül, hogy ebbe kötelező lenne belépni. A megerősített együttműködés keretében elfogadott jogi aktusok pedig csak az abban részt vevő tagállamokat kötelezik. E rugalmas keret lehetővé teszi, hogy az azt aláíró tagállamok eltérő ütemben működjenek együtt azokhoz képest, akik nem részesei a megerősített együttműködésnek, azzal a megszorítással, hogy a megerősített együttműködésnek összeegyeztethetőnek kell lennie az alapító szerződésekkel és az Európai Unió jogával.
- [30] Az Abh1.-ben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy „az Alaptörvény E) cikk (2) bekezdése lehetővé teszi, hogy Magyarország az Európai Unió tagállamaként, az Európai Unió intézményei útján gyakorolja egyes hatásköreit. E közös hatáskörgyakorlás azonban nem korlátlan, mert az Alaptörvény E) cikk (2) bekezdése egyszerre biztosítja Magyarország vonatkozásában az uniós jog érvényességét és jelenti egyben az átruházott, illetve közösen gyakorolt hatáskörök korlátját” (Indokolás [53]). Az Abh1. szerint „Magyarország az Európai Unióhoz történt csatlakozásával nem szuverenitásáról mondott le, hanem csak egyes hatáskörök közös gyakorlását tette lehetővé, ennek megfelelően Magyarország szuverenitásának fenntartását kell vélelmezni az Európai Unió alapító szerződéseiben megállapított jogokhoz és kötelezettségekhez képest további hatáskörök közös gyakorlásának megítélésekor (fenntartott szuverenitás vélelme)” (Indokolás [60]).
- [31] E fenntartott szuverenitás vélelme megszorító értelmezést igényel: mindaddig, amíg a tagállamok által megkötött nemzetközi szerződés nem válik az uniós vívmányok (acquis communautaire) részévé, a Magyarország által megkötött szándékozott nemzetközi megállapodás esetében vizsgálni szükséges, hogy az Alaptörvény Q) cikke vagy az Alaptörvény E) cikke biztosít számára alkotmányos jogalapot. Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy a szuverenitás fogalma belső, államon belüli (legfőbb hatalmi), valamint külső, nemzetközi kapcsolatok (szuverén egyenlőség) viszonylatában értelmezhető. A nemzetközi jog köréből „[a] ius cogens normái, alapelvei és alapvető értékei együttesen olyan mércét alkotnak, amelynek minden következő alkotmánymódosítás és Alkotmány meg kell, hogy feleljen” {61/2011. (VII. 13.) AB határozat, ABH 2011, 290, 321., vö. 45/2012. (XII. 29.) AB határozat, Indokolás [118], 12/2013. (V. 24.) AB határozat, Indokolás [35]}. Ezen túlmenően az Alkotmánybíróság egyetért az indítványozó azon állításával, amely szerint a nemzetközi jog szuverenitást korlátozó hatása nem valamely államok feletti jogrend által valósul meg, hanem az állam önkorlátozása következtében. Ezt fogalmazza meg az Alaptörvény Q) cikk (3) bekezdés második mondata, amely szerint „[a] nemzetközi jog más forrásai jogszabályban történő kihirdetésükkel válnak a magyar jogrendszer részévé.” (Lásd például: a Magyar

Köztársaságnak az Észak-atlanti Szerződéshez történő csatlakozásáról és a Szerződés szövegének kihirdetéséről szóló 1999. évi I. törvény.) A nemzetközi jogtól ugyanakkor elválnak és külön kezelendő az Alaptörvény E) cikk (2) bekezdése alapján történő szuverenitástranszfer, amit az uniós jog sui generis jellege indokol.

- [32] E tekintetben hangsúlyozni szükséges, hogy a megerősített együttműködési forma közjogi értelemben sajátos megítélés alá tartozik. Miközben a létrehozására a felhatalmazást megadó, illetve az azt végrehajtó uniós aktusok – így a 2011/167/EU tanácsi határozat, valamint a megerősített együttműködés végrehajtásáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács által elfogadott 1257/2012/EU rendelet – mint uniós jogforrások egyértelműen az E) cikk (2) bekezdése alá tartoznak, kérdéses, hogy a megerősített együttműködés keretében megkötendő további nemzetközi szerződések – így az ESZB Megállapodás – az uniós jog keretébe tartozik vagy még azon kívül, a nemzetközi jog terepében marad. Ennek eldöntése az Alkotmánybíróság által az Alaptörvény – jogszabály közbejötté nélküli – absztrakt értelmezésére vonatkozó hatáskörben nem lehetséges. Absztrakt szinten megállapítható azonban az, hogy bár minden, az Európai Unió tagállamaként megkötendő nemzetközi szerződés – így a megerősített együttműködés keretében kötendő nemzetközi szerződés is – az integráció folyamatának megerősítésére irányul, de különbséget kell tenni az alapító szerződésben már nevesített hatáskörök pusztá végrehajtását célzó együttműködési formák, valamint az ezen – intézményesülési fokozatát tekintve – túlmutató államközi együttműködési formák között: amennyiben olyan nemzetközi szerződés megerősítésére kerül sor, amely olyan intézmény felállítását célozza, amely nem része az uniós intézményi struktúrának, de amely közhatalmat gyakorol, és ekként a tagállamokra kötelező döntéseket hozhat, a nemzetközi szerződés kihirdetésére irányuló törvényjavaslatot előterjesztő Kormánynak azt kell vizsgálnia, hogy az Európai Unió alapító szerződéseiben az intézmény létrehozására vonatkozó hatáskör már meghatározásra került-e. Amennyiben igen, úgy az alapító szerződést végrehajtó nemzetközi szerződés kihirdetésének jogalapja az Alaptörvény E) cikke az Abh2.-ben megadott szempontoknak és az azoknak megfelelő szavazati arányú követelményeknek megfelelően, egyéb esetben pedig az Alaptörvény Q) cikke. Magyarország tehát köthet olyan nemzetközi szerződést, amelynek csak uniós tagállamok a részesei, és amelynek keretében a létrehozott intézmény uniós jogot alkalmaz, mindez azonban akkor válik az Alaptörvény E) cikke szerinti uniós jog részévé, amennyiben ennek jogalapja az alapító szerződésekben megtalálható.
- [33] Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy fenti értelmezése összhangban áll az EUB 2015. május 5-én meghozott ítéletével, amely eljárásban tíz tagállam – köztük Magyarország is – támogatóként lépett fel az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa oldalán (C-146/13 Spanyolország kontra Parlament és Tanács ECLI:EU:C:2015:298). Az idézett ügyben a Spanyol Királyság az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén megvalósítandó megerősített együttműködés végrehajtásáról szóló, 2012. december 17-i 1257/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet megsemmisítését kérte, de az EUB a keresetet elutasította.
- [34] A kereset keretében a Spanyol Királyság előadta, hogy az uniós jogrend autonómiája megőrzésének feltétele, hogy az Unió és intézményei hatásköreit semmilyen nemzetközi szerződés ne ferdítse el. A jelen ügyben azonban álláspontja szerint ez nem valósult meg. A Spanyol Királyság azt állította, hogy nincs lényeges különbség az ESZB Megállapodás és azon megállapodástervezet között, amelyet a Bíróság az EUSZ és az EUMSZ rendelkezéseivel összeegyeztethetetlennek minősített az 1/09. számú véleményében. Hivatkozott továbbá arra, hogy az ESZB nem képezi az uniós intézményi és bírósági rendszer részét, valamint arra, hogy szerinte az ESZB Megállapodáshoz való csatlakozásukkal a részt vevő tagállamok olyan hatáskört gyakorolnak, amely immár az Uniót illeti meg, ami sérti a lojális együttműködés és az uniós jog autonómiájának elvét. A Lisszaboni Szerződés hatálybalépése óta ugyanis az Unió kizárólagos hatáskörrel rendelkezik nemzetközi megállapodás megkötésére, amennyiben az a közös szabályokat érintheti, vagy azok hatályát megváltoztathatja. Márpedig az ESZB Megállapodás érinti az 1215/2012. rendeletet, és a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2007. október 30-án Luganóban aláírt egyezményt, valamint azok hatályát megváltoztatja.
- [35] Ezzel szemben az Európai Parlament rámutatott arra, hogy a megtámadott rendelet és az ESZB Megállapodás nem sérti az uniós jogot. Az ESZB Megállapodás tiszteletben tartja azt a két lényeges feltételt, amely az uniós jogrend autonómiájának tiszteletben tartásához szükséges, mivel egyrészt az Unió és intézményei hatásköreinek jellege nem módosul, másrészt pedig e megállapodás nem ír elő az Unió és intézményei számára semmilyen, az említett megállapodásban található uniós jogi rendelkezésekre vonatkozó sajátos értelmezést, amelyet azoknak belső hatásköreik gyakorlása során követniük kellene.
- [36] A Európai Unió Tanácsa rámutatott arra, hogy az uniós jogalkotó olyan politikai döntést hozott, hogy az egységes hatályú európai szabadalmat egy külön bírósági szerv, az egységes szabadalmi bíróság működéséhez kapcsolja, amely biztosítja az ítélkezési gyakorlat koherenciáját és a jogbiztonságot. Szerinte nincs semmilyen jogi akadálya

az egységes hatályú európai szabadalom és az egységes szabadalmi bíróság közötti kapcsolat kialakításának, amelyet a megtámadott rendelet (24) és (25) preambulumbekzdése ismertet. A Tanács azzal is érvelt, hogy a jogalkotási gyakorlatban több példa is szerepel olyan esetekre, amelyekben valamely uniós jogi aktus alkalmazhatóságának feltétele az adott aktuson kívüli esemény bekövetkezése volt.

- [37] Az EUB mindenekelőtt arra emlékeztette a megsemmisítés iránti per résztvevőit, hogy az EUMSZ 263. cikke értelmében az EUB megvizsgálja a jogalkotási aktusok jogszerűségét, valamint a Tanács, a Bizottság és az Európai Központi Bank jogi aktusait, kivéve az ajánlásokat és a véleményeket, továbbá az Európai Parlament és az Európai Tanács harmadik személyekre joghatással járó aktusait. Az EUB megvizsgálja továbbá az Unió szervei vagy hivatalai által elfogadott, harmadik személyekre joghatással járó jogi aktusok jogszerűségét. Vagyis az EUMSZ 263. cikke alapján benyújtott kereset keretében az EUB nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy a tagállamok által megkötött nemzetközi megállapodás jogszerűségéről döntsön, ahogy a nemzeti hatóság által hozott jogi aktus jogszerűségének elbírálására sem rendelkezik hatáskörrel. Ebből következőleg az EUB mint elfogadhatatlan kereseti kérelmet utasította el Spanyolország érvelését.
- [38] Minthogy tehát az EUB állásfoglalása szerint az EUMSZ 263. cikke alapján benyújtott kereset keretében az EUB „nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy a tagállamok által megkötött nemzetközi megállapodás jogszerűségéről döntsön” (101. bekezdés), ebből arra lehet következtetni, hogy az EUB is állást foglalt közvetett módon a tagállamok által megkötendő ESZB Megállapodás jogi természetéről.
- [39] 3. A Kormány által megfogalmazott második alkotmányjogi probléma arra irányul, hogy milyen érvényességi kellékei vannak az olyan nemzetközi szerződés kihirdetésének, amely bizonyos üzgcsoportra kizárólagos hatáskörrel rendelkező, magyar jogot és külföldi jogot is alkalmazó nemzetközi bírósági szervezetet hoz létre, és amelynek döntéseivel szemben jogorvoslat kizárólag a felállítandó bíróság szervezetén belül biztosított.
- [40] Az Alaptörvény Q) cikk (1) bekezdése alkotmányos szabályként rögzíti Magyarország nemzetközi együttműködési kötelezettségét: „Magyarország a béke és a biztonság megteremtése és megőrzése, valamint az emberiség fenntartható fejlődése érdekében együttműködésre törekszik a világ valamennyi népével és országával.” Az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdése – az Alkotmány korábbi 7. § (1) bekezdéséhez hasonlóan – alkotmányos parancsá teszi a nemzetközi jog és a magyar jog összhangjának megteremtését. Ennek ex ante módja a nemzetközi egyezményekhez való csatlakozásról történő szuverén döntés, ami a nemzetközi szerződés megkötését jelenti. A Q) cikk (2) bekezdése szerinti összhang megteremtésében az ex post szintnek az alkotmánybírói eljárás(ok) tekinthető(k), amelynek alapja az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdése, amely szerint az Alkotmánybíró az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve.
- [41] Az Alaptörvény Q) cikk (3) bekezdése szerint Magyarország elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait; a nemzetközi jog más forrásai pedig jogszabályban történő kihirdetésükkel válnak a magyar jogrendszer részévé. A nemzetközi szerződések megkötésének, kötelező hatályuk elismerésének részletes szabályait a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény (a továbbiakban: Tv.) tartalmazza. A Tv. 7. § (1) bekezdése értelmében nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismerésére akkor kerülhet sor, ha a szerződés szövegének ismeretében az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó nemzetközi szerződés esetében az Országgyűlés, illetve más nemzetközi szerződés esetében a Kormány erre felhatalmazást ad. A 7. § (3) bekezdése alapján a nemzetközi szerződés akkor tartozik az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe, ha a) az az Alaptörvény E) cikk (2) bekezdése szerinti nemzetközi szerződés, b) olyan tárgykört szabályoz, amelyről törvény rendelkezik, vagy amelyről az Alaptörvény szerint sarkalatos vagy egyéb törvénynek kell rendelkeznie, vagy c) egyéb, az Alaptörvény 1. cikk (2) bekezdés a)–c) és e)–k) pontjai alapján az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdést érint.
- [42] A Tv. 4. § (3) bekezdése értelmében a nemzetközi szerződés előkészítésétől kezdődően folyamatosan vizsgálni kell, hogy a szerződés az Alaptörvénnyel, a jogszabályokkal, az európai uniós jogi és az egyéb nemzetközi jogi kötelezettségekkel összhangban áll-e. Az összhang megteremtését a szerződés tartalmának megfelelő alakításával, a jogszabályok módosításával vagy hatályon kívül helyezésével, illetve az európai uniós jogi és az egyéb nemzetközi jogi kötelezettségek lehetőség szerinti módosításával vagy megszüntetésével kell biztosítani.
- [43] Az Alkotmánybíró az Abtv. 23. § (4) bekezdése szerint a köztársasági elnök, illetve a Kormány indítványa alapján, a nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismerését megelőzően vizsgálhatja annak Alaptörvénnyel való összhangját. Az Alkotmánybíró az Országgyűlés által elfogadott, de még ki nem hirdetett törvényt olyan szempontból is vizsgálja, hogy az nem ütközik-e már vállalt nemzetközi kötelezettségbe [lásd: 53/1993. (X. 13.) AB határozat, ABH 1993, 326.]. Ezen túlmenően az Alkotmánybíró normakontroll-hatásköreiben vizsgálhatja

- a nemzetközi szerződést kihirdető jogszabály, illetve magának a nemzetközi szerződésnek az Alaptörvénnyel való összhangját [lásd: 8/2005. (III. 31.) AB határozat, ABH 2005, 102–106.].
- [44] A nemzetközi szerződés és a belső jog összhangját hivatott biztosítani az Abtv. 40. § (3) bekezdése, illetve 42. §-a, amelyek megállapítják a nemzetközi szerződés Alaptörvénnyel való összhangját vizsgáló eljárás, illetve valamely belső jogszabály nemzetközi szerződésbe ütközésének jogkövetkezményeit. Az Abtv. 40. § (3) bekezdése szerint ha az Alkotmánybíróság a nemzetközi szerződés rendelkezésének alaptörvény-ellenességét megalapozottnak találja, a nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismerésére addig nem kerülhet sor, amíg a nemzetközi szerződést létrehozó államok vagy a nemzetközi jog szerződéskötési képességgel rendelkező egyéb alanyai az alaptörvény-ellenességet meg nem szüntetik, vagy ameddig fenntartás megtételével – ha ezt az adott nemzetközi szerződés lehetővé teszi – vagy a nemzetközi jog által elismert egyéb jogintézménnyel élve Magyarország nem zárja ki a nemzetközi szerződés és az Alaptörvény összeütközését. Ez utóbbi akként is kiküszöbölhető, hogy az alkotmánymódosító hatalom az Alaptörvény rendelkezéseit úgy módosítja, hogy annak eredményeként immár lehetővé válik a nemzetközi egyezményhez történő csatlakozás. Ha ez megtörténik, a nemzetközi szerződés az Alaptörvény Q) cikk (3) bekezdésének megfelelően jogszabályban történő kihirdetéssel válik a magyar jogrendszer részévé. Erre az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó nemzetközi szerződés esetén az Országgyűlés adhat felhatalmazást egyszerű többséggel, más esetkörben pedig a Kormány.
- [45] Fentiek alapján az indítványban foglalt második kérdés megválaszolásához az Alkotmánybíróságnak mint az Alaptörvény védelmének legfőbb szervének több szempontot kellett figyelembe vennie. Így elsőként arra volt tekintettel, hogy a felállítandó ESZB nem csupán az uniós jogot alkalmazza az eljárása során, hanem a tagállamok által megerősített nemzetközi szerződéseket és a tagállamok nemzeti jogát is (vö. ESZB Megállapodás 24. cikk). Mindez azt is jelenti, hogy a nemzetközi szerződés megerősítésével Magyarország arra ad felhatalmazást, hogy egy ún. „közös bíróság”, amely „részét képezi [a tagállamok] igazságszolgáltatási rendszerének” (vö. ESZB Megállapodás 1., 21. cikk), meghatározott ügycsoportban a magyar jogot is alkalmazza (vö. ESZB Megállapodás 32. cikk, a Bíróság kizárólagos hatáskörei).
- [46] A hazai bírósági struktúrát kiegészítő nemzetközi fórum működése azzal jár ugyanakkor, hogy az így létrejövő nemzetközi bíróság döntései kikerülnek a hazai jogorvoslati fórumrendszerből, és így az alkotmányossági vizsgálat alól is.
- [47] Az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) és d) pontjainak megfelelően az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazott jogszabálynak, illetve bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját.
- [48] Az Alaptörvény 25. cikke értelmében a bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységet látnak el, amelynek keretében bíróság dönt büntetőügyben és magánjogi jogvitában, így a szabadalmi ügyekben is. A 25. cikk (4) bekezdése lehetővé teszi, hogy az ügyek meghatározott csoportjaira külön bíróságok létesíthetők, ezenkívül a (7) bekezdés szerint törvény egyes jogvitákban más szervek eljárását is lehetővé teheti. A bíróságok szervezetrendszerének tekintetében az Alaptörvény 25. cikk (1) bekezdése pusztán annyit rögzít, hogy a legfőbb bírósági szerv a Kúria. Ezen túlmenően a (8) bekezdés értelmében a bíróságok szervezetének, igazgatásának és központi igazgatása felügyeletének, a bírák jogállásának részletes szabályait, valamint a bírák javadalmazását sarkalatos törvény határozza meg. Ennek megfelelően a bírósági szervezetrendszert a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) határozza meg.
- [49] Mindez nem azt jelenti, hogy egyes hazai jogviták esetén pusztán a hazai bíróságok járhatnak el, hiszen Magyarország több nemzetközi bírói fórum joghatóságát elismeri (lásd: Emberi Jogok Európai Bírósága, EUB, Nemzetközi Bíróság stb.). Ezen fórumok jellemzője, hogy tipikusan valamely nemzetközi jogi vagy uniós jogi kérdést vizsgálnak, és amennyiben az ügyet érdemben és kötelező erővel eldöntik, úgy az eljárásban az aláíró állam, mint peres fél is jelen van.
- [50] Ettől eltérő megítélés alá kell esniük azonban az olyan nemzetközi szerződéseknek, amelyek magánszemélyek közötti közvetlen keresetek elbírálására biztosítanak a felek akaratától függetlenül kötelező kizárólagos joghatóságot egy nemzetközi bírói fórum számára, különösen akkor, ha e bírói fórum eljárása során nem csupán a nemzetközi jog vagy az uniós jog, hanem a magyar jog szabályait is alkalmazhatja. Ebben az esetben ugyanis a nemzetközi szerződésnek az állam saját döntésén alapuló megkötése a szuverenitás külső oldalához tartozó kérdés, de a szabályozandó tárgykör az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a szuverenitás belső oldalához tartozik. A szuverenitás belső oldala ugyanis azt jelenti, hogy az állam más állam(ok) főhatalmától mentesen, önállóan alakítja ki alkotmányos berendezkedését és jogrendszerét, valamint az alkotmány és a jogszabályok által meghatározott módon teljes és kizárólagos főhatalmat gyakorol a területén élő személyek felett.

- [51] Ebben a tekintetben figyelembe veendő szempont az is, hogy a bírói fórumot létrehozó nemzetközi megállapodások tipikus esetének az felel meg, hogy a létrehozott fórumok valamilyen speciális jogorvoslati funkciót látnak el. Ehhez képest az egyes ügycsoport(ok)ra létrehozott nemzetközi különbíróság különlegessége az, hogy nem csupán a perorvoslat, hanem az alapügy is a speciális bírósághoz kerül át. Ez utóbbi esetben tehát a magánfelek közti jogviták teljes vertikumban kikerülnek a hazai bíróságok joghatósága alól. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a jogviták egy csoportját teljes egészében átvevő, speciális bírói fórumrendszer, nemzetközi különbíróságot létrehozó nemzetközi szerződés szükségképpen érinti az Alaptörvény hazai bíróságokról szóló fejezetét.
- [52] Az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdése értelmében a hazai, Alaptörvényben meghatározott bíróságok döntenek a) büntetőügyben, magánjogi jogvitában, törvényben meghatározott egyéb ügyben; b) a közigazgatási határozatok törvényességéről; c) az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről; d) a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapításáról. Mint látható, az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés a) pontja kivételt nem engedő jelleggel jelenti ki, hogy minden hazai illetőségű magánjogi jogvitában a hazai bíróságok döntenek. Ebben a tekintetben az Alaptörvény 25. cikk (7) bekezdése, amely szerint törvény egyes jogvitákban más szervek eljárását is lehetővé teheti, nem tesz lehetővé nemzetközi jellegű kivételt, hanem a hazai egyéb, ún. alternatív vitarendezési eljárásokhoz biztosít alkotmányos alapot (vö. Ptk. 1:6. § és a választottbíráskodásról szóló 2017. évi LX. törvény).
- [53] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az Alaptörvény 25. cikke nem pusztán a bíróságok más alkotmányos szervektől való különbözőségét rögzíti, vagyis nem pusztán a belső szuverenitás fogalomrendszerében értelmezhető, hanem a szuverenitás külső aspektusának vonatkozásában is. Ez utóbbi körben kiemelt jelentősége van a magánszemélyek közötti közvetlen keresetek elbírálásának, amit az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdése alapján a hazai bírói fórumok látnak el általános jelleggel. Tekintettel arra, hogy az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdése kivételt nem engedően fogalmaz, az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az Alaptörvény Q) cikk (3) bekezdése alapján nem hirdethető ki olyan nemzetközi szerződés, amely az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés a) pontja szerinti magánjogi jogviták egy csoportjának elbírálására vonatkozó joghatóságot nemzetközi intézményre ruház át, és ezáltal ezen jogviták elbírálását, illetve az azokban született bírói döntéseknek az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) és d) pontjai szerinti alkotmányos felülvizsgálatát a magyar állami joghatóság alól teljes mértékben kivonja.
- [54] 4. Az Alkotmánybíróság a határozat Magyar Közlönyben való közzétételét az Abtv. 44. § (1) bekezdése alapján rendelte el.

Budapest, 2018. június 26.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [55] Támogatom a határozat rendelkező részének értelmezését, miszerint Alaptörvénybe ütközés miatt nem hirdethető ki az ESZB Megállapodás, de álláspontom szerint a határozatunkban ennek tágabb indokolását kellett volna megadni, és ennek elvi magját a rendelkező részben is a középpontba kellett volna emelni.
- [56] A határozati indokolás ugyanis csak azt emeli ki a III. részében, hogy az olyan megerősített együttműködés keretében létrejött nemzetközi szerződés, amely bírósági hatáskörök teljes vertikumát valamely, az Európai Unió alapító szerződéseiben nem szereplő intézményre ruházza át, kivonja ezt az esetcsoportot a hazai bíraskodás hatásköre alól, és ez sérti az Alaptörvény 24. és 25. cikkeit (Indokolás [53]). Ám így magyarázat nélkül marad az, hogy mivel ezt az alapító szerződésekben szereplő intézmény számára az Alaptörvénnyel összhangban meg lehet tenni – az E cikk (2) bekezdése alapján –, így az elvi alap a mostani konkrét esetben az, hogy a teljes vertikumban átruházás szuverenitásátruházás (közös szuverenitásgyakorlásba átengedésnek) minősül, és ezt az Uniót kívül nem lehet megtenni. Tehát nem egyszerűen a magyar bírósági rendszer hatálya alóli kivonás miatt alaptörvényellenes ez, hanem a szuverenitásátruházás Uniót kívüli átruházása tilalmának megsértése miatt. Elvi szinten pedig ebből az az alaptörvényi értelmezés vonható le, hogy míg az Alaptörvény E cikk (2) bekezdése alapján szuverenitásátruházásra („közös szuverenitásgyakorlásba átengedésre”) lehetőség nyílik, addig az Uniót kívüli nemzetközi szerv esetében erre nincs lehetőség.
- [57] Ennek leágazása lett volna annak elvi éllel kimondása a jelen ügyben, hogy az ESZB Megállapodás nemzetközi szerződésnek minősül, melyre az Alaptörvény Q) cikkében foglaltak vonatkoznak, ám ez – az E) cikktől eltérően – szuverenitásátruházásra nem ad lehetőséget. Ezzel az elvi deklarációval – azontúl, hogy az Alkotmánybíróság az Uniót belül már megállapította az Abh1.-ben az uniós jog korlátját az alkotmányos önazonosságunk sérthetlenségének deklarálásával – az Uniót kívüli szuverenitásátruházásra az abszolút alaptörvényi akadályt mondta volna ki.
- [58] A határozat indokolásával szemben fontos kiemelni, hogy az EU alapszerződésai és az ezek alapján létrejövő uniós jog is a nemzetközi jog részeit jelentik, és attól – az indokolás állításával szemben – nem válnak el. Azonban az, hogy az Uniót belül a létrejövő jog a magyar kormányzat folyamatos részvételével jön létre – melyet adott esetben vétőjogával megakadályozhat –, az uniós jogot a nemzetközi jog sajátos részévé teszi. Épp ezért lehetséges az Uniót belül a közös szuverenitásgyakorlásba átengedés egy-egy állami szektort illetően, és épp ennek hiánya az Uniót kívüli nemzetközi szerződések tekintetében nem teszi ugyanezt lehetővé. Ez a különbség ragadható meg az E) cikk (2) és a Q) cikk (1) bekezdése között, és míg az előbbi az együttműködés deklarálásához csatoltan egyben kimondja az Alaptörvényből eredő egyes kötelezettségek többi tagállammal közös gyakorlásának lehetőségét, addig az utóbbi a nemzetközi szerződésekkel a világ valamennyi népével együttműködésre törekvés rögzítése után ilyen lehetőséget nem ad.
- [59] A mostani absztrakt alaptörvény-értelmezés kapcsán így az E) cikk (2) bekezdése és a Q) cikk (1) bekezdése közötti különbség feltárására nyílt lehetőség a szuverenitás átengedhetőségének kereteit illetően, és ennek az indokolásban való tisztább kibontása mellett én a rendelkező részben való rögzítését is helyesnek tartottam volna. Mivel azonban a határozat rendelkező részének irányával alapvetően egyetértettem, így a kritikám ellenére is megszavaztam a határozatot, és csak párhuzamos indokolásban fejtem ki álláspontomat.

Budapest, 2018. június 26.

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon alkotmánybíró különvéleménye

- [60] Nem értek egyet a határozattal.
- [61] 1. Az az álláspontom, teljes összhangban az Abh2.-vel, hogy az Alaptörvény E cikkének (2) bekezdése kizárólagosan [tehát a Q) cikk vagy bármely más alaptörvényi rendelkezés igénybevételét kizárva] alkalmas jogalapul szolgálni Magyarországnak az egységes szabadalmi bírósághoz mint a szerződő tagállamok közös bíróságához való csatlakozása megerősítéséhez és kihirdetéséhez. A megállapodás létrehozásával és aláírásával (magyar részről is) teljesült ugyanis az Abh2.-ben az E) cikk (2) bekezdése alkalmazásához megkívánt kritériumrendszer valamennyi feltétele:
- minden részes fél az Európai Unió tagállama (zárt uniós szerződés),
  - az Európai Unió alapító szerződése, illetőleg az annak alapján kizárólagos hatáskörben meghozott uniós jogi aktusok (a Tanács 2011/167/EU határozata és az Európai Parlament és a Tanács 1257/2012/EU rendelete) által szabályozott tárgykört szabályoz, végrehajtása az uniós jog felügyelete és ellenőrzése alatt áll,
  - az Európai Unió alapító szerződésének lényeges elemét képező tárgykörben a belső piac kitejesedését szolgálja,
  - Magyarország a megerősített együttműködés keretében és annak az alapszerződés rendelkezései alapján létrejött, saját hatáskörben hozott, végrehajtási jellegű uniós aktusokat elfogadta, azokkal szemben semmilyen (szuverenitás átadása, illetőleg nemzeti önazonosságra hivatkozó vagy utaló) kifogást az Országgyűlés, illetőleg a Kormány nem tett.
- [62] A kritériumrendszer teljesülése folytán a megállapodás megerősítéséhez önmagában elegendő az Országgyűlés egyszerű többséggel hozott határozata, mivel az alapszerződésből fakadó jogok és kötelezettségek keretében azok végrehajtása céljából közös hatáskörgyakorlással hozott uniós aktusok nyomán jött létre a megállapodás. Ha azonban az Országgyűlés megerősítő döntésében a kihirdetésre vonatkozó álláspontját is meg kívánna jeleníteni, úgy e döntéshez az E) cikk (4) bekezdése alapján a képviselők kétharmadának szavazatát kell igényelnie, amennyiben a megerősítő okmányban tartaná szükségesnek rögzíteni a bíróságok szervezetéről szóló törvény kiegészítésére vonatkozó esetleges álláspontját.
- [63] 2. Az alábbiakban összefoglalom, hogy álláspontom szerint a határozat miért nem fogadható el. Ennek lényege: nemcsak a Q) cikk vagy az Alaptörvény más rendelkezése, de az Alaptörvény 25. cikke sem lehet alkotmányos alapja az E) cikk (2) bekezdése figyelmen kívül hagyásának, illetve az indítványban feltett alkotmányértelmezési kérdésben való állásfoglalásunknak. Okai a következők.
- [64] 2.1. Sem az Alaptörvény 25. cikkéből, sem annak bármely egyéb szabályából nem következik, illetve nem vezethető le az, hogy a magánjogi viták egy csoportjának elbírálására vonatkozó joghatóság nemzetközi szerződéssel ne lenne átadható.
- [65] A nemzetközi gazdasági, illetve üzleti tárgyú magánjogi jogviták külföldi választottbíróság előtti elbírálásának lehetővé tétele, sőt két- és többoldalú nemzetközi szerződésekkel való előmozdítása, a joghatóságról való lemondás az ügyek érdemét illetően jogtörténeti tény. Utóbbiak között nemcsak a jellemzően diszpozitivitásra épülő magánjognak a felek akaratát előtérbe helyező érvek játszottak szerepet, hanem az államok gazdasági együttműködésének érdeke is. Erre két jellemző példa is van.
- [66] Egyfelől a nemzetközi kereskedelmi választottbíráskodásról szóló 1963. évi Genfi Egyezmény. Ennek alapján közjogi jogi személyek is érvényesen köthetnek választottbírási szerződést, hacsak az érintett állam ezt a jogosultságot az aláírásakor vagy a megerősítés alkalmával nem korlátozta. Ilyen jognyilatkozatot Magyarország nem tett, ami egyértelműen a joghatóságról való eszmei lemondásként értékelendő.
- [67] Másfelől tényleges lemondás is történt a magyar állam részéről a 80-as évektől kezdve azokban a kétoldalú beruházásvédelmi tárgyú nemzetközi szerződésekben, illetőleg a beruházásvédelmi ügyekben eljáró állandó nemzetközi vitarendezési fórumot létrehozó Washingtoni Egyezményhez (a továbbiakban: ICSID) való csatlakozásunkkal, amelyek funkciója a beruházó természetes és jogi személyek és a beruházás állama közötti, a befektetésekkel kapcsolatos jogviták rendezése. Úgy az itt említett kétoldalú beruházásvédelmi megállapodások, mint a Washingtoni Egyezmény meghatározott (részben Magyarországtól független) feltételek bekövetkezése esetére automatikusan biztosítják a magyar állam kifejezett alávétését a területén megvalósuló, külföldiek által eszközölt befektetésekkel kapcsolatos magánjogi jogviták választottbírási úton történő rendelkezésére, ráadásul az adott választottbírási, illetőleg az ICSID eljárási szabályzata alapján.

- [68] Nem szorul tehát bizonyításra, hogy ezekre a magánjogi jogvitákra nézve a magyar állami joghatóság átadásának az alkotmányos felülvizsgálati lehetőségét is kivonta az alávetésben megnyilvánuló nemzetközi szerződésben történt kötelezettségvállalásunk.
- [69] 2.2. Álláspontom szerint az Alaptörvény 25. cikkének (2) bekezdése kizárólag a bíróságok más magyar állami szervektől, hatóságoktól való funkciója és eljárási jogosultságának és hatáskörének elhatárolása szempontjából értékelendő, nincs logikai kapcsolata és okozati összefüggése azokkal az esetekkel, amikor a joghatóságot az állam egészben vagy részben nemzetközi szerződés útján átengedi, illetőleg arról lemond. Az ilyen nemzetközi szerződés alkotmányjogi megítéléséhez azonban az Alaptörvény E) cikke a „lex specialis”.
- [70] A jelen esetben a Magyarország által már aláírt nemzetközi szerződés a megerősített együttműködésben részt vevő tagállamok (kivéve Spanyolországot) közös bíróságát hozza létre, nemzeti bírák részvételével és a tagállami nemzeti jog szükségszerű alkalmazásával. A bíróság a tagállamok igazságügyi rendszerének részét képezi, adott esetben a megállapodás alapján regionális vagy helyi divíziók hozhatók létre, utóbbit akár Magyarország területére szőloán is lehet igényelni (vö. megállapodás 7. cikke).
- [71] Az itt kifejtettektől függetlenül eldöntendő kérdés az, hogy szükséges vagy célszerű-e a kétharmados Bszi. módosítása, ami viszont a megállapodás megerősítésére, illetve kihirdetésére irányadó képviselői pozitív szavazatok arányát kétségtelenül meghatározza.
- [72] 2.3. Csak ismételni tudom azt, amit a különvéleményemben leírtam: az E) cikk alkalmazandósága szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a tárgybani nemzetközi szerződés a megerősített együttműködés keretében jött létre, és az egységes szabadalmi bíróság az Európai Unió alapító szerződéseiben nem szereplő intézmény.
- [73] Relevanciája annak van, hogy az EUMSZ 329. cikk (2) bekezdése keretében és az EUMSZ 118. cikke felhatalmazására létrejött uniós jogi aktusok a megállapodás létrehozására az abban részt vevő tagállamok tekintetében olyan másodlagos uniós jogforrások, amelyek reájuk nézve közvetlenül kötelező jogi erővel bírnak. Más kifejezéssel éve: Magyarország is biztosította a Tanács 2011/167/EU határozata létrejöttét, illetőleg az Európai Parlament és a Tanács 1257/2012/EU rendelete megszületését. A megállapodás létrehozása során a Kormány alkotmányos akadályt, önazonossági problémát nem jelzett, a szerződést aláírta.
- [74] A testületi többség által, az alkotmányértelmezés vizsgálata során az átadott hatáskörökkel, azok terjedelmével, illetőleg a szuverenitástranszferrel kapcsolatosan felvetett (többnyire egymásnak is ellentmondó) és a határozat indokolásában tükröződő, az Abh1. szerinti „fenntartott szuverenitás vélelmére” építő és ezáltal az E) cikk jogalapként való elfogadását negligáló nézetek, véleményem szerint, a konkrét ügyben, az egységes szabadalmi bíróságra vonatkozóan egyébként is tévesek és megalapozatlanok. Ezzel összefüggésben tartom szükségesnek továbbá leszögezni: a későbbiek során a szuverenitásunk fenntartásával és a nemzeti önazonossággal kapcsolatos, általam is osztott jogi álláspontot az uniós politikai és jogi döntéshozatalban akkor tudjuk eredményesen érvényesíteni, ha azokat a számunkra ténylegesen fontos és alkotmányjogilag argumentálható témákra korlátozzuk (pl. a migrációs kérdésekben, az európai ügyészség felállítását illetően stb.). Ugyanakkor szükséges az is, hogy ezt az álláspontunkat az adott téma döntéshozatali eljárásában azok felmerülésétől kezdve – az Alaptörvényre, illetőleg az annak felhatalmazására születő országgyűlési határozatra hivatkozva – következetesen tudjuk képviselni.
- [75] 2.4. A teljesség kedvéért megjegyzem, hogy minden szempontból közömbösek, illetve félreértelmezhetők a határozat indokolásának azon érvei, amelyek a Spanyolország által az EUB előtt indított eljárásokkal kapcsolatosak.
- [76] Az EUB 2011. március 8-i 1/09. számú véleménye azért irreleváns, mert annak alapján a megállapodás eredeti szövege módosult. A 2013. február 19-én aláírt Megállapodás már egyértelműen kifejezésre juttatja, hogy az új, csak az uniós tagállamok számára nyitott intézmény minden tekintetben az európai jog felügyelete és ellenőrzése alatt áll, összhangban az EUMSZ 118. cikkével.
- [77] Az EUB előtt 2015-ben befejeződött eljárásból pedig azért nem vonható le a határozat indokolásának [37] bekezdésében szereplő következtetés, mert Spanyolország az itt tárgyalt megerősített együttműködésnek és az európai szabadalmi szervezetnek nem részese.

Budapest, 2018. június 26.

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István alkotmánybíró különvéleménye

- [78] A határozattal nem értek egyet. Az Alaptörvény – álláspontom szerint – nem tartalmaz olyan tilalmat, amit jelen határozatában az Alkotmánybíróság megállapított. Megalapozatlannak tartom az elfogadott határozatot, így azt támogatni nem tudom.
- [79] Határozatában az Alkotmánybíróság az Alaptörvény két rendelkezésére támaszkodva tiltotta meg (bizonyos) nemzetközi szerződések kihirdetését. A két értelmezett rendelkezés, az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) és d) pontja az Alkotmánybíróság hatáskörét állapítja meg. E két hatásköri norma szerint az Alkotmánybíróság „alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazott jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját”, illetve „alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját”. Az Alkotmánybíróság hatáskörét kijelölő rendelkezésekből – álláspontom szerint – az következik, hogy az Alkotmánybíróságnak alkotmányjogi panasz alapján az adott felülvizsgálatot el kell végeznie. E hatásköri rendelkezésekből egyáltalán nem olvasható ki, hogy maga az alkotmányjogi panasz korlátlan jogorvoslatot biztosít, és olyan jogviták kapcsán is előterjeszhetőnek kell lennie, amikor nemzetközi szerződés alapján eljáró intézmény bírálja el a jogvitát, vagy ha ilyen döntéssel szemben alkotmányjogi panasz nem áll rendelkezésre, akkor ez sérti az alkotmánybírósági hatásköröket, akadályát képezve a nemzetközi szerződés kihirdetésének.
- [80] Megjegyzem, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) és d) pontjainak értelmezését az indítványozó nem is kezdeményezte. Az Alaptörvény értelmezésére irányuló indítvány kapcsán hozott határozatot éppen ezért már önmagában eljárásjogi szempontból sem tudom támogatni. Az Alkotmánybíróságnak megszorítóan kellett volna értelmeznie saját, az Alaptörvény értelmezésére irányuló hatáskörét, elkerülve azt, hogy magára vállalja a törvényhozó, illetve a végrehajtó felelősségét, az alkotmánybírósági kormányzás bélyegét {31/1990. (XII. 18.) AB határozat, ABH 1990, 137, 138., megerősítve: 17/2013. (VI. 26.) AB határozat, Indokolás [10]}. Az Alkotmánybíróságnak így szigorúan az indítványozó által előterjesztett kérdést kellett volna megválaszolnia. Márpedig az indítványozó nem az Alaptörvény 24. cikke (Az Alkotmánybíróság), hanem az Alaptörvény 25. cikke (A bíróság) kapcsán kért alkotmányértelmezést. Az indítványban feltett kérdésre azonban az Alkotmánybíróság határozata nem válaszol.
- [81] Saját hatáskörét, az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) és d) pontját értelmezi tehát az Alkotmánybíróság, mégpedig akkor, amikor nem volt erre irányuló indítvány. Határozatában az Alkotmánybíróság e két hatáskörét korlátként állítja az olyan megerősített együttműködés keretében létrejövő nemzetközi szerződés kihirdetése elé, „amely az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés a) pontja szerinti magánjogi jogviták egy csoportjának elbírálására vonatkozó joghatóságot az Európai Unió alapító szerződéseiben nem szereplő nemzetközi intézményre ruhazza át”. Önmagában sem érthető, hogy ha valóban korlátozná az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) és d) pontja azt, hogy Magyarország nemzetközi szerződéssel az említett jogviták elbírálását „nemzetközi intézményre ruhazza át”, akkor ez a korlát mért csak a „megerősített együttműködés keretében létrejövő nemzetközi szerződés” kapcsán irányadó. A megerősített együttműködésben létrehozott megállapodás is nemzetközi szerződés, sajátossága valójában az, hogy az integrációs célok figyelembevételével jön létre. De adott tárgykört illetően hasonló nemzetközi szerződések nemcsak megerősített együttműködésben hozhatók létre. A nemzetközi magánjog területén számos olyan nemzetközi szerződés létezik, mely a szóban forgó tárgykört, tehát magánjogi jogviták, illetve magánjogi jogviták egy csoportjának elbírálását érintően tartalmaz megállapodást. (Több példát említ ilyen szerződésekre dr. Dienes-Oehm Egon alkotmánybíró a határozathoz csatolt különvéleményében, de ezen túlmenően említhető még mindenekelőtt a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról és a bírósági határozatok végrehajtásáról szóló Brüsszeli, valamint Luganói Egyezmény, melyek bizonyos magánjogi jogviták elbírálására nem, illetve nem csak a magyar bíróságokat jogosítják fel.)
- [82] Alkotmányjogi szempontból valóban érdekes kérdés lehet, hogy ha hasonló jogviták kapcsán nemcsak magyar bíróság, hanem nemzetközi szerződésből következően más igazságszolgáltatási fórum is eljárhat (adott esetben magyar jogot alkalmazva), akkor az Alaptörvény alkotmánybírósági védelme, s ezáltal magának az Alaptörvénynek az érvényesülése lényegében az eljáró fórum függvényében garantált. Elvileg tehát egy nemzetközi szerződés, mely kijelöli az ítélező fórumot, felvetheti annak vizsgálatát, hogy ez érinti-e az Alaptörvény védelmét. Ez azonban véleményem szerint nem az Alkotmánybíróság hatáskörét megállapító normával összefüggő jogkérdés, hanem sokkal inkább az Alaptörvény R) cikkével, mely szerint az Alaptörvény Magyarország jogrendszerének alapja.
- [83] Hangsúlyos elemként jelenik meg a határozat érvelésében a szuverenitás fenntartása, valamint ezzel összefüggésben az Abh1.-re való hivatkozás. Idézett határozatában az Alkotmánybíróság deklarálta, hogy hatásköreinek gyakorlása során vizsgálhatja, hogy az Alaptörvény E) cikk (2) bekezdésén alapuló közös hatáskörgyakorlás sérti-e az emberi méltóságot, más alapvető jogot vagy Magyarország szuverenitását, illetve

történeti alkotmányán alapuló önazonosságát. Magyarországon az alkotmányos értékek és alapvető jogok tehát bizonyos esetekben még akár az uniós joggal szemben is védelemre jogosultak. Jelen esetben ugyanakkor az ESZB Megállapodást mint nemzetközi szerződést a tagállamok, köztük Magyarország írta alá, hozta létre. Az ESZB Megállapodás hatálybalépéséhez legalább 13 aláíró állam csatlakozási okiratának ratifikációja szükséges. Jelen esetben tehát fel sem merül, hogy az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kellett volna, hogy a közös hatáskörnyakorlás sérti-e az emberi méltóságot, más alapvető jogot vagy Magyarország szuverenitását, illetve történeti alkotmányán alapuló önazonosságát.

Budapest, 2018. június 26.

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

IX. Határozatok Tára

A köztársasági elnök 308/2018. (VII. 9.) KE határozata kitüntetés adományozásáról

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés f) pontja, illetve a Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntetéseiről szóló 2011. évi CCII. törvény 18. § (1) bekezdése alapján – a miniszterelnök előterjesztésére –

a magyar–francia kapcsolatok fejlesztése érdekében végzett kiemelkedő tevékenysége elismeréseként
Eric Fournier, a Francia Köztársaság budapesti nagykövete részére a

MAGYAR ÉRDEMREND
középkeresztje
polgári tagozata

kitüntetést adományozom.

Budapest, 2018. július 4.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2018. július 5.

Dr. Semjén Zsolt s. k.,
miniszterelnök-helyettes

KEH ügyszám: KEH/02980-2/2018.

**A köztársasági elnök 309/2018. (VII. 9.) KE határozata
egyetemi tanári kinevezésről**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés c) pontja, valamint a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 27. § (3) bekezdése alapján – az emberi erőforrások miniszterének javaslatára – *Dr. Koltay András* 2018. július 1. napjával egyetemi tanárrá kinevezem.

Budapest, 2018. június 29.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2018. július 3.

Dr. Kásler Miklós s. k.,
emberi erőforrások minisztere

KEH ügyszám: KEH/02911-2/2018.

**A köztársasági elnök 310/2018. (VII. 9.) KE határozata
egyetemi tanári kinevezésről**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés c) pontja, valamint a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 27. § (3) bekezdése alapján – az emberi erőforrások miniszterének javaslatára – *Dr. Tóth Tihamért* 2018. július 1. napjával egyetemi tanárrá kinevezem.

Budapest, 2018. június 29.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2018. július 3.

Dr. Kásler Miklós s. k.,
emberi erőforrások minisztere

KEH ügyszám: KEH/02912-2/2018.

**A köztársasági elnök 311/2018. (VII. 9.) KE határozata
állampolgárság visszavonással történő megszüntetéséről**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés i) pontja, valamint a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény 9. §-a alapján – a Miniszterelnökséget vezető miniszter TER-1/506/3/2018. számú előterjesztésére – *Rozman Mihály* (névmódosítás előtti neve: Rozman Mihájlo Vitalijovics; születési hely, idő: Kövesliget [Ukrajna], 1993. január 8.) magyar állampolgárságát visszavonom.

Budapest, 2018. június 5.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2018. június 22.

Dr. Gulyás Gergely s. k.,
Miniszterelnökséget vezető miniszter

KEH ügyszám: KEH/02384-3/2018.

**A Kormány 1309/2018. (VII. 9.) Korm. határozata
a Budapest XXIII. ker. Grassalkovich út 3. szám alatti társasházi ingatlanban bekövetkezett károk
következményeinek enyhítéséről**

A Kormány

1. a Budapest XXIII. ker. Grassalkovich út 3. szám alatti hatlakásos társasházi ingatlan tulajdonosai számára visszatérítendő anyagi segítséget nyújt Budapest XXIII. kerület Soroksár Önkormányzatán (a továbbiakban: Önkormányzat) keresztül az alábbi feltételekkel:
  - a) az anyagi segítség összege lakásonként 15 700 000 forint, amely a tulajdonosokat terhelő pénzügyi hitel törlesztésére, illetve a tulajdonosok lakhatását biztosító fizetési kötelezettségre használható fel,
  - b) az a) alpont szerinti összeget a társasházi ingatlanban 2010 júniusában bekövetkezett robbanás miatt keletkezett károk megtérítése iránt indított per jogerős befejezését követően a tulajdonosok
    - ba) a számukra esetlegesen megítélt kártérítési összegből annak kifizetését követő 30 napon belül azzal, hogyha a kártérítés összege azt nem fedezi, a fennmaradó részt saját erőből, a per jogerős lezárását követő egy éven belül vagy
    - bb) megítélt kártérítési összeg hiányában saját erőből, a per jogerős lezárását követő egy éven belül kötelesek visszafizetni,
  - c) az anyagi segítségnyújtás a magyar állam részéről nem jelenti a robbanáshoz vezető okok bekövetkezéséért a felelősség elismerését;
2. felkéri az Önkormányzatot az anyagi segítségnyújtás biztosításában való közreműködésre akként, hogy az a számára a jelen határozat szerint biztosított költségvetési támogatás terhére a Budapest XXIII. ker. Grassalkovich út 3. szám alatti társasházi ingatlan tulajdonosaival az anyagi segítségről szóló megállapodást köt az 1. pontban meghatározott feltételekkel, és a költségvetési támogatásból az egyes lakások utáni anyagi segítségnyújtást folyósítja;
3. az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 33. § (1) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva elrendeli a Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvény (a továbbiakban: Ktv.) 1. melléklet IX. Helyi önkormányzatok támogatásai fejezet címrendjének az 55. A Budapest

XXIII. ker. Grassalkovich út 3. szám alatti hatlakásos társasházi ingatlanban bekövetkezett károk következményeinek enyhítése címmel történő kiegészítését;

Felelős: pénzügyminiszter
belügyminiszter

Határidő: azonnal

4. az Áht. 33. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva a Kvtv. 1. melléklet IX. Helyi önkormányzatok támogatásai fejezet, 2. A helyi önkormányzatok működési célú kiegészítő támogatásai cím terhére 94 200 000 forint egyszeri átcsoportosítását rendeli el a Kvtv. 1. melléklet IX. Helyi önkormányzatok támogatásai fejezet, 55. A Budapest XXIII. ker. Grassalkovich út 3. szám alatti hatlakásos társasházi ingatlanban bekövetkezett károk következményeinek enyhítése cím javára, az 1. melléklet szerint;

Felelős: pénzügyminiszter
belügyminiszter

Határidő: azonnal

5. egyetért azzal, hogy a belügyminiszter a 4. pont szerint átcsoportosított forrás terhére, az 1. pont a) alpontjában meghatározott támogatási célra, pályázat és támogatási kérelem benyújtása nélkül, támogatási előlegként egy összegben, a támogatás felhasználásának és elszámolásának részletes feltételeit meghatározó támogatói okirat kiadását követően, az Önkormányzat részére költségvetési támogatást nyújtson.

Felelős: belügyminiszter

Határidő: azonnal

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

IX. Helyi önkormányzatok támogatásai

ADATLAP A KÖLTSÉGVETÉSI ELŐIRÁNYZATOK MÓDOSÍTÁSÁRA
a Kormány hatáskörében
Költségvetési év: 2018.

forintban

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	K I A D Á S O K										Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma		
												Kiemelt előirányzat neve													A módosítás jogcíme	
	IX.						Helyi önkormányzatok támogatásai																			
374951		55				K5		A Budapest XXIII. ker. Grassalkovich út 3. szám alatti társasházi ingatlanban bekövetkezett károk következményeinek enyhítése																		
												Egyéb működési célú kiadások										94 200 000				
359017		2				K5		A helyi önkormányzatok működési célú kiegészítő támogatásai																		
												Egyéb működési célú kiadások										-94 200 000				
Az előirányzatomódosítás érvényessége: a.) a költségvetési évben egyszeri jellegű																										

forintban

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	B E V É T E L										Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma		
												Kiemelt előirányzat neve													A módosítás jogcíme	
Az előirányzatomódosítás érvényessége: a.) a költségvetési évben egyszeri jellegű																										

forintban

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	T Á M O G A T Á S										Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma		
												Kiemelt előirányzat neve													A módosítás jogcíme	
Az előirányzatomódosítás érvényessége: a.) a költségvetési évben egyszeri jellegű																										
												Foglalkoztatottak létszáma (fő) - időszakra														

Az adatlap 5 példányban töltendő ki						A támogatás folyósítása/zárolása (módosítása +/-)						Összesen				I.n.év	II.n.év	III.n.év	IV.n.év
Fejezet	1 példány					időarányos													
Állami Számvevőszék	1 példány					teljesítményarányos													
Magyar Államkincstár	1 példány					egyéb: azonnal						94 200 000						94 200 000	
Pénzügyminisztérium	2 példány																		

* Az összetartozó előirányzat-változásokat (+/-) egymást követően kell szerepeltetni.

A Magyar Közlönyt az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 4.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyar kozlony.hu> honlapon érhető el.

A Magyar Közlöny oldalhű másolatát papíron kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó.

Felelős kiadó: Köves Béla ügyvezető.